

SØVÆRNS- ORIENTERING

VED ÅRSSKIFTET 1981-82

1981 blev igen et krævende og travlt år for søværnet, et år, hvor der blev kaldt på enheder og personel til at løse både de mange rutinemæssige og en række særlige opgaver affødt af den internationale situation. Usikkerheden omkring udviklingen i Polen, sovjetiske flådeøvelser af hidtil uset omfang i Østersøen og problemer omkring fiskerirettighederne ud for Grønlands østkyst medførte perioder med intense overvågnings- og inspektionsoperationer.

Som det vil fremgå af den efterfølgende kavalkade af årets hovedbegivenheder, trådte søværnet også på mange andre felter frem i rampelyset i det forløbne år, og dette på trods af pålagte økonomiske og aktivitetsmæssige restriktioner af større omfang end tidligere under nuværende forsvarslov.

Jeg har haft rig lejlighed til at følge søværnets virke, ikke alene fra min stol i Forsvarskommandoen, men også gennem mange inspektioner og besøg ved tjenestestederne til søs og i land samt ved en række møder med personellet, og jeg føler mig med denne baggrund berettiget til at udtale min anerkendelse af søværnets folk, som på ny har øvet en pligtopfyldende, aktiv og i flere tilfælde særdeles energisk indsats og rask dåd under vanskelige vilkår.

Desværre har 1981 ikke skånet os for havarier og ulykker. Meget tragisk var gummibådsulykken ud for Stavanger, hvor der gik menneskeliv tabt. Undersøgelsen er endnu ikke afsluttet.

Udviklingsmæssigt har 1981 været et magert år på grund af de meget små investeringer i nyt materiel. Der er ikke i det forgangne år tilgået eller bevilget nyt skibsmateriel til afløsning af det ældre materiel.

Indpasning og opøvelse i brugen af tidligere bevilget nyt materiel er dog fortsat. Således har OLFERT FISCHER - den anden korvet af NIELS JUEL-klassen - hejst kommando, og den tredje og sidste korvet, PETER TORDENSKIOLD, vil underslå sin vimpel i begyndelsen af det nye år.

Fregat- og Torpedobådseskadren har afsluttet vellykkede installationsskydninger med det nye HARPOON sømålsmissil, og de årlige SEA SPARROW prøveskydninger i Norge har styrket tilliden til dette nye luftforsvarssystem. Søværnets Flyvetjeneste har haft travlt med indflyvning af de nye LYNX-helikoptere, hvoraf den sidste af i alt 8 nu er tilgået. LYNXen har i årets løb været udstationeret på inspektionsskibe både ved Færøerne og Grønland, og helikopterens avancerede egenskaber er blevet bekræftet.

I løbet af året blev der givet bevilling til den længe ønskede automatisering af det landbaserede kontrol- og overvågnings-system kaldet FOD CCIS, som dog vil kræve en længere indfasningstid, og som først vil vise sin fulde værdi i sammenhæng med en intensiveret søgående og flyvende overvågning af farvandet omkring os.

Personelsituationen har, hvad stampersonel angår, vist en glædelig bedring i 1981. Vi har oplevet en større tilgang af konstabelelever til alle specialer, samtidig med at flere konstabler og sergenter er forblevet i tjeneste, hvilket betyder,

at normtallet for stampersonel meget nært vil blive opfyldt i 1982. Dette har allerede haft en positiv virkning på rotationshyppigheden i flådens skibe.

I 1981 blev det første hold af stamsergenter efter den nye uddannelsesplan udnævnt, og der foreligger positive meldinger om uddannelsen fra såvel skolerne som eleverne.

I officersgrupperne har søværnet gennem flere år haft en markant mangel, som især er mærkbar inden for de tekniske retninger. Tilgangen af unge officerer i 1981 har ikke kunnet opveje afgangene. Tilgangen i 1982 tegner dog lidt bedre.

Ikke mindst med henblik på den fremtidige tilgang under den forventede nye officersordning er det vigtigt, at det enkelte tjenestested medvirker til at skabe sådanne arbejdsforhold for personalet og orienterer den enkelte om de muligheder, der er for en fremtid i søværnet, at vort værn fremover kan få tilstrækkeligt og velkvalificeret personel til at betjene og vedligeholde de komplicerede systemer, som findes om bord i flådens nyere skibe.

I 1981 startede en forsøgsordning med kvindelige konstabel-elever til tjeneste i de sejlene enheder. Der har været stor søgning til denne ordning. Grunduddannelsen er vel afsluttet, og nu er de kvindelige orlogsgæster i gang med deres specialuddannelser og skal snart gøre tjeneste til søs på lige fod med deres mandlige kolleger. Jeg benytter lejligheden til at ønske denne nye personelkategori velkommen i søværnet og udtrykker håb og forventning om, at forsøgsordningen må få det positive udfald, som alle parter ønsker.

---oo0oo---

For forsvaret har året ellers været præget af de politiske forsvarsforhandlinger, som i august måned endte med et forlig mellem 5 af Folketingets partier, der afstak retningslinierne for forsvarets sammensætning, udvikling og budgetter i perioden frem til 1985.

Der er i Søværns-Orientering nr. 17/81 gjort nærmere rede for søværnets forhold under det nye forsvarsforlig, og jeg skal derfor i denne statusopgørelse indskrænke mig til at fremhæve nogle forhold, som jeg bedømmer at være særligt vigtige for søværnets fremtid.

Jeg opfatter forligets tilsagn om at bevare SØLØVEN-klas-
sen torpedobådene gennem forligsperioden som en tilkendegivelse
af, at de mindre og hurtige kampenheder i flåden har en vigtig
rolle i forsvaret af vore stræder og kyster, men også som en er-
kendelse af, at de skibstyper, som indgår i Torpedobådseskadren
fremover, må forefindes i et tilstrækkeligt antal til at sikre
et konstant indsatsberedskab i en krisesituation.

Spørgsmålet om videreførelsen af vort mangeårige ubådsvå-
ben ved tilgang af moderne nybygninger er som bekendt til over-
vejelse i henhold til forligsaftalen. I skrivende stund er der
indikationer af, at et nybyggeri til delvis afløsning af DELFI-
NEN-klassen - hvoraf den første udgik af flådens tal i indevæ-
rende år - vil blive iværksat i forligsperioden. Der har i For-
svarskommandoen ikke været sat spørgsmålstegn ved ubådsvåbnets
berettigelse i Østersøforsvaret, men nok ved den tidsmæssige
prioritering, der kunne tillægges nye ubåde i forhold til andre
ønskelige investeringer til forsvaret. Følgende sigende karakte-
ristik af vore ubådstyper stammer fra den amerikanske styrkechef,
der deltog i årets "US BALTOPS": "The coastal submarine is the
Queen of the Baltic". Fra min side har jeg som Forsvarschefens
sømilitære rådgiver hele tiden fremhævet nødvendigheden af at
undgå huller i søværnets beredskab og ekspertise på ubådsområdet.

Forliget stadfæster den foreløbige opretholdelse af vore
to større kystforsvarsanlæg på Stevns og Langeland omend i
nedsat beredskab. Da våbenmateriellet ved disse forter stadig
er i god stand og betydningsfuldt som et led i forsvaret af vo-
re stræder, må denne beslutning hilses med tilfredshed. På læn-
gere sigt vil en modernisering af vort kystforsvar trænge sig
på, men jeg har til stadighed påpeget, at dette ikke må ske på
bekostning af det søgående forsvar, specielt vore større sødyg-
tige, udholdende og alsidigt armerede kampenheder, som er de
eneste, der kan sikre, at vi kan sætte noget ind overalt, hvor
kritiske situationer kræver en sømilitær tilstedeværelse. Alle
vore øvelser fremhæver værdien af at råde over sådanne veludru-
stede enheder, der kan optræde under alle vejrforhold og for-
blive til søs i længere tid.

Visse af søværnets mærkesager er ikke blevet tilgodeset
ved forsvarsforliget, hvor man i høj grad har fundet at måtte
strække værnets potentiel gennem såkaldte levetidsforlængelser.

På minerydningsområdet sakker vi bagefter. Andre mariner - herunder vore nabolandes - er langt fremme med moderne metoder til uskadeliggørelse af minetyper, som ikke kan stryges på gammeldags maner.

Vore bevogtningsfartøjer er bedagede og anvendes i mangel af bedre til opgaver og i farvandsafsnit, som de ikke var byggede til. Fra politisk side tillægges der farvandsovervågningen stor vægt. Fra søværnets side må man pege på skibstyper, som kan anvendes til mere end ren observationstjeneste. Affæren med den sovjetiske ubåds indtrængen på svensk territorium giver rigelig anledning til eftertanke, som omtalt senere under dette års begivenheder.

Endelig er anskaffelsen af de flådehelikoptere, som var en del af 1973 lovens styrkemål, endnu ikke effektueret. Helikoptere vinder mere og mere indpas i andre mariner, dels til rekognosceringsformål, dels til bekæmpelse af ubåde og mindre overfladefartøjer. Af standardiseringsgrunde vil det være naturligt at sigte på LYNX-helikopteren, som 5 andre europæiske NATO-mariner har valgt, og som vi allerede har anskaffet til fiskeriinspektion og søovervågning.

Man må håbe, at disse investeringsproblemer kan blive så afklarede i forligsperioden, at søværnet kan få løst dem tilfredsstillende i næste runde.

Marinestaben er blandt mange andre opgaver nyligt blevet sat i gang med en større udredning om søværnets fredstidsopgaver omfattende farvandsovervågning, suverænitetshævdelse, fiskeriinspektion, søredning, søopmåling m.m. For søværnet er det naturligt at se disse opgaver og aktiviteter i et videre perspektiv, der omfatter de krav, som vil blive stillet til vort værn i krise- og krigssituationer. Det materiel, vi anvender til at løse fredstidsopgaverne med, bør i videst mulig udstrækning også kunne anvendes i de mere krævende situationer. Det geografiske ansvarsområde, strækkende sig fra Østersøen over Nordsøen til Færøerne og Grønland, er stort. Især Nordsøen må vises øget interesse, fordi Danmark ressourcemæssigt satser mere og mere på dette farvand, som også indeholder de søforbindelseslinier, ad hvilke forsyninger og allierede forstærkninger til selve Danmark må fremføres i krise- og krigstider. Dansk bidrag til forsvaret af havområderne uden for Skagen må i sagens natur blive

beskedent, men vi bør ikke afstå fra at yde vort bidrag, så meget mere, som vi allerede i fredstid har vigtige nationale interesser at sikre i de såkaldte økonomiske zoner ud for rigets kyster. Det drejer sig såvel om fiskeri og søtransport som om energiudvinding.

På den interne front indebærer forsvarsforliget fortsat rationalisering og besparelser især på værnenes støttestruktur. Også forswarets øverste ledelse og Forsvarskommandoen må forventes reorganiseret.

I mine møder med søværnets chefer og med personelrepræsentanterne har jeg erfaret et stærkt ønske om en organisation, som kan styrke følelsen af, at søværnet af den enkelte kan opfattes som en helhed, der i større udstrækning end hidtil selv sættes i stand til at koordinere, styre og samarbejde sit virke, samtidig med at værnets identitet - affødt af den særlige og traditionsrige gerning i miljøet til søs - bevares som et naturligt element inden for rammerne af et samlet forsvar. Jeg har stor forståelse for disse ønsker og håber, at de må få indflydelse på den fremtidige organisation. Forsvarets stramme økonomiske situation kræver nok en overordnet central styring og prioritering, men jeg anser det for meget væsentligt i denne forbindelse, at der kan ske en passende delegering af ansvaret for værnsspecifikke sager til de værnssagkyndige myndigheder og stabe. Heri inkluderer jeg værnets samarbejdsvirksomhed.

---ooOoo---

Også det kommende år vil stille store krav til søværnets personel. Der skal præsteres en indsats af den enkelte under stramme vilkår, og der vil være behov for forståelse for gennemførelse af nødvendige rationaliseringer og besparelsesforanstaltninger.

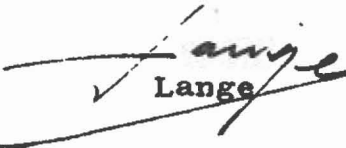
De skridt, som vil være nødvendige for introduktion af en ny personel- og uddannelsesstruktur for forsvaret, må afvente det nye Folketings vedtagelse af nye forsvarslove, og selv herefter vil der blive tale om en længere overgangstid for indpassning af det nye, som vil kræve både omstillingsevne og tålmodighed hos den enkelte.

Jeg har tro på, at søværnets personel af alle kategorier vil gøre sit yderste for at løse de opgaver og tilpasninger, som fremtiden vil kræve af os. Vi må aldrig glemme, at vi i al-

vorligste fald skal øve en gerning, der kan kræve livet som indsats, men heller ikke, at forsvarrets fornemste opgave er at være krigsforebyggende. Når hertil kommer, at søværnet i sin hverdag løser mange samfundsnyttige opgaver, er der god grund til, at den enkelte skulle kunne føle sig glad og frejdig i sin gerning.

Midt i december er der påny indtrådt en alvorlig situation i Polen, hvis internationale konsekvenser endnu ikke kan overses, men som meget vel kan medføre en jule/nyårsperiode med skærpet overvågningsaktivitet for søværnet.

Som sidste år slutter jeg imidlertid denne årsstatus med at ønske alle i søværnet og alle, som har tilknytning til og interesse for vort værn virke, et godt 1982.

Lange

Året, der gik - Søværnet

Nytårsnummeret er som tidligere trykt i et ekstra antal eksemplarer, der, så længe oplag haves, vil kunne udleveres til interesserede enkeltpersoner ved henvendelse til Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

JANUAR

Søværnets Samarbejdsudvalg - Områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg afholdt 5.-7. januar seminar på Lynæsfort.

Seminarets hovedemner var personelrotationen i de sejlen- de enheder og fremtidig samarbejdsordning i søværnet. Under for- mandskab af Chefen for Søværnet afholdtes et ekstraordinært sam- arbejdsudvalgsmøde, hvor konklusionerne på seminarets drøftelser blev godkendt. Disse gik bl.a. ud på ønsket om at opretholde et Søværnets Samarbejdsudvalg (fællesudvalg) uanset forsvarets fremtidige organisation.

SMALL PLAY 1/81

Øvelse SMALL PLAY 1/81 - under ledelse af Chefen for Mine- skibseskadren - fandt sted 12.-16. januar i Kattegat, Sundet,

Minelæggeren FALSTER -
kommandoskib

bælterne og Østersøen. Der deltog 15 enheder fra Fregateskadren, Mineskibseskadren og Torpedobådseskadren samt fly.

Øvelsen, der blev overværet af stabschefen i den svenske forsvarskommando, blev trods den kolde årstid vellykket.

Chefen for NATO's Kanalområde besøger søværnet

15.-16. januar aflagde Allied Commander-in-Chief Channel (CINCHAN), admiral Sir James Eberle, Royal Navy, besøg ved søværnet.

Admiral Eberle modtager honnør på Langelinie

Programmet omfattede bl.a. sejlads i Sundet og Kattegat med henholdsvis 2. Torpedobådsdivision og korvetten NIELS JUEL. CINCHAN fik lejlighed til at overvære en demonstration af WILLEMoes-klassen, en minelægningsøvelse med LINDORMEN og LOSSEN, torpedobådsangreb, luftforsvarsøvelser samt evolering med 5 større enheder.

Navngivning af korvetten PETER TORDENSKIOLD

19. januar foretog Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik den officielle navngivning af korvetten på Aalborg Værft

Kronprins Frederik navngiver korvetten

med ordene: "Hendes Majestæt Dronningen har resolveret, at denne korvet skal bære navnet PETER TORDENSKIOLD".

Overlevelsesøvelse for sekondløjtnanter

20.-25. januar afholdt Søværnets Officersskole den årlige 4 døgns overlevelsesøvelse for en afgangsklasse af B-linien under barske vejrforhold.

Natlig forlægning med gummibåd

Gummibådssejladser tværs over forskellige fjorde var et led i en flugtfase, tilrettelagt af Søværnets Frømandskorps.

Svendebreve til 26 overkonstabler

Ved en højtidelighed på Søværnets Konstabelskole 30. januar fik 26 overkonstabler af artilleri-, maskin- og telelinien efter bestået eksamen udleveret deres svendebreve.

Skolechef og -officerer med de udlærte overkonstabler

De opnåede resultater var: 3 "Særdeles vel udført", 21 "Vel udført" og 2 "Bestået". 13 af de 26 overkonstabler fortsætter deres tjeneste i søværnet.

FEBRUAR

Vandrepræmien for bedste torpedoskud til HUITFELDT

Ved en parade i Torpedobådseskadren den 2. februar blev præmien for det bedste torpedoskud 1980 - et skibskronometer

Vinderholdet modtager vandrepræmien

af mærket Patek-Philippe - overrakt kaptajnløjtnant Bo Heisterberg-Andersen, der som chef for torpedobåden HUITFELDT under eskadrens torpedoskydekongurrence affyrede det vindende skud.

Søværnets Idrætslederpris 1980

Efter indstilling fra Søværnets Idrætskomite tildelte Chefen for Søværnet årets Idrætslederpris til kaptajnløjtnant Preben Arne Jakobsen tjenstgørende ved Flådestation Korsør.

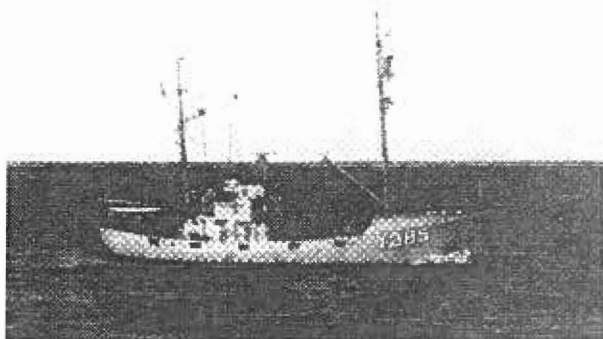
Idrætslederprisen overrækkes

Prisen blev overrakt i "Nyholms Vagt" 13. februar af Chefen, Flådestation København, som er formand for Søværnets Idrætskomite.

Mærkedag for MALLEMUKKEN

Midt i februar rundede inspektionskutteren MALLEMUKKEN 1000 dage under kommando, i hvilken periode den udførte fiske-

riinspektion, farvandsovervågning samt sørednings- og stationstjeneste i 12 måneder ved Færøerne og 19 måneder ved Grønland med en udsejlet distance på 56.278 sømil.

MALLEMUKKEN under gang

Begivenheden fejredes i Grønnedal med gæstebud og en festlig aften for hele besætningen i officersmessen.

3. Ministryrgerdivision i STANAVFORCHAN

28. februar til 28. marts indgik 3. Ministryrgerdivision (MSD-3), bestående af ministryrgerne AARØSUND og EGERNSUND, i NATOs stående minerydningsstyrke i Kanalområdet (STANAVFORCHAN).

Styrken samlet i Vlissingen, Holland

I styrken deltog desuden ministryrgerne fra England, Tyskland, Holland og Belgien.

MSD-3 ankom til Flådestation Korsør 28. marts efter at have tilbagelagt 1875 sømil under opholdet i STANAVFORCHAN.

MARTS

Fregateskadrens øvelse F SQUADEX 81

Eskadretræningen under ledelse af Chefen for Fregateskadren fandt sted 21. februar til 4. marts.

I øvelsen deltog fregatterne PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE samt korvetterne NIELS JUEL og OLFERT FISCHER.

Vesentlige formål var de årlige SEA SPARROW-overflade-til-luft-missilskydninger samt kontrolmålinger af korvetten NIELS JUELS sensorsystemer på NATO FORACS-målebanen, begge dele i farvandet ud for Stavanger, Norge.

Efter missilskydningerne forlagde hele styrken mod Kristianssand, og undervejs afholdtes interne konkurrencer på tid

mellem skibene. Kort efter den sidste øvelse indtraf desværre en kæntringsulykke, som kostede to mand fra eskadren livet.

Før afgang fra Langelinie

Ved en parade i Kristianssand ærede Fregateskadren mindet om kommandørkaptajn John Christensen og overkonstabel Kim Nielsen.

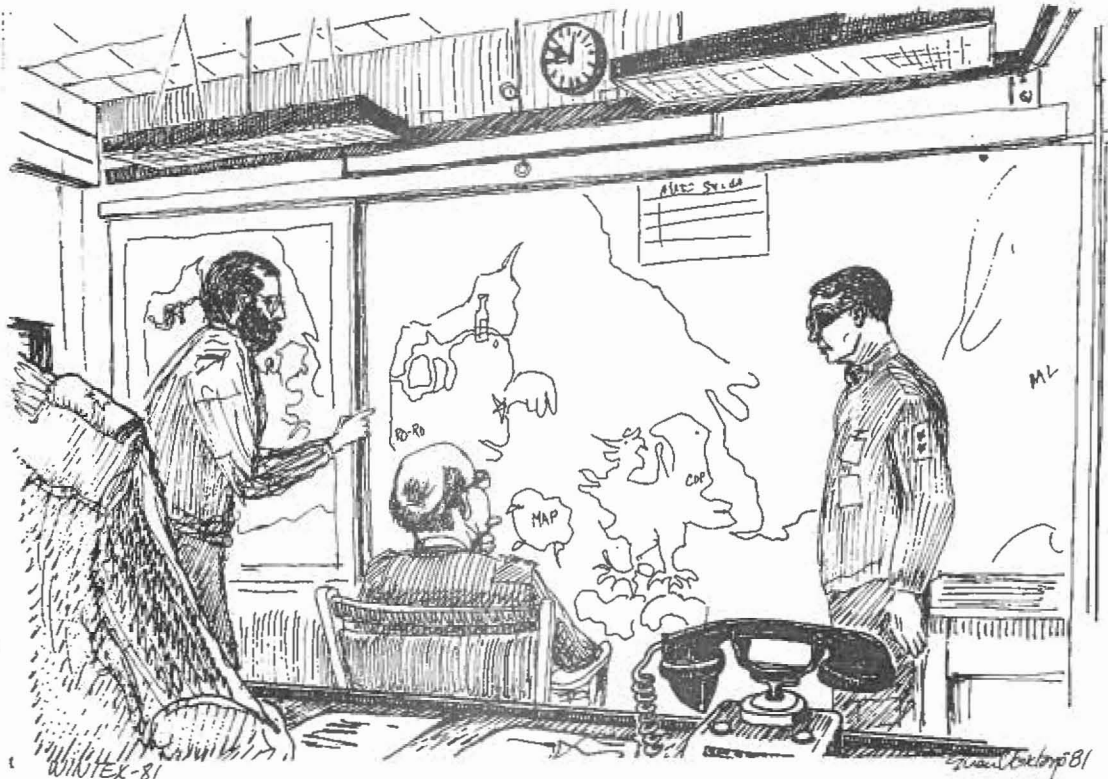
Inden hjemturen mod Holmen foretog eskadren en tur ud i Østersøen for at vise en dansk maritim tilstedeværelse med flådens større moderne kampenheder.

Det var første gang, 4 skibe udstyret med det taktiske datasystem CEPLO opererede sammen. De store tekniske fremskridt på dette område har givet vore fregatter og korvetter en stor kapacitet.

Øvelse WINTEX 81

9.-21. marts afholdtes NATO-øvelsen WINTEX 81, hvori næsten alle NATO-hovedkvarterer og ministerier i medlemslandene deltog.

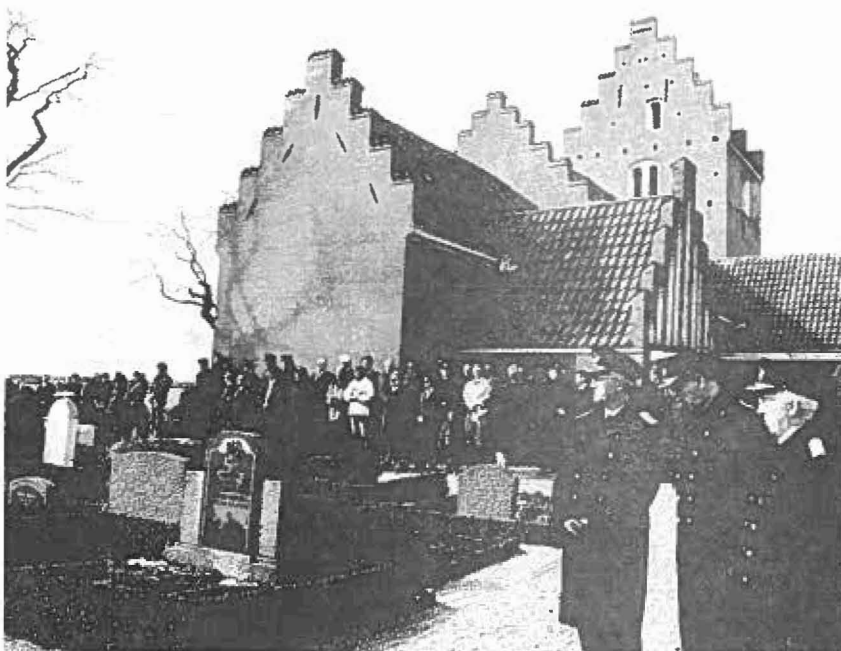
Øvelsen var meget udbytterig og blev ved et besøg i Forsvarschefens kommandocentral bl.a. overværet af Folketingets

Chefen for Forsvarets operative Styrker briefes Forsvarsudvalg, Forsvarsministeren og Forsvarsministeriets departementschef.

'Odden-Dagen'

På årets første rigtige forårsdag, søndag den 22. marts,

blev der ved Odden Kirke afholdt en mindehøjtidelighed i anledning af 173-årsdagen for "Kampen ved Sjællands Rev". Prædikant var pastor Jens Lyster.

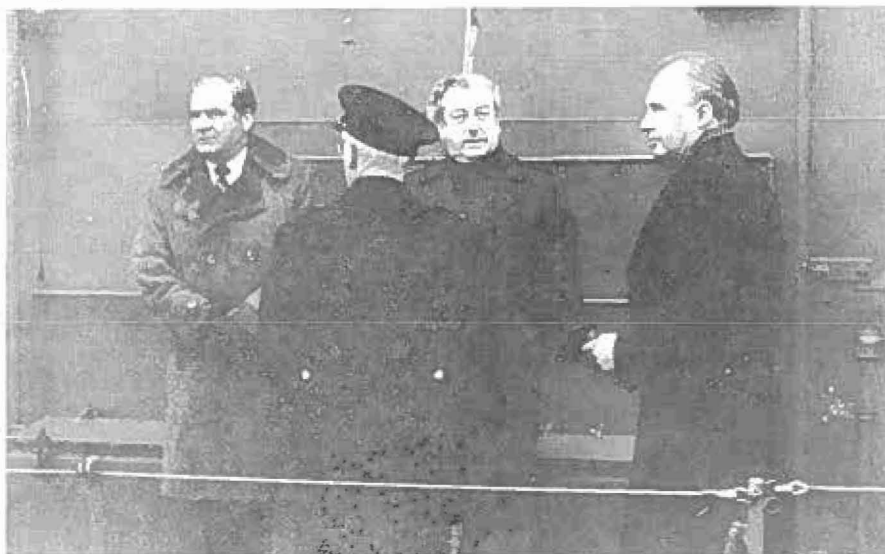
Gudstjenesten i Odden Kirke, kranesnedlæggelsen og den efterfølgende sammenkomst på marinestationen havde deltagelse af bl.a.

Mindehøjtideligheden på Odden Kirkegård

Chefen for Søværnet, Chefen for Søværnets Materielkommando og Chefen for Søværnets operative Kommando.

Svensk forsvarsministerbesøg

23.-25. marts aflagde Sveriges forsvarsminister, Statsråd Eric Krönmark, besøg i Danmark som Forsvarsminister Poul Søgaards officielle gæst.

Chefen for Søværnet i samtale med ministrene

Programmet omfattede en orientering om søværnets opgaver, organisation og materiel, givet af Chefen for Søværnet og Chefen for Søværnets operative Kommando, samt en demonstrationssejlad med torpedo-/missilbådene WILLEMOES og NORBY.

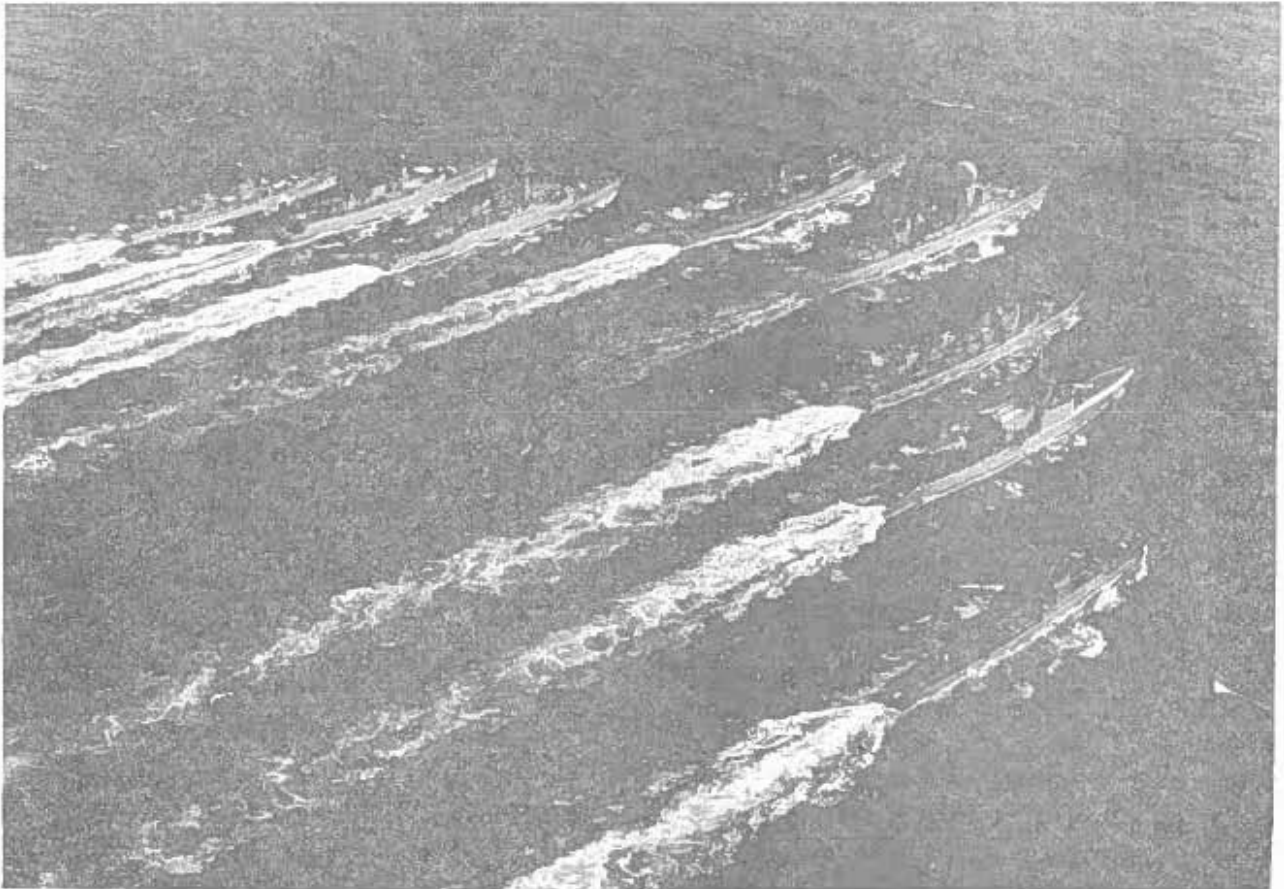
Søværnets Samarbejdsudvalg - Områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg afholdt 26. marts ordinært møde under formandskab af Chefen for Søværnet.

Samarbejdsudvalget godkendte et forslag til ny forretningsorden, der betød en justering af udvalgets sammensætning (8 ledelsesrepræsentanter, 9 personelrepræsentanter, en repræsentant for værnepligtige menige og en repræsentant for værnepligtige sergenter), en reduktion af antallet af årlige ordinære møder og en rationalisering i fordelingen af referater.

PEDER SKRAM i STANAVFORLANT

31. marts - 15. april deltog fregatten PEDER SKRAM i NATOs stående Atlanterhavsstyrke (STANAVFORLANT).

STANAVFORLANT med PEDER SKRAM som nr. 3 fra højre

Ved en parade 1. april i Chatham med ca. 150 prominente gæster fra alle NATO-lande, skiftedes kommandoen over STANAVFORLANT fra en engelsk til en hollandsk Commodore.

Et righoldigt program spændte fra intensive våbentræningsøvelser om dagen til taktiske øvelser samt oliefyldninger under gang om natten. For besætningen bød togtet på "sight-seeing" i London, busture og fodboldkampe med andre skibe.

Den sidste del af øvelsen, der fandt sted i Skagerrak 13.-14. april, blev overværet af Hans Kongelige Højhed Prinsen, Chefen for Søværnets operative Kommando og Jagtkaptajnen om bord i flagskibet.

APRIL

Øvelse DANEX 1/81

1.-7. april afholdtes øvelse DANEX 1/81 med deltagelse af enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren, Mineskibseskadren og Undervandsbådseskadren samt helikoptere fra Søværnets Flyvetjeneste, fly og raketeskadriller fra flyvevåbnet samt søværnets landetablissemeter.

Skansevagt for Chefen for Søværnets operative Kommando

Øvelsen fandt sted i danske farvande og omfattede våben-træning og taktiske øvelser.

Der blev aflagt flådebesøg i 3 sønderjyske byer.

Øvelsen afsluttedes 7. april med en stor luftforsvarsøvelse, som overværedes af Chefen for de amerikanske Flådestyrker i Europa (CINCUSNAVEUR), viceadmiral Ronald J.Hays.

Korvetten OLFERT FISCHER - chockforsøg

Som et led i forsøg og prøver med korvetten OLFERT FISCHER før kommandohejsning ultimo maj afholdtes 21.-27. april nogle chockprøver.

Med disse prøver blev skibets modstandskraft afprøvet under krigslignende forhold.

Forsøgene blev afsluttet med forventet godt resultat, og besætningen i OLFERT FISCHER lærte lidt om de barske vilkår, man kan blive udsat for i krig.

Chockprøve ved mineeksplosion

Øvelse BOLD GAME 1981

NATO-øvelsen BOLD GAME blev i år gennemført fra 28. april til 19. maj med deltagelse af norske, vesttyske, engelske og danske torpedo-/missilbåde.

Norske og danske torpedobåde i Oslo

Under øvelsen besøgte bl.a. Oslo, Kiel og Frederikshavn. Der sluttedes med en weekend i København, hvor der traditionen tro blev afholdt en parade på Holmen. Denne overværedes af Che-

fen for NATOs Nordregion, som uddelte sportpræmier til de vindende hold fra årets sportskonkurrencer. Chefen for NATOs flådestyrker i Østersø-området, Chefen for NATOs flådestyrker i det sydlige Norge, Chefen for Søværnets operative Kommando og den stedfortrædende chef for den vesttyske flåde var også til stede.

Ny fagskole indviet

I overværelse af blandt andre Forsvarschefen blev Søværnets Konstabelskoles Fagskole på Frederiksholm officielt indviet 30. april.

Forsvarschefen skridter fronten af

Fagskolen, der er etableret successivt, består af 3 afdelinger, for henholdsvis elektromekanikere i den tidligere Artillerihal, maskinarbejdere i den tidligere Kleinsmedje og elektromekanikere i det gamle Lanternemagasin.

Søværnets Redningsdragt M-80

I serien af søværnets specialpåkædninger vises Redningsdragt M-80, der er under indførelse i alle søværnets enheder.

Indførelsen er besluttet efter anbefaling af IMCO (Intergovernmental Maritime Consultative Organization), et internationalt FN-organ, der bl.a. behandler sikkerhed til søs.

Dragten er obligatorisk i visse handelsflåder.

MAJ

Flygtning 81-arrangement ved Flådestation Korsør

1.-3. maj deltog Flådestation Korsør i projekt "Flygtning 81" med diverse arrangementer omfattende bl.a. Søværnets Udstilling, "åbent hus", offentligt besøg om bord i minelæggeren FALSTER, lysbilledserier om hjemmeværnet og søværnet.

Desuden var der brandslukningsøvelse, undervandsdetonation m.v.

Dragten tages på

Forfriskninger i form af sandwiches, øl, kaffe serveredes, medens "4th Royal Tank Regiment"s 20 mands

4th Royal Tank Regiment musicerer på kajen
musikkorps fra Tyskland spillede på havnepladsen foran FALSTER.

Øvelse BRIGHT HORIZON 1981

6.-21. maj gennemførtes NATO-flådeøvelsen BRIGHT HORIZON i Skagerrak og Nordsø-området med deltagelse af NATOs stående flådestyrke - STANAVFORLANT - med enheder fra Holland, England, Canada, Belgien, USA, Tyskland, Norge og Danmark.

Øvelsen blev ledet af Chefen for Undervandsbådseskadren og havde til formål at træne destroyere, fregatter, torpedo- og undervandsbåde samt fly i våbenanvendelse samt taktiske procedurer.

Canadas Generalguvernør på officielt besøg i Danmark

Under den canadiske Generalguvernør Edward Schryers officielle besøg i Danmark i maj måned var der arrangeret et omfattende program. Korvetten NIELS JUEL mødte den canadiske destroyer HMCS HURON ved Gilleleje Flak for eskortering under sejladsen mod hovedstaden.

Generalguvernøren går i land på Nordre Toldbod

Såvel ved mødet med den canadiske destroyer som ved passage af Kronborg og anløb af København blev der afgivet kanonsalut på 21 skud.

Efter fortøjningen i bøje gik Generalguvernøren med følge om bord i motorchalup for at lægge til ved Nordre Toldbod, hvor æreskompagni af Livgarden var opmarcheret, og medlemmer af Kongehuset samt repræsentanter for Regering, Folketing og officielle myndigheder gav møde.

Også HURONs besætning var der tænkt på med besøg ved forskellige københavnske virksomheder og idrætslige arrangementer.

Søværnets Samarbejdsudvalg - Områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg afholdt ordinært møde 26. maj under formandskab af næstformanden, seniorsergent B.Johansen.

Samarbejdsudvalget behandlede to sager rejst af Forretningsudvalget Værnepligtige Menige: Messegasternes uddannelse i søværnets skibe og Fællesuddannelsen af menige ved Søværnets Eksercerskole.

Skoleskib modtager gave fra Tuborgfondet

Skoleskibet, minelæggeren MØEN, anløb Tuborg Havn, på vej hjem til Holmen efter øvelse i Kattegat.

Overrækkelse af gavebrevet

Anledningen var overrækkelse af et gavebrev på 10.000 kr. fra Tuborgfondet til anskaffelse af et EL-orgel for skoleskibets elever og kadetter.

Hermed er et fra skoleskibets velfærdsudvalg længe næret ønske gået i opfyldelse.

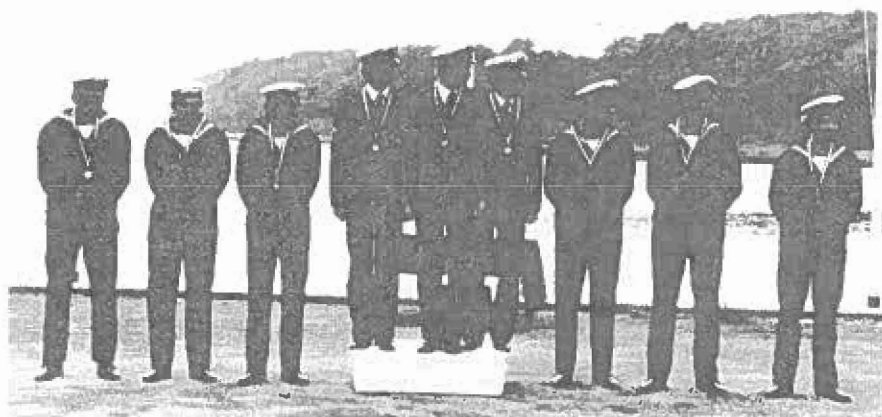
JUNI

Marinelandskamp i sejlads

1.-4.juni blev det 13. stævne i kapsejlads mellem den svenske marine og det danske søværn afholdt ved Torpedostation Kongsøre med deltagelse af 24 sejlere og 4 dommere, heraf 2 civile.

Stævnet omfatter statusmæssigt 7 kapsejladser, der er fordelt med 4 individuelle og 3 holdsejladser, der alle sejles på den olympiske bane under anvendelse af internationale "Yacht Racing Unions" kapsejladserregler.

Allerede på stævnets første 3 dage vandt Danmark såvel de individuelle som holdsejladserne og sikrede sig dermed guld, sølv og bronze samt pokalen for holdsejladser.

De vindende hold

Chefen for Søværnet, ledsaget af formanden for Søværnets Idrætskomite og formanden for Sejlsportsudvalget, forestod præmieuddelingen under en kort ceremoni på nokken af kajen på torpedostationen.

Korvetten NIELS JUEL i øvelse ROEBUCK

NIELS JUEL deltog i år som planlagt i den britisk ledede øvelse JMC 812 (Joint Maritime Course) 8.-22. juni.

JMC 812, der for første gang var udvidet til at omfatte to store øvelsesgrupper, havde i samme anledning skaffet navn til øvelse ROEBUCK. Øvelsen var en kombination af JMC og en hollandsk øvelse. De to grupper havde en våben- og proceduretræningsfase på 4 døgn, hvor NATO/UK-gruppen, der bestod af 12 destroyere/fregatter og to forsyningskibe, opererede i farvandet nord for Skotland, og den hollandske gruppe på 8-10 destroyere/fregatter og et forsyningskib holdt sig til farvandet vest for Norge.

Ved øvelsens afslutning 19. juni havde NIELS JUELS besætning været gennem alle aspekter af operationer, modtaget olie

og helikopterbrændstof under gang fra engelske og hollandske forsyningskibe, haft havariøvelser og udført luft- og sømålskydninger.

NIELS JUEL i hårdt vejr

Efter en weekend i Rosyth ankom NIELS JUEL til Holmen sent Skt.Hans aften efter 4826 sømils sejlads i en øvelse, der var lang nok til at bringe rutinen ind i hvert enkelt besætningsmedlem, og intensiv nok til at få gennemarbejdet alle skibets funktioner.

Den finske forsvarschefs besøg ved søværnet

Rundvisning i korvetten PETER
TORDENSKIOLD

9.-12. juni af-
lagde den finske for-
svarschef, general
L.J.Sutela, officielt
besøg i Danmark.

Programmet om-
fattede besøg ved Sø-
værnets Materielkom-
mando, hvor generalen,
 ledsaget af Forsvars-
chefen, blev modtaget
af Chefen for Søvær-
nets Materielkommando.

Derpå var der rundvisning i korvetten PETER TORDENSKIOLD og besøg ved Konstabelskolens Fagskole på Frederiksholm.

Undervandsbådseskadrens torpedoskydekongurrence

Den årlige torpedoskydekongurrence afholdtes 9.-17. juni i dykkefelterne omkring Bornholm med deltagelse af undervandsbådene DELFINEN, NORDKAPEREN og TUMLEREN assisteret af minelæggeren FYEN som målskib og 2 ALOUETTE helikoptere fra Søværnets Flyvetjeneste.

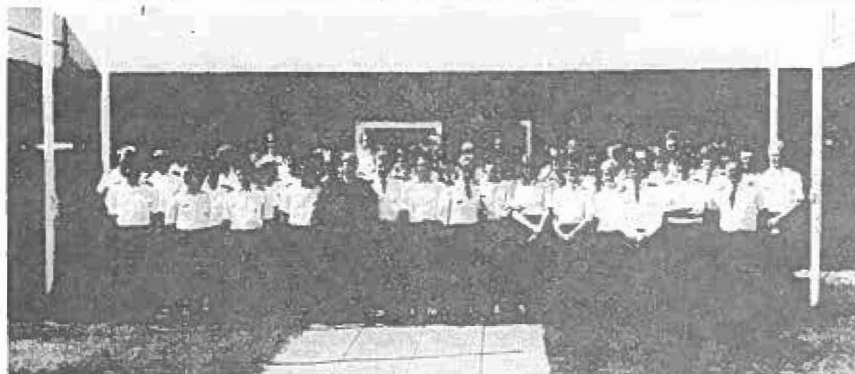

TUMLERENS torpedorum

DELFINEN, der opnåede træffere i alle salver, blev vinder af årets kongurrence og opnåede endvidere det hidtil største pointtal, der også kvalificerede til Chefen for Søværnets præmie.

Værnsfælles øvelse for de tre officersskoler

17.-19. juni afholdtes på Søværnets Taktikskoles Kampinformatiønskursus (AIS) i Frederikshavn den årlige værnsfælles øvelse

De tre officersskoler foran Kampinformatiønskolen

med afgangsklasserne fra hærens, flyvevåbnets og søværnets officersskoler. Øvelsen var tillige afslutning på det taktiske grundkursus, som den ældste klasse fra Søværnets Officersskoles taktiske linie gennemgår. Skolens ældste klasse af administrativ linie, to afgangsklasser fra Hærens Officersskole samt ældste klasse fra Flyvevåbnets Officersskole deltog i den værnssfælles øvelse - med lærere og instruktører i alt 80 mand.

Kvindeligt Marinekorps 35-års stiftelsesdag

22. juni var det 35 år siden Kvindeligt Marinekorps blev stiftet. En lille kreds af kvinder, støttet af det daværende Marineministerium, startede primitivt og på privatøkonomisk baggrund en uddannelse, som endnu i dag lever op til de krav, søværnet stiller til en Kvindelig Mariner. Korpset tæller i dag ca. 1480 medlemmer og udvides i takt med det behov, udviklingen i forsvaret stiller krav om.

Kommandohejsning i DANNEBROG

26. juni var der kommandohejsning i Kongeskibet DANNEBROG, der lige var leveret fra Helsingør Værft efter en ombygning og

Regentparret med DANNEBROG som baggrund

modernisering, som bl.a. omfattede nyt hoved- og hjælpemaskineri, nye rørinstallationer og brandanlæg samt en overhaling af den

indvendige aptering. Umiddelbart efter kommandohejsningen afgik DANNEBROG fra Holmen på en kombineret forskole og prøvesejlads med den nye værnepligtige besætning.

JULI

Markant årgang nye officerer til søværnet

Ved en festlig og højtidelig udnævelsesceremoni dimitterede Søværnets Officersskole i overværelse af Chefen for Søværnet 1. juli sin årgang 1981 af premierløjtnanter; i alt 15, heraf 11 af taktisk og 4 af administrativ retning.

Holdet markerede sig på flere måder, bl.a. havde 3 af kadetterne bestået afgangseksamen med udmærkelse, heriblandt den første kvindelige officer af A-linien til søværnet.

Chefen for Søværnets Officersskole
overrækker Gerners Medalje

De usædvanligt fine eksamensresultater udløste bl.a. udde-
ling af den sjældne og eftertragtede præmie: Gerners Medalje,
der kun er uddelt 15 gange i dette århundrede.

Oprettelse af Miljødivision 1 og 2

1. juli oprettedes Miljødivision 1, Korsør (MJD 1) og Mil-
jødivision 2, København (MJD 2).

Miljødivisionerne, der er bemanded med personel fra søvær-
net, er oprettet som tjenestesteder ved henholdsvis Flådestation
Korsør og Flådestation København.

Cheferne for flådestationerne i Korsør og København fører tilsyn med det personel, der forretter tjeneste ved divisionerne og er tillige rettergangschefer.

HVIDBJØRNEN på brandslukning

Fra Thorshavn Radio modtog HVIDBJØRNEN 7. juli kl. 0815 "MAYDAY"-signal fra den færøske trawler KRUNBORG, der var i brand på en position ca. 100 sømil fra HVIDBJØRNEN, der befandt sig ud for Fuglø.

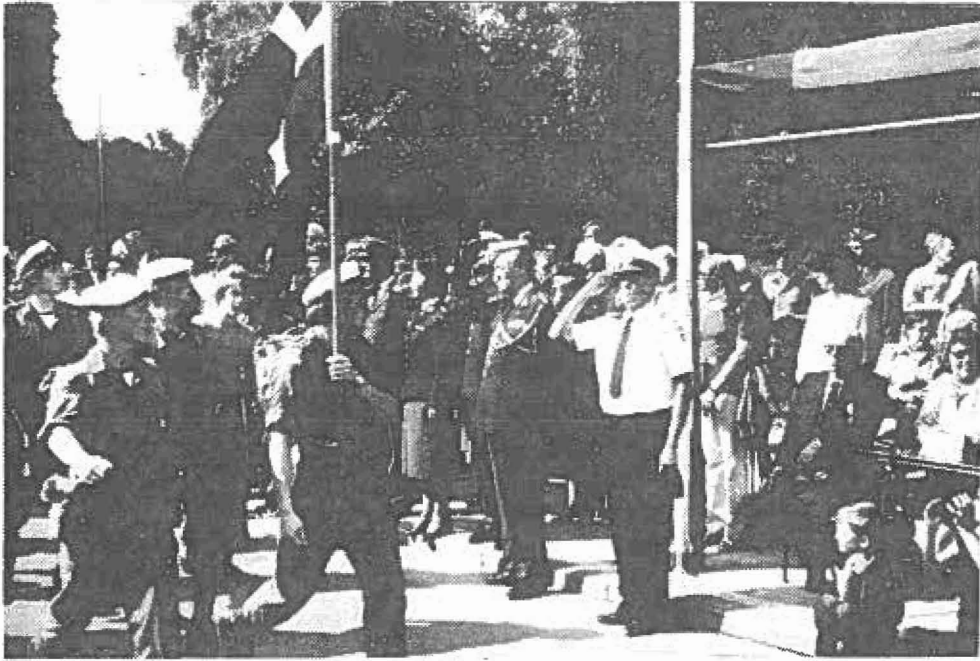
Slukningsholdene i arbejde om bord i KRUNBORG

Ved en fælles indsats af HVIDBJØRNENS LYNX-helikopter, det nye norske kystvagtskib SENJA, der også var ankommet til havari-
risten, HVIDBJØRNEN og senere det færøske inspektionsskib TJAL-
DRID, lykkedes det at få ilden under kontrol og senere slukket.

Om aftenen begyndte TJALDRID bugseringen mod Thorshavn
eskorteret af HVIDBJØRNEN, der havde en stor del af KRUNBORGs
besætning om bord, medens SENJA efter en glimrende indsats satte
kursen mod Bergen.

Nijmegen-marchen 1981

I år foregik Nijmegen-marchen for 65. gang med en rekord-
agtig deltagelse, idet ikke mindre end 19.736 militære og civile
deltog i de fire marchdage.

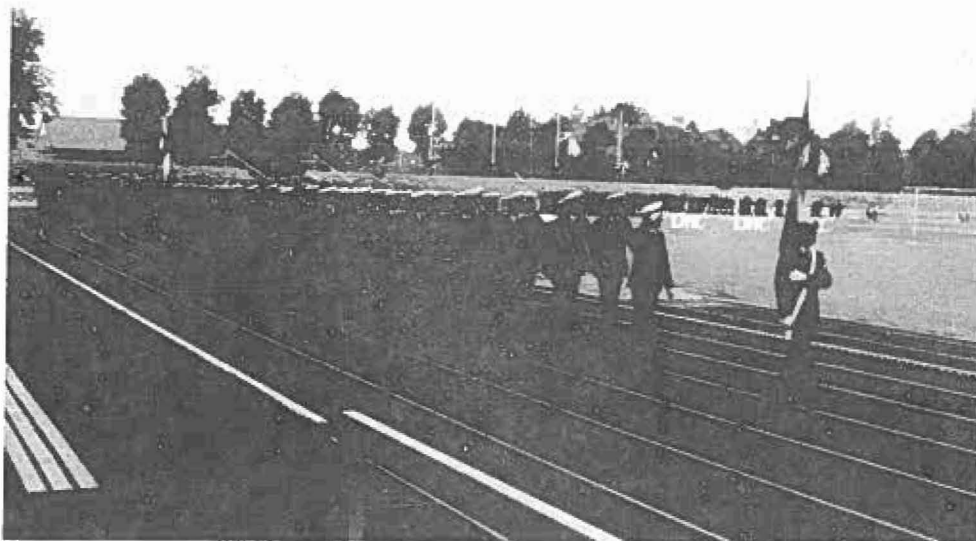

Hans Højhed Prins Georg modtog søværnets
honnør

Den danske delegation var under hjemmeværnets kommando og bestod af 835 militære mænd og kvinder, hvoraf søværnet udgjorde 50.

Nordisk kadetstævne 1981

30.juli - 3. august afholdtes i Stavanger, Norge, det 34. Nordiske Kadetstævne med deltagelse fra søofficersskolerne i

Afslutningsparaden på Stavanger stadion
Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Fra Danmark deltog kadetkorpset og skoledelingen med 88

kadetter af A- og B-linien om bord i minelæggeren MØEN, minestrygerne OMØSUND og ALSSUND samt øvelseskutterne THYRA og SVANEN.

Værtslandet, Norge, opnåede det bedste holdresultat. De danske kadetter måtte nøjes med en 3. plads.

AUGUST

Travlhed i flåden

I slutningen af juli og begyndelsen af august havde søværnet en særlig travl periode med at overvåge danske stræder og farvande i forbindelse med en usædvanlig aktivitet af russiske flådeenheder under passage til Østersøen, omfattende bl.a. 14 større enheder fra Sovjets Nordflåde, Middelhavsflåde og Stillehavsflåde.

Hangarskibet KIEV i Store Bælt

De russiske skibe overholdt gældende danske bestemmelser for fremmede orlogsfartøjers ophold i og passage af danske farvande.

Chefen for den svenske marine besøger søværnet

Chefen for den svenske marine, viceadmiral Per Rudberg, aflagde 17.-20. august officielt besøg i Danmark efter invitation fra Chefen for Søværnet.

Programmet omfattede besøg ved søværnets kommandomyndigheder, hovedskoler og specialskoler samt sejlads med torpedobåde og korvetten NIELS JUEL.

Honnør for den svenske marinechef

Chefen for Søværnets operative Kommando gav en orientering om flådens og kommandoens opgaver om bord i minelæggeren FALSTER under et ophold ved Torpedostation Kongsøre.

Undervandsbåden TUMLEREN udgår af flådens tal

6. august udgik undervandsbåden TUMLEREN, som den første ubåd af DELFINEN-klassen, af flådens tal. TUMLEREN blev søsat

Besætningen samlet for sidste gang fra Orlogsværftet i 1958 og nåede at gøre tjeneste i mere end 20 år, kun afbrudt af periodiske eftersyn og en kortere periode, hvor båden var oplagt.

Øvelserne TACTICAL FIGHTER WEAPONRY og F SQUADEX 2/81

Flyvevåbnets store årlige øvelse TACTICAL FIGHTER WEAPONRY (TFW) blev afholdt 17.-28. august.

Missilaffyringen fra NIELS JUEL

egen øvelse, der, udover de almindelige våben- og procedureøvelser, omfattede affyring af et HARPOON "Blast Test Vehicle" fra korvetten NIELS JUEL.

Der var stor tilfredshed med øvelsernes resultater.

SKINFAXE adopteret i Ebeltoft

I weekenden 21.-24. august blev tankfartøjet SKINFAXE adopteret af Ebeltoft Kommune, der i 1980 havde adopteret sø-

Tankfartøjet SKINFAXE

sterskibet RIMFAXE, og som dermed blev den første by, der har 2 adoptivskibe fra søværnet samtidig.

Adoptionshøjtideligheden fandt sted på rådhuset, hvor borgmester og skibschef udvekslede byvåben/våbenskjold. Fra arrangementet kan nævnes festmiddag på rådhuset, rundvisning i Ebeltoft med efterfølgende frokost for besætningen, tovtrækningskonkurrence, offentligt besøg om bord samt en redningsdemonstration gennemført af Søværnets Flyvetjeneste.

PEDER SKRAM besøger Århus

PEDER SKRAM besøgte sin adoptionsby - Århus - i weekenden 21.-24. august.

Fra programmet kan nævnes reception i officersmessen, bus-tur og frokost for besætningen, offentligt besøg om bord samt børneselskab for 18 handicappede børn med forældre.

Kransenedlægning

Under besøget nedlagde en honnørgruppe fra PEDER SKRAM en krans på Rigsadmiral Peder Skrams grav på Østbirk Kirkegård i anledning af 400 året for admiralens død.

SEPTEMBER

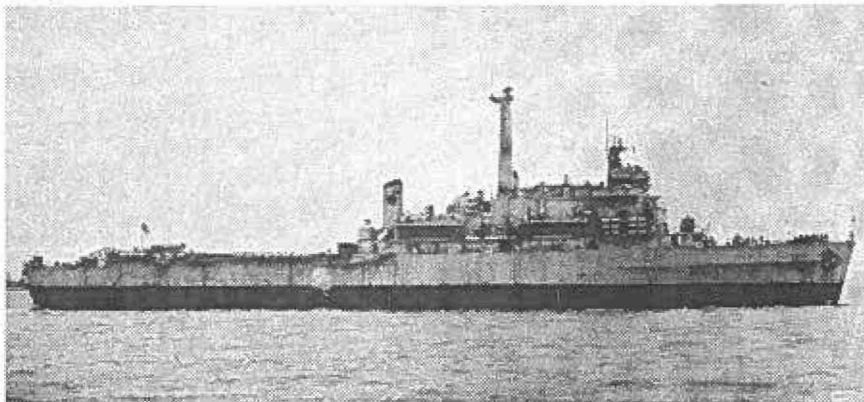
Handelsflådens Velfærdsråds kaproning

2. september afholdtes for 14. gang Handelsflådens Velfærdsråds kaproningsstævne i Svanemøllebugten. For første gang deltog 4 kvindehold.

Stævnet afsluttede med en reception på Tuborg Bryggerierne, hvor præmieoverrækkelserne fandt sted. Det var et vellykket stævne, som forhåbentlig kan videreføres i de kommende år også med mandskaber fra søværnet.

Øvelse BOTANY BAY 81

7.-22. september afholdtes flådeøvelsen BOTANY BAY 81 samtidig med øvelse AMBER EXPRESS, som omfattede allierede hær- og flystyrker.

Kommandoskibet HMS INTREPID

I flådeøvelsen deltog danske, vesttyske og engelske enheder. Øvelsens sidste fase var koordineret med AMBER EXPRESS, hvori indgik flere landgangsøvelser.

HERLUF. TROLLEs mobiliseringspersonel mønstret

Fra den 7. til 18. september havde fregatten HERLUF TROLLE mønstring af sit mobiliseringspersonel.

Formålet med øvelsen, der var den første af sin art i søværnets større enheder, var at konstatere, om "nøgleskibs"-princippet var holdbart for et skib af denne størrelse.

Fregatten HERLUF TROLLE under gang

Forud for øvelsen var der en orientering for hele besætningen om det forestående togt, hvorefter HERLUF TROLLE stak til søs og afholdt interne øvelser, sideløbende med kommunikations- og plotøvelser med andre enheder, anti-ubådsøvelser, kastning af dybdebomber, torpedoskydning samt sømåls- og luftmålskydninger.

Det genindkaldte personel faldt hurtigt ind i rytmen. Hvad angår kampduelighed og orlogsmæssig optræden opfyldt HERLUF TROLLE til fulde de krav, der stilles til en operativ fregat.

Ved hjemsendelsen 17. september kunne en træt besætning glæde sig over et succesfuldt mobiliseringstogt.

Mønstring af mobiliseringspersonel ved Marinestation Esbjerg

Marinestation Esbjerg, der var aktiveret under øvelse AMBER EXPRESS, fungerede som koordinationscentral for den danske hær, de udenlandske forstærkningsenheder og deres transportkommando, samt søværnet.

Under denne øvelse, hvor Marinestationen alligevel skulle bemandedes, var det besluttet at foretage en mønstring af mobiliseringspersonel til Marinestationen med det formål at afprøve stationens krigsbemanding og uddannelse.

Mønstringsøvelsen blev udført til alles tilfredshed, og da de genindkaldte var orienteret om øvelsens formål og udførelse, var interessen og den positive indstilling stor. Dette var en af årsagerne til, at mønstringsøvelsen forløb så godt.

På øvelsens sidste dag inspicerede Chefen for Søværnet Marinestationen. Chefen for Kattegats Marinedistrikt kunne derefter hjemsende de mønstrede efter en uges travl aktivitet.

Årets kontrol af Kalø Vig

I september afsluttede orlogsfartøjet MSA-4 efterkontrol af sejlrende og sikkerhedszoner i dumpingområdet i Kalø Vig.

I sejlrenden er der i år lokaliseret og fjernet 4 stk. flybomber af forskellig størrelse. Der er i alt afsøgt et område på ca. 550.000 m².

Arbejdet har været favoriseret af godt vejr, bortset fra slutningen af perioden, hvor bortsprængning af de fundne bomber fandt sted.

Søværnets Samarbejdsudvalg - Områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg afholdt ordinært møde 24. september under formandskab af Chefen for Søværnet.

Samarbejdsudvalget havde to sager til behandling: Information af samarbejdsudvalget og søværnets fremtidige ledelsesstruktur og samarbejdsudvalgsvirksomhed. Det fremgik, at begge sager, der var rejst af personelorganisationernes kontaktudvalg, bl.a. skulle ses i relation til og som en bekræftelse på de anbefalinger, der var opnået enighed om på seminaret i januar.

Transportfartøjet SLEIPNER adopteret

25. september blev SLEIPNER, på initiativ af marineforeningen i Nykøbing Sjælland, adopteret af Nykøbing/Rørvig Kommune.

Chefen for SLEIPNER overrakte borgmesteren et skjold påmonteret en torpedoskrue. SLEIPNER har senere fået tilsendt en

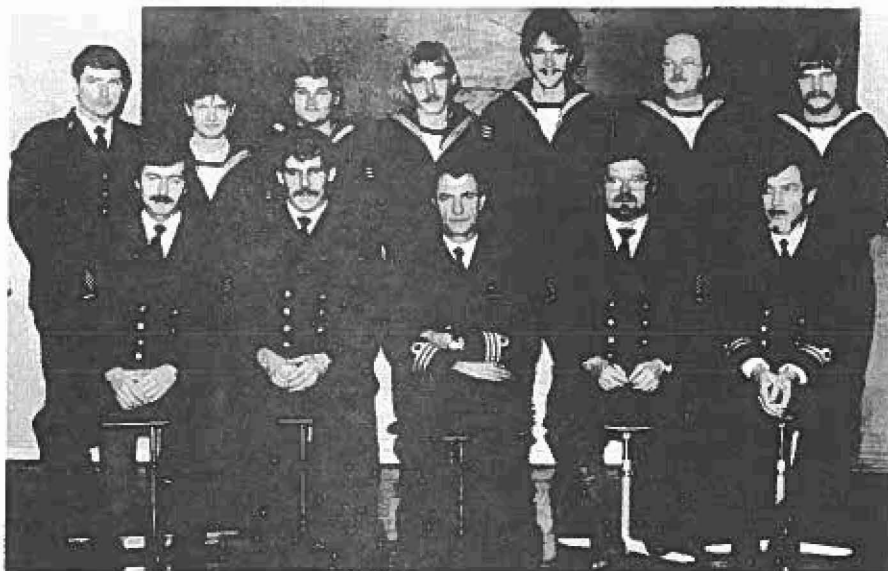

Fra gaveoverrækkelsen

indgraveret messingplade, der bekræfter adoptionen. Pladen vil blive anbragt i styrehuset.

Radiotelegrafistprøve ved Søværnets Taktikskole

Som afslutning på 26 ugers civiluddannelse for radiokonstabler afholdt Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus fra

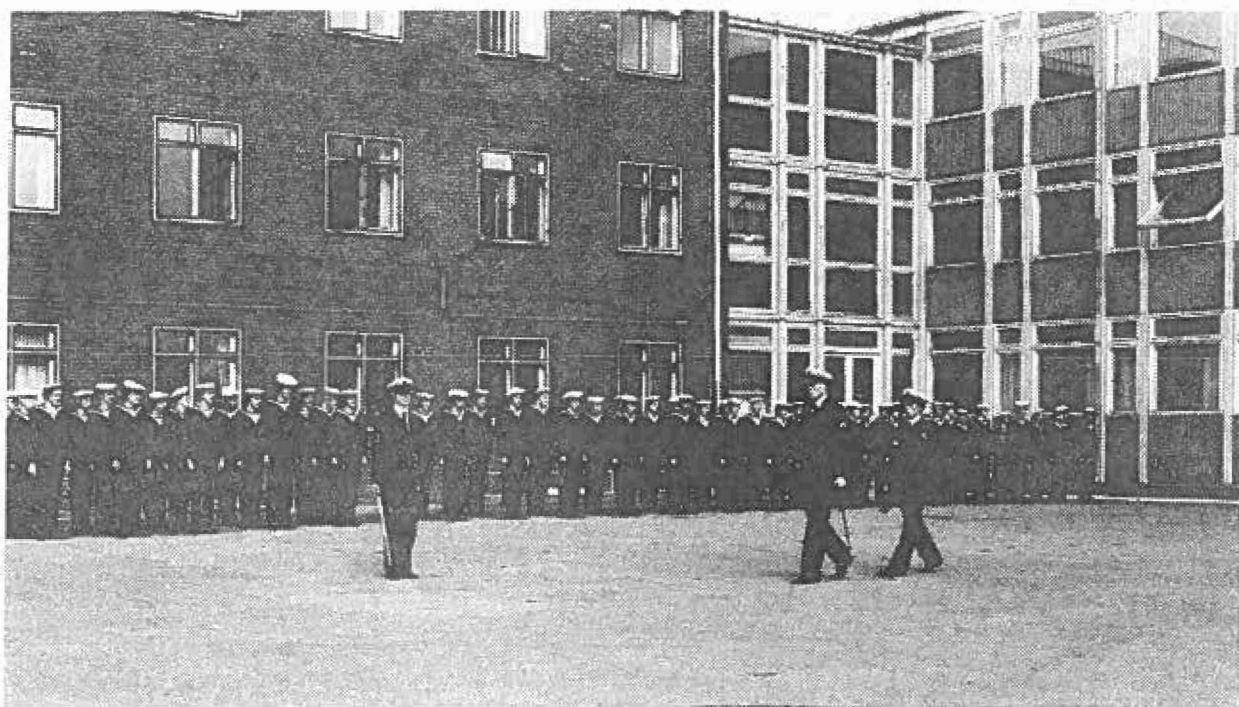

Instruktører og elevhold

24. september til 2. oktober Generaldirektoratet for Post & Telegrafvæsenets radiotelegrafistprøve for i alt 7 elever. Heraf bestod 5, som ved en højtidelighed fik certifikaterne overrakt af næstkommanderende ved Søværnets Taktikskole.

Samarbejde mellem Officers- og Konstabelskole

Som noget nyt har søværnets officers- og konstabelskoler indledt et samarbejde ved periodisk at koordinere uddannelsen i ceremoniel for Officerssskolens ældste kadetklasse med militær-

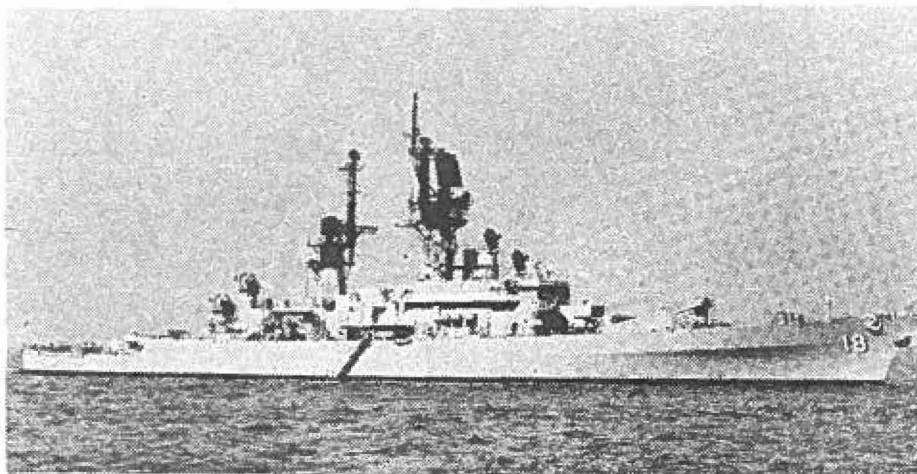
Kompagniet formeres foran Søværnets Konstabelskole uddannelsen ved Konstabelskolen. I fællesskab kan de 2 elevgrupper formere et acceptabelt kompagni under instruktion af deres fælles lærer fra Søværnets Våbenskole. Første fællestræning var 28. september under medvirken af Søværnets Tamburkorps.

US BALTOPS 81

US BALTOPS er en årlig tilbagevendende øvelse i Kattegat og Østersøen med enheder fra den amerikanske flåde. Øvelsen, der i år fandt sted fra 30. september til 8. oktober, havde til formål at demonstrere NATOs solidaritet, men samtidig give de amerikanske styrker lejlighed til at øve med enheder fra den danske og vesttyske flåde. Den amerikanske styrke (Destroyer Squadron 26) bestod af 1 krydser, 2 destroyere, 1 fregat og 1 tankskib under ledelse af kommandør Nicholas Braun, USN.

Der blev afholdt en række våben- og procedureøvelser, hvor Danmark og Vesttyskland stillede ubåde og slæbemål til rådighed.

Den væsentligste del af øvelsen var 3 taktiske faser, hvor det var muligt at blande styrkerne og give amerikanerne et indtryk af vor måde at operere på.

Destroyer Squadron 26 havde stort udbytte af at operere specielt i Østersøen, hvor farvandsgeografien og miljøet naturligvis er helt anderledes end i Atlanten.

Minelæggeren MØEN på besøg i sin adoptionsby

Under Aalborg Handelstandsforenings 550 års jubilæumsfestligheder lå adoptivskibet, minelæggeren MØEN, på honnørkajen i Aalborg Havn med "byflaget" hejst. Med et samtidigt flådebesøg

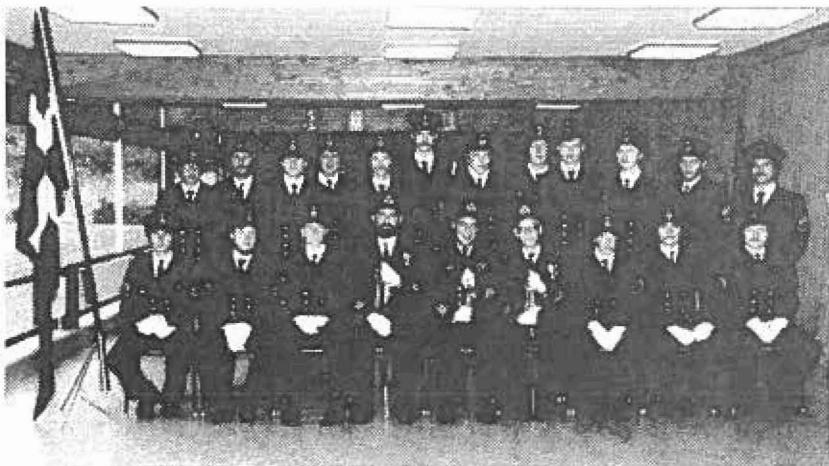
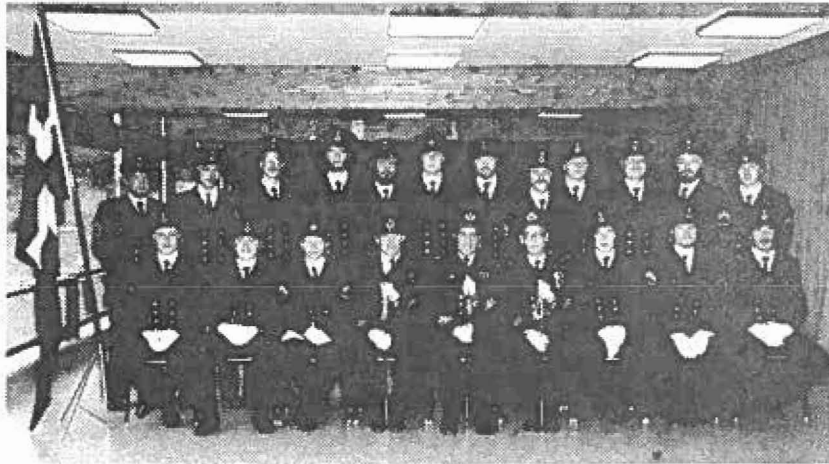

Søværnets Tamburkorps foran skoleskibet MØEN af den britiske fregat HMS TORQUAY og skoledelingens øvelseskuttere SVANEN og THYRA blev det et omfattende program, og prikken over i-et blev sat af Søværnets Tamburkorps med et "tattoo" under offentligt besøg om bord.

OKTOBER

Ny sergentuddannelse

2. oktober afsluttede 36 sergentelever uddannelsen ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn efter den nye sergentuddannelse, der bl.a. er udvidet med fagene Lederskab og Undervisningslære.

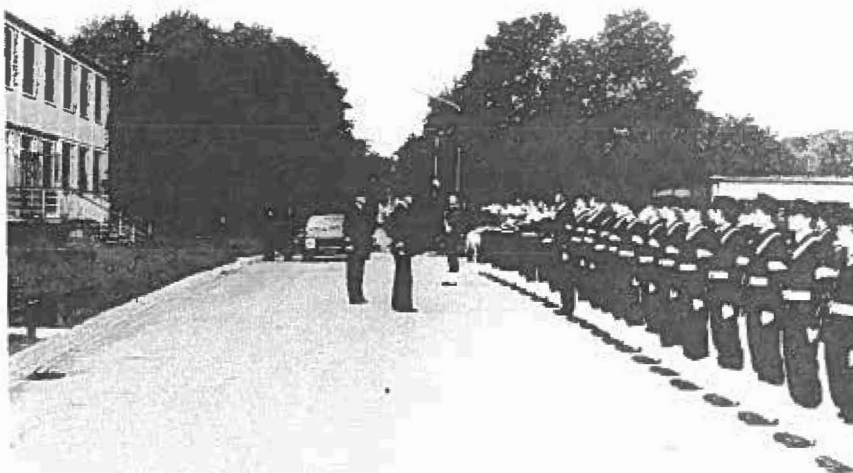

Undervisning efter den ny plan blev stort set gennemført som forudsat og afsluttedes med sejlads med skoleskibet MØEN, hvor praktiske sømandsmæssige færdigheder på vagtassistentniveau blev indøvet.

Inspektion af Søværnets Eksercerskole

Chefen for Søværnet inspicerede 7. oktober Søværnets Eksercerskole. Chefen for Søværnet blev modtaget af en skånsevagt,

der for første gang bestod udelukkende af kvindelige konstabel-
elever.

Skansevagten inspiceres

Udover at dette i sig selv er en historisk begivenhed, kan tilføjes, at det er første gang, kvindelige konstabelelever er blevet fordelt på så mange forskellige specialer (Radio, Intendantur, Kampinformation, Fjernskriver, Maskin, Våben).

Ny sovjetisk missiljager i danske farvande

Den nye store sovjetiske missiljager UDALOY, der 14. oktober udpasserede gennem danske farvande, er på ca. 9.000 tons.

UDALOY under udpassagen

Skibets mange våbensystemer - kanoner, missiler og torpedoer - minder en del om udstyret i de sovjetiske krydsere af KARA- og KRESTA II-klassen, hvilket, sammenholdt med størrelsen

af UDALOY, kunne tyde på, at sidstnævnte klasse er en ny generation af store sovjetiske anti-ubåds-enheder.

Søværnets Kommunikationskonkurrence 1981

14. til 16. oktober afholdtes søværnets kommunikationskonkurrence ved Søværnets Taktikskole på Holmen. I konkurrencen deltog 70 operatører fordelt på 19 hold.

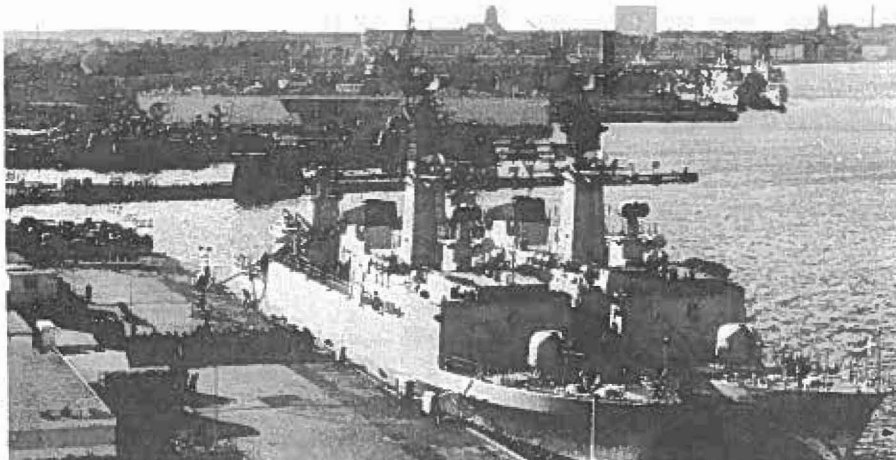

Overrækkelse af 1. præmien

Stabschefen ved Chefen for Søværnet overrakte årets bogpræmie til det vindende hold fra kabelminelæggerne LINDORMEN og LOSSEN, der også modtog SØVÆRNETS VANDREPOKAL FOR GOD KOMMUNIKATION.

Kommandohejsning i korvetten OLFERT FISCHER

Forsvarskommandoen bestemte efter indstilling fra Søvær-

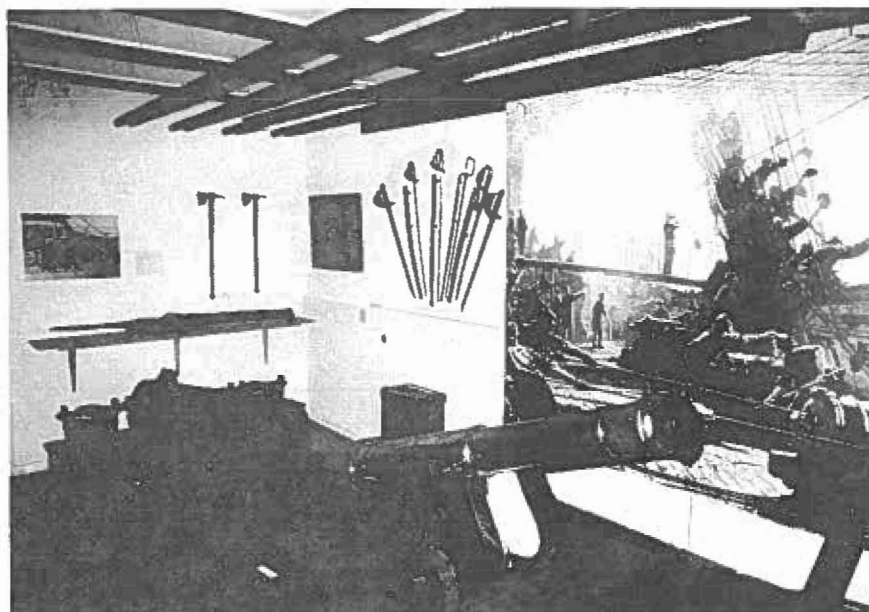
OLFERT FISCHER og NIELS JUEL ved Bradebanken

nets Materielkommando, at korvetten OLFERT FISCHER skulle indgå i flådens tal 16. oktober og hejse kommando, samt at 2. Fregatdivision, bestående af korvetterne OLFERT FISCHER og NIELS JUEL, skulle formeres samme dato.

Overdragelsesceremonien fandt sted på Holmen og blev bl.a. overværet af Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, der 15. januar 1980 navngav korvetten på Aalborg Værft.

Orlogsmuseets udstilling på Quinti Lynette

Orlogsmuseet har opbygget en længe planlagt udstilling, der primært tager sigte på søværnets personel.

Våbenrummet

Udstillingen er på trods af den ringe plads - 150 m² - af høj kvalitet og omfatter bl.a. en belysning af Nyholm, skibbyggeriet, skibets udvikling fra 1600-tallet og orlogsgastens våben m.m.

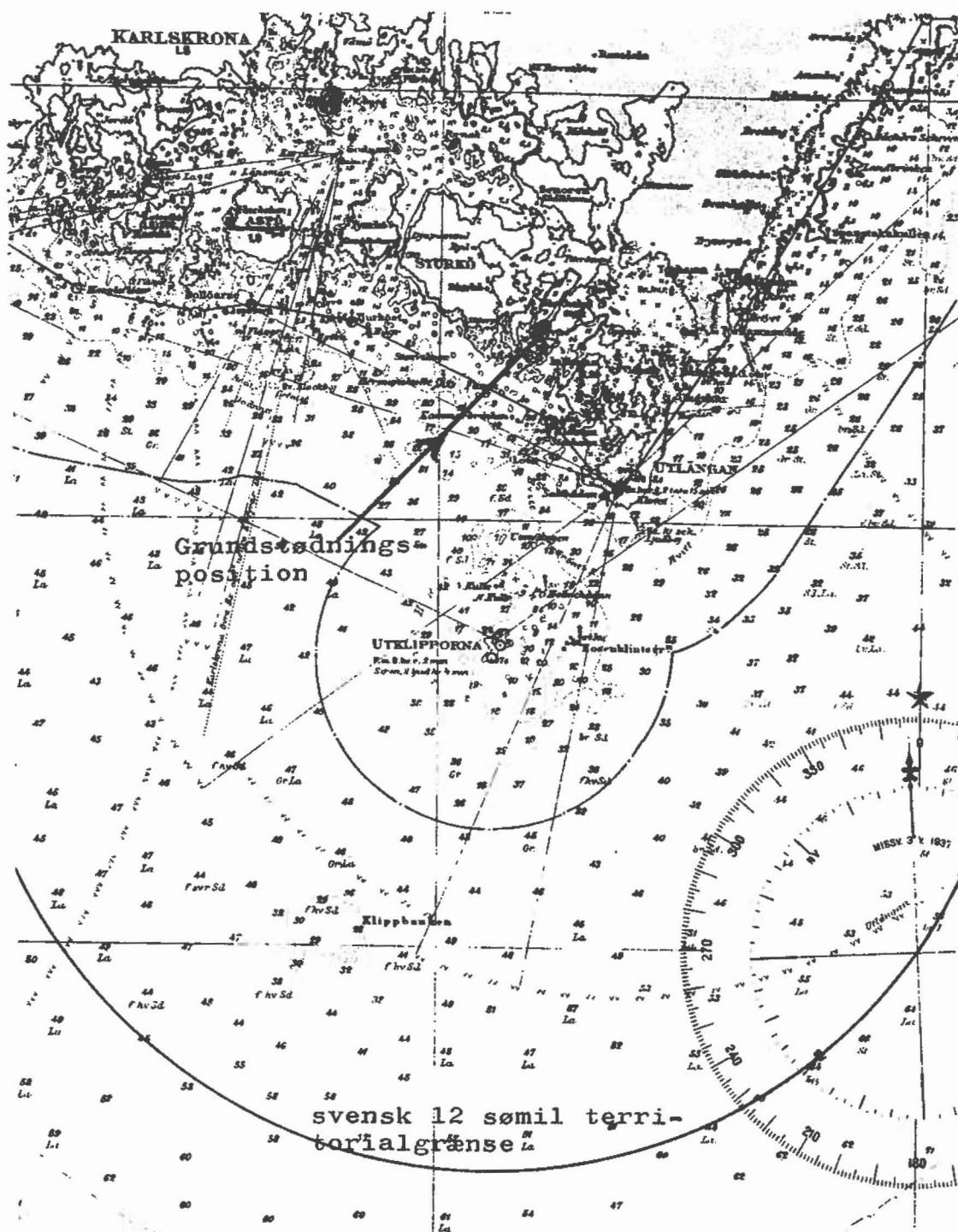
NOVEMBER

Sovjetisk ubådsaffære i den svenske skærgård

Hændelsesforløbet omkring den sovjetiske W-klasse ubåd nr. 137s grundstødning dybt inde på militært skærgårdsområde ud for Karlskrona primo november blev genstand for omtale i verdenspressen.

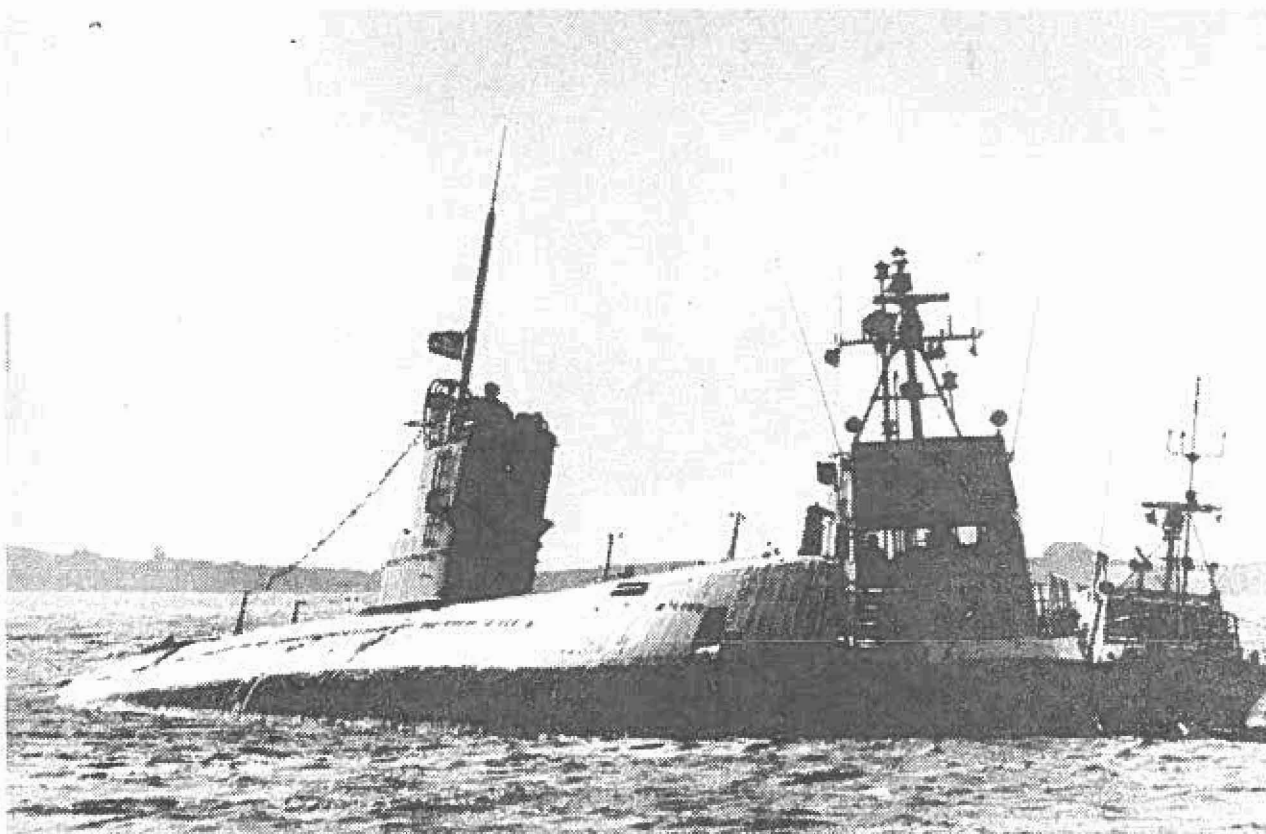
To forhold påkalder sig særlig sømilitær interesse, den sovjetiske påberåbelse af en fejlnavigering og den svenske kon-

statering af, at ubåden var udrustet med kernevåben. Enhver med blot nogen indsigt i navigation vil kunne sige, at der ikke kan

være tale om utilsigtet krænkelser af svensk territorialfarvand. Den sandsynliggjorte påvisning af kernevåben om bord i en ældre ubådstype var mere sensationel og meget tankevækkende med hensyn til de krigsformer, Sovjetunionen forbereder sig til.

I Sverige har affæren naturligt givet anledning til at efterprøve, om det maritime forsvar er tilstrækkeligt højt prioriteret. Selv om hændelsen af flere årsager ikke kan paralleli-

Den grundstødte sovjetiske ubåd (Nordisk pressefoto A/S)

seres til danske forhold, vil der også her være anledning til at vurdere, om evnen til at imødegå suverænitetskrænkelser er godt nok udbygget.

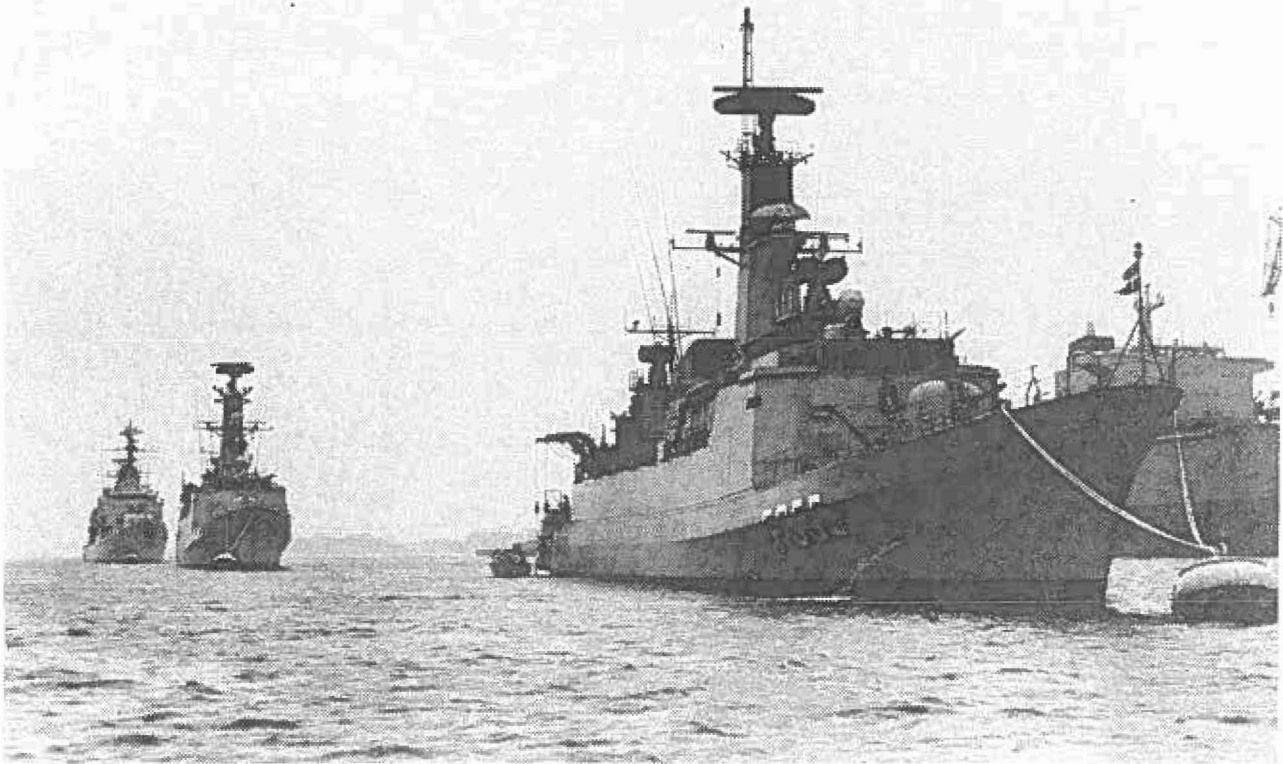
Kursus om psykologisk forsvar

5.-7. november afholdt Reserveofficersforeningen i Danmark et kursus om psykologisk forsvar på Sergentskolen i Sønderborg.

Ved den afsluttende plenumdebat kunne det konstateres, at kursus, der bl.a. omfattede et krisespil og orientering fra Forsvarets Efterretningstjeneste, havde opfyldt formålet fuldt ud.

Øvelse DANEX 2/81

4.-12. november afholdt søværnet den nationale flådeøvelse DANEX, hvor skibene i samarbejde med helikoptere fra Søværnets Flyvetjeneste, fly og raketeskadriller fra flyvevåbnet samt søværnets landetablissementer gennemførte omfattende våbentræning og taktiske øvelser i Østersøen, bælterne og Kattegat.

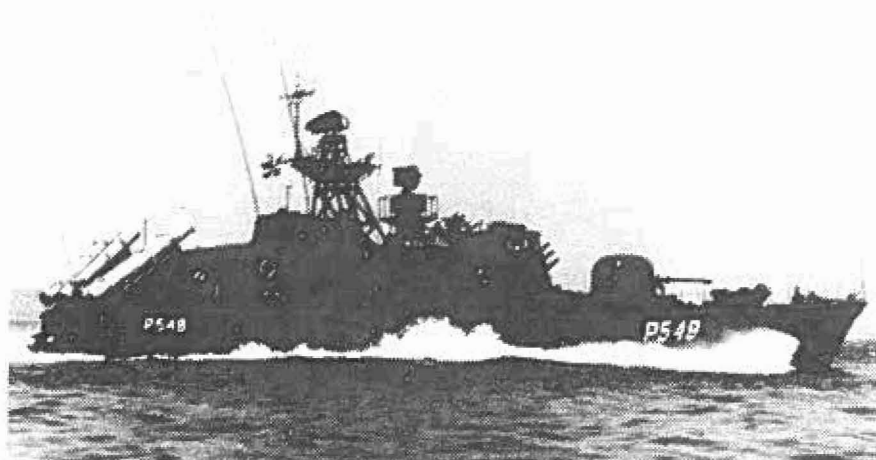

Enheder fra Fregateskadren i bøje i Københavns yderhavn
I weekenden 6.-8. november anløb enhederne Fredericia (Fregateskadren), Vejle (Torpedobådseskadren) og Kolding (Mineskibeskadren).

Sømilitær 4-kamp blev afviklet, og der var offentligt besøg om bord. 13.750 gæster registreredes.

Torpedobådseskadrens torpedokonkurrence- skydning 1981

Dette års torpedokonkurrenceskydning for torpedobåde blev afsluttet 9. november under øvelse DANEX. Vinder blev torpedo-

Torpedobåden WILLEMOES - vindende båd

båden WILLEMOES med torpedobåden HUITFELDT som nr. 2.

Vinderen får som præmie ved en senere lejlighed overrakt den af PHILIPS udsatte vandrepræmie i form af et sølvkaffestel samt Torpedobådseskadrens torpedoskjold.

Konkurrencen var generet af vejret i usædvanlig grad, idet skydningerne i 2. skydeuge og 2. reserveuge måtte aflyses dels på grund af stærk blæst, dels på grund af manglende flyvevejr.

Foredrag på Esbjerg Skipperskole, Fanø

Personel fra Søværnets Våbenskoles Minørtjeneste afholdt 17. november efter anmodning fra Esbjerg Skipperskole på Fanø foredrag om emnet: "Farlige genstande" i danske farvande samt forholdsregler ved fund/opfiskning af såvel krigs- som øvelsesmateriel.

Foredraget blev overværet af 24 fiskeskipperelever samt forstanderen for skipperskolerne på Fanø og Hvide Sande og Fanø Navigationsskole. Der var hos tilhørerne stor interesse for emnet.

DECEMBER

Øvelse SMALL PLAY 3/81

SMALL PLAY 3/81 blev afholdt fra 30. november til 4. december under ledelse af Chefen for Fregateskadren med deltagelse af 14 enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren og Mineskibseskadren.

Formålet med øvelsen var våben- og proceduretræning samt afprøvning af nye taktiske principper og procedurer. En periode kunne udnyttes til en taktisk fase med STANAVFORLANT, som skulle forlægge fra Østersøen op gennem Store Bælt til Kattegat. Der var hermed for Torpedobådseskadren og Fregateskadren lejlighed til at indøve samarbejde samt koordineret våbenindsats med fly mod en styrke bestående af 6 store enheder, hvoraf de 3 var helikopterbærende. Det lykkedes også at afvikle de fleste kanon- skydninger samt en torpedoskydning (5 skydende enheder) med tilfredsstillende resultat.

Forsvarschefen var torsdag 3. december inviteret af Mineskibseskadren til fra minelæggeren FALSTER at overvære mineope-

rationer. Der blev demonstreret mineombordtagning, lægning af øvelsesminer, afgivelse af miner til en torpedobåd samt beskyttelse af minelægningen med en dækningsstyrke.

Fregatten PÆDER SKRAM

Øvelsen var i det store og hele en succes, idet der trods årstiden nåedes en masse planlagte aktiviteter på kort tid.

Søværnets Samarbejdsudvalg - Områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg afholdt - som de tidligere år - ekstraordinært møde i december under formandskab af Chefen for Søværnet.

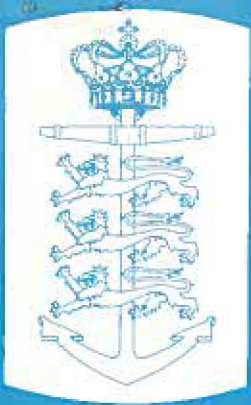
Udover planlægning af næste års møderække blev der givet en introduktion om værnsidentitetens betydning for søværnet ved Chefen for Fregateskadren, kommandør J.Bork, og næstformanden i samarbejdsudvalget, seniorsergent B.Johansen. Emnet vil blive genstand for senere drøftelse i udvalget.

Kvindelige konstabelelever

13 af de 18 kvindelige konstabelelever, der september 1981 blev indkaldt til forsøgsordningen for kvindelige konstabler til sejlene tjeneste, er 14. og 15. december blevet tilkommanderet

kabelminelæggeren LINDORMEN og bevogtningsfartøjet NEPTUN i fortsættelse af deres indledende uddannelse.

Forsøgsordningen er således gået ind i sin egentlige fase, idet søværnet nu for første gang indhenter erfaringer med kvindeligt personel i den sejlede tjeneste.

SØVÆRNS- ORIENTERING

LYNX under landing på inspektionsskib

CHEFEN FOR FORSVARSSTABEN AFLÆGGER BESØG VED SØVÆRNETS FLYVETJENESTE OG I INSPEKTIONSSKIBET VÆDDEREN

Under Chefen for Søværnets inspektion af VÆDDEREN den 22. december 1981 i Sundet og Kattegat - inden inspektionsskibets forestående togt til Grønland - aflagde Chefen for Forsvarsstaben, generalløjtnant G.K.Kristensen besøg om bord.

Formålet var primært en forevisning af den nye LYNX-helikopters flyve- og observationsegenskaber, men der blev tillige god lejlighed til at observere samarbejdet mellem skib og helikopter samt til en kort rundvisning i VÆDDEREN. Der blev også briefet om fiskeriinspektionens vilkår ved Grønland og Færøerne.

Chefen for Forsvarsstaben - der blev fløjet til og fra skibet i LYNX-helikopteren fra Flyvestation Værløse, hvor Søværnets Flyvetjeneste er baseret - udtrykte inden hjemflyvningen fra VÆDEREN sin tilfredshed med besøget. Det havde glædet ham at få lejlighed til at se såvel helikopter- som skibsbesætning i praktisk arbejde. Generaløjtnanten tillægger inspektioner med tilhørende kontrol af tilstanden ved forsvarets operative enheder stor betydning.

(MST)

Skoleskibet MØEN blev vinder af sømilitær firkamp 1981

Under øvelse DANEX 2/81 i november måned lå flådens enheder, som tidligere nævnt i Søværns-Orientering, fordelt i havnene Fredericia, Kolding og Vejle i forbindelse med afvikling af weekend.

Uanset at enhederne lå fordelt i tre havne, kunne den idrætsmæssige "sømilitære firkamp", som blev genindført i 1980, atter gennemføres.

Chefen for Søværnets operative Kommando overrækker vandrepokal og medaljer (SVN FOT)

Skoleskibet MØEN, der lå i Vejle sammen med Torpedobådseskadren, havde før starten af DANEX 2/81 afleveret vandrepræmien, som skibet havde vundet i 1980-konkurrencen. Præmien skulle klargøres til overrækkelse til vindende skib i 1981-konkurrencen.

Skoleskibet MØEN kunne måske siges at være særlig interesseret i at genvinde mesterskabet. I den anledning stillede ski-

bet med to hold. Det skulle senere vise sig, at motivationen var høj, idet skibet besatte 1. og 2. pladsen i konkurrencen.

I forbindelse med øvelser i Samsø Bælt og Århus Bugt anløb MØEN Århus havn 9. december og holdt her en parade for Chefen for Søværnets operative Kommando, der overrakte vinderholdet de velfortjente guldmedaljer.

MØENs andet hold, der udelukkende bestod af kadetaspiranter (VPSØ), fik derefter overrakt sølvmedaljerne, som der også var kæmpet hårdt for.

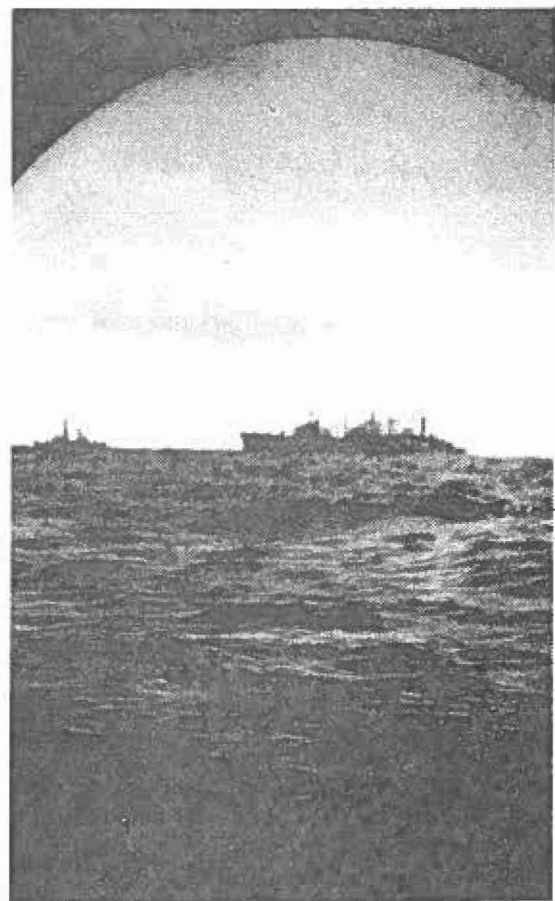
(MØEN)

Undervandsbåden SPÆKHUGGERENs deltagelse i STANAVFORLANT og JMC 813

Undervandsbåden SPÆKHUGGEREN deltog i perioden 15. oktober til 17. november i det britiske Joint Maritime Course (JMC 813) sammen med NATOs stående flådestyrke (STANAVFORLANT).

Tæt på eskorten, USS C.V.
RICKETTS

"Screenen" er brudt - i for-
grunden ses målet, det hol-
landske forsyningskib POOL-
STER

SPÆKHUGGEREN forlod Holmen 13. oktober for at indgå i STANAVFORLANT, som lå i Wilhelmshaven. Sejladsen gik gennem

Kielerkanalen til Wilhelmshaven med ankomst 15. oktober. Her blev den følgende weekend anvendt til forberedelse af de øvelser, som STANAVFORLANT og SPÆKHUGGEREN i de efterfølgende uger skulle udføre sammen.

Den 19. oktober forlod STANAVFORLANT Wilhelmshaven for at udføre anti-ubådsøvelser i Nordsøens sydlige del. Anti-ubådsøvelser mod kystubåde af SPÆKHUGGERENS type giver som regel overfladenhederne et godt træningsudbytte, idet små ubåde ofte er svære at lokalisere og følge.

Næste havn var Den Helder, hvortil man ankom lørdag den 24. oktober. Besøget i Den Helder var kort, idet hele styrken skulle begynde forlægning mod Rosyth allerede om mandagen, men der blev dog arrangeret busture til Amsterdam for besætningerne om søndagen.

Forlægningen fra Den Helder til Rosyth gav SPÆKHUGGEREN en kærkommen lejlighed til at få udvekslet noget personel med de udenlandske skibe. To officerer, en seniorsergent samt en overkonstabel, blev udvekslet med et tilsvarende antal personel fra andre enheder i STANAVFORLANT. Alt udvekslet personel melder om interessante og lærerige oplevelser undervejs. Det er en god måde at fremme samarbejde og forståelse nationerne imellem.

CINCEASTLANT, Admiral Fieldhouse, modtages om bord (Foto: A.Zagers)

Torsdag den 29. oktober ankom STANAVFORLANT til Rosyth. De næste par dage betød forberedelse til deltagelse i JMC 813. Efter ankomst aflagde Chefen for NATOs styrker i Østatlanten, admiral Fieldhouse (CINCEASTLANT) besøg om bord i HNLMS KORTENAER

(STANAVFORLANTs flagskib). Admiralen havde på forhånd udtrykt ønske om at aflægge den danske undervandsbåd et besøg, hvilket skete samme dag.

Admiral Fieldhouse, der selv er forhenværende ubådsmand, nød rundvisningen i båden, hvor han talte med besætningen og fortalte om sin fortid i de engelske undervandsbåde.

I torpedorummet fortæller admiralen om sin tid i de engelske undervandsbåde (Foto: A.Zagers)

Mandag den 2. november var der "briefing" om JMC 813, og næste dag forlod den samlede JMC-styrke, inklusive STANAVFORLANT, Rosyth for at begynde "work-up". Desværre fik SPÆKHUGGEREN problemer med sine forror, så båden ikke kunne dykke. Man var derfor nødsaget til at returnere til Rosyth for reparation. Reparationen, der betød total adskillelse af forrorssystemet, blev foretaget af egen besætning, og torsdag den 5. november kunne SPÆKHUGGEREN atter forlade Rosyth for at deltage i øvelsen. Den resterende del af øvelsen foregik i Nordatlanten og farvandet syd for Fair Isle.

Lørdag den 14. november ankom SPÆKHUGGEREN til Leith (havnebyen til Edinburgh), og en længe tiltrængt weekend blev tilbragt her. STANAVFORLANT og deltagende enheder i JMC 813 tilbragte alle weekender i Rosyth. Mandag var der øvelseskritik, og om aftenen forlagdes til Rosyth for forsyninger. Tirsdag morgen begyndte undervandsbåden forlægning hjemover mod København. STANAVFORLANT forlagde mod Kiel, men forinden blev der traditionen tro taget afsked med en "STEAM PAST".

Hjemturen bød på godt vejr, og torsdag aften den 19. november var SPÆKHUGGEREN atter hjemme. Den samlede udsejlede distance var 3.308 sømil.

(SPHK)

Bevogtningsfartøjet DAPHNE 20 år

Den 19. december var 20-årsdagen for DAPHNEs første kommandohejsning og optagelse i flådens tal.

Bevogtningsfartøjet DAPHNE

Sin høje alder til trods indgår DAPHNE stadig som fuld operativ enhed i 5. Fregatdivision med patrulje- og fiskeriinspektionsvirksomhed i Østersøen som primær opgave. Den mere krigsmæssige uddannelse forsvømmes heller ikke. I 1981 har DAPHNE deltaget i en række øvelser og har udført artilleriskydninger og kast af skarpe dybd bomber.

20-årsdagen blev fejret i Rønne ved et kontaktarrangement med gæster fra byen.

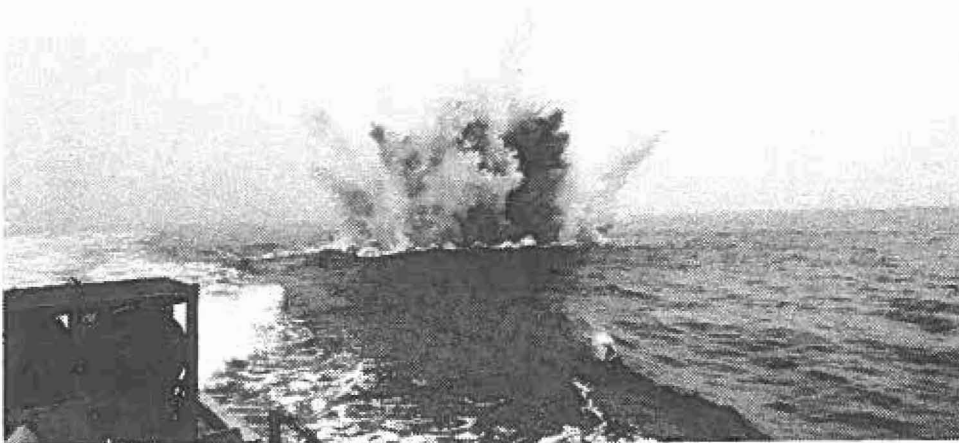
(DAPH)

Glimt fra søværnets hverdag

Dybdebombe affyres med mortar

Glimt fra uddannelsen i ubådsbekæmpelse i bevogtningsfartøjet DAPHNE.

Detonationen

80 år gammel mine drevet i land ved Ringkøbing

Den 7. november meldte politiet i Ringkøbing til Kattegats Marinedistrikt, at en "formodet gammel hornmine driver rundt i strandkanten ved Klegod, 1 km syd for Søndervig".

Minen rullende i havstokken (SVN FOT)

Minørholdets forbavselse viste det sig, at minebeholderen var fuldstændig tør indeni. Endog sprængstoffet, 50 kg skydebomuld, var tørt.

Et sprængstofeftersynsskema påklipstret inden i minen angav, at eftersyn sidst havde fundet sted i marts 1943, og at minen havde nr. 497 samt var fremstillet i 1901. Hvorledes er det muligt at finde en 80-årig sømine i vandet i så god stand?

Minen - "tørlagt" og registreret (SVN FOT)

Minørholdet fra Minedepot Dråby, der af Kattegats Marinedistrikt blev sat på opgaven, konstaterede ret hurtigt, at der var tale om en dansk fremstillet sømine af ældre dato. Nærmere undersøgelse viste, at mineskal-len var uden tærehuller, hvorfor man gik igang med at adskille minen. Til

Der kan gisnes om flere muligheder, men sandsynligheden taler for, at der er tale om een af de ca. 1000 danske søminer, tyskerne under 2. Verdenskrig gravede ned i forstranden på den jyske vestkyst med det formål at vanskeliggøre en allieret landgang. Minen var ikke forsynet med detonator og forladning, hvilket måske kan forklares med oplysninger fra fiskere på vestkysten om, at tyskerne var blevet overrasket af en storm, inden armeringen havde fundet sted. Under stormen har sandet tildækket minen, der nu atter i forbindelse med et stormvejr er kommet til syne.

Minen er bragt til søværnets minemodellsamling på Holmen, hvor man vil forsøge at udforske minens forhistorie.

Folk, der måtte have kendskab til udlægning/nedgravning af sådanne miner på Jyllands Vestkyst, er velkomne til at sende et par linier herom til Søværnets Våbeninspektør, Holmen.

(VBS)

Implementering af forsvarets integrerede kommunikationssystem

Forsvarets integrerede kommunikationssystem (FIKS) er et projekt, der omfatter automatisering af forsvarets fjernskriver- og dataforbindelser. Efter en flerårig planlægningsperiode er systemet nu ved at blive iværksat, og påregnes sat i drift i løbet af 1982.

På adskillige områder omfatter FIKS væsentlige ændringer i forhold til det nuværende system. Det gælder bl.a. placering af fjernskrivere og andet udstyr, organisation, procedurer og sikkerhedsmæssige forhold. Alt dette må naturligvis koordineres omhyggeligt, og Forsvarskommandoen håber derved at undgå, at u hensigtsmæssige standardløsninger påtvinges de lokale myndigheder.

I forsvarets nuværende økonomiske situation må driften af et projekt som FIKS tilrettelægges således, at der økonomiseres med ressourcerne, herunder betjeningspersonellet. Den teknologiske udvikling har også for FIKS' vedkommende medført, at systemet har sprængt de gamle snævre faggrænser, således at der nu må tænkes i nye baner. Det er vigtigt, at alle involverede parter: Comcenter, Operationsrum, Sekretariat, Kommandantskab m.fl. kan tale sammen og etablere et godt samarbejde. For at bidrage hertil vil Søværns-Orientering følge dette indlæg op med en almindelig orientering om FIKS i et senere nummer.

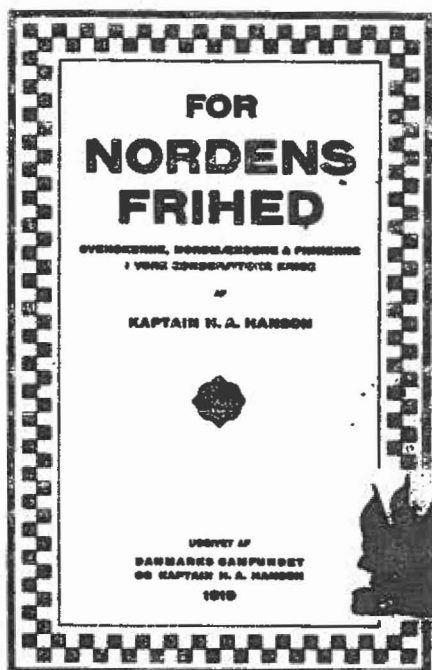
(FST)

Indland kort

Den britiske fregat YARMOUTH (ROTHESAY-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 25.-29. januar. Chef: Orlogskaptajn A.Morton. Samlet besætning: 230 mand.

En hollandsk styrke, bestående af minestrygerne OMMEN, NAALDEWIJK og NAARDEN (DOKKUM-klassen), aflægger rutinebesøg i Esbjerg fra 29. januar til 1. februar. Chef OMMEN: Premierløjtnant A.Mulder. Chef NAALDEWIJK: Premierløjtnant E.J.Miltenburg. Chef NAARDEN: Premierløjtnant E.Last. Samlet besætning: 9 officerer, 9 underofficerer og 84 menige.

Danmarks-Samfundet har ladet det lille historiske hæfte "For Nordens Frihed" genoptrykke. Hæftet, der udkom i 1919, er

forfattet af Kaptajn H.A.Hanson og omhandler svenskere, nordmænd og finner, der deltog i de slesvigske krige 1848-50 og 1864. Danmarks-Samfundet har konstateret en betydelig interesse for hæftet, der dels er en levende beretning om tidens krigsform - ikke uinteressant for nutiden - dels er skildringen om datidens stærke skandinaviske sammenhold. Især det sidste gør bogen velegnet som en omend beskeden, så dog sjælden udvekslingsgave ved besøg i de nordiske lande. Hæftets pris er kr. 20,00 og kan rekvireres direkte hos

Danmarks-Samfundet, Idrættens Hus, 2600 Glostrup, telefon (02) 45 55 55 (ma-to, 9-12), hvorfra hæftet sendes bilagt giroblanket.

Det mulige overskud vil medgå til at betale de mange flag og faner, Danmarks-Samfundet årligt bortskænker til bl.a. ungdomskorps, idrætsforeninger samt soldaterforeninger og andre forsvarsorganisationer, meddeler Danmarks-Samfundet.

Udland kort

Den amerikanske flåde højste 11. november kommando i den første atomdrevne ballistiske-missil-undervandsbåd af OHIO-klassen, USS OHIO (SSBN-726).

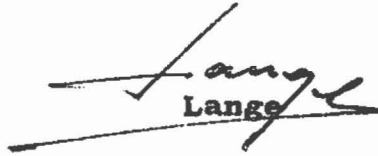
Undervandsbåde af OHIO-klassen er 170 meter lange, 42 meter i diameter og har et neddykket displacement på 18.700 tons. Besætningen består af 15 officerer og 142 andre befalingsmænd og menige. USS OHIO vil indledningsvis være udrustet med 24 TRIDENT-1 (C-4) missiler. De nuværende ballistiske-missil-undervandsbåde medfører 16 POSEIDON- eller TRIDENT-1-missiler. OHIO-klassen vil muligvis senere blive armeret med 24 TRIDENT-II (D-5) missiler, der - såfremt omarmeringen gennemføres - vil være operationsklare i 1989.

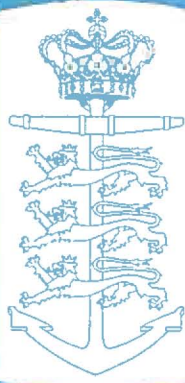
TRIDENT-systemet består af tre hovedelementer: Undervandsbåden, missilsystemet og - for hver undervandsbådseskadre - en logistisk støtteenhed. TRIDENT-systemet betyder en tilgang til familien af strategiske missiler, der giver stor forøgelse i rækkevidde og dertil hørende operationsområde, hvilket forøger enhedernes overlevelsessevne og reducerer behovet for oversøiske baser. Et integreret logistisk støtteanlæg i USA for hver TRIDENT-eskadre vil medføre, at eftersynsperioderne reduceres, og operationsperioderne forlænges, hedder det i det amerikanske forsvarsministeriums pressemeddelelse.

Den græske marine har erhvervet den tidligere amerikanske destroyer USS CORRY (GEARING-klassen) og får mod slutningen af året leveret sin fregat nummer to af den hollandske KORTENAER-klasse. Det drejer sig om den syvende enhed i KORTENAER-serien (WITTE de WIT!), der oprindeligt var planlagt til at indgå i den hollandske flåde. Grækenland vil i 1985 modtage yderligere en fregat af KORTENAER-klassen, skriver tidsskriftet "Marine Rundschau".

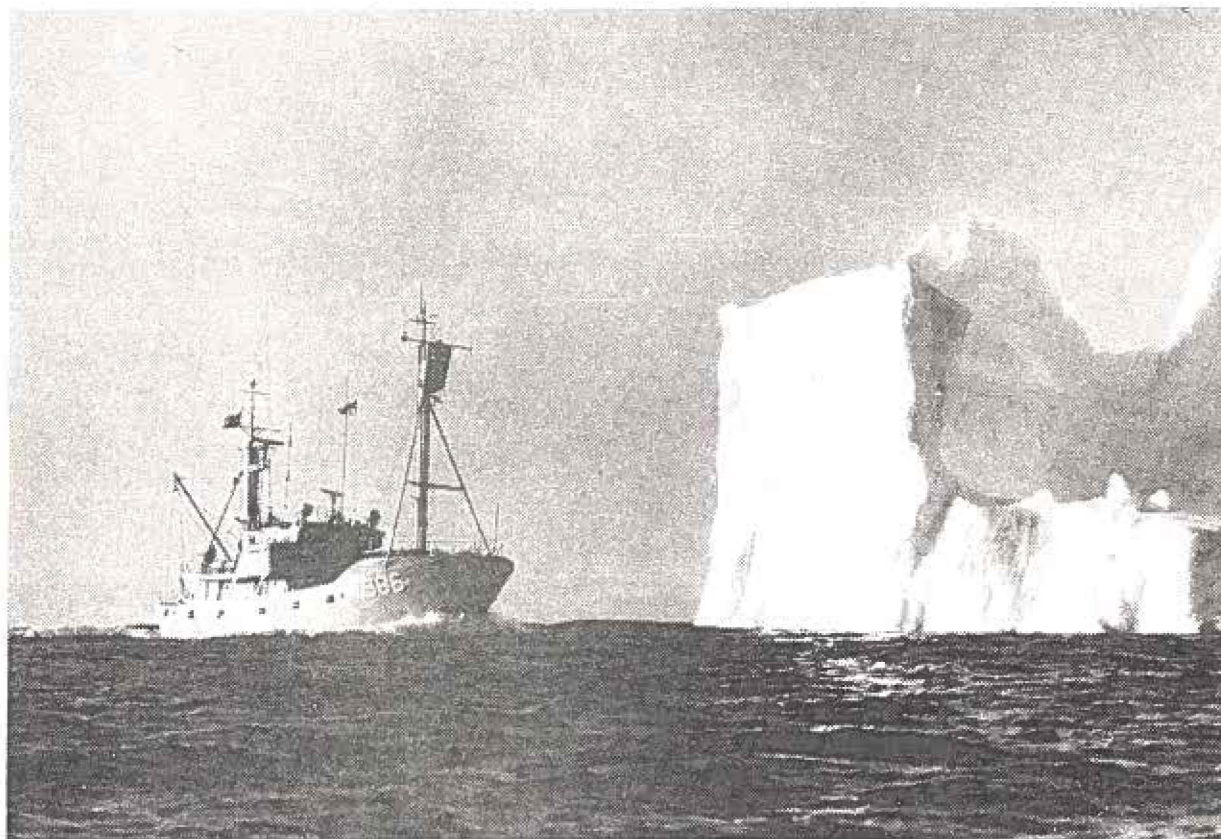
Den engelske flådes største luftpuddefartøj, VT 2, har igen højst kommando efter at være blevet udrustet med systemer til minejagt. VT 2 er blevet tildelt skrognummer P 234. Det viste sig ved de forsøg, der blev afholdt før omarmeringen, at luft-

pudefartøjer af denne type er velegnede til operationer i mine-
rede områder, idet de yder den højeste grad af beskyttelse mod
undervandsekspllosioner, skriver tidsskriftet "Marine Rundschau".

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Inspektionskutteren AGDLEK under Grønland

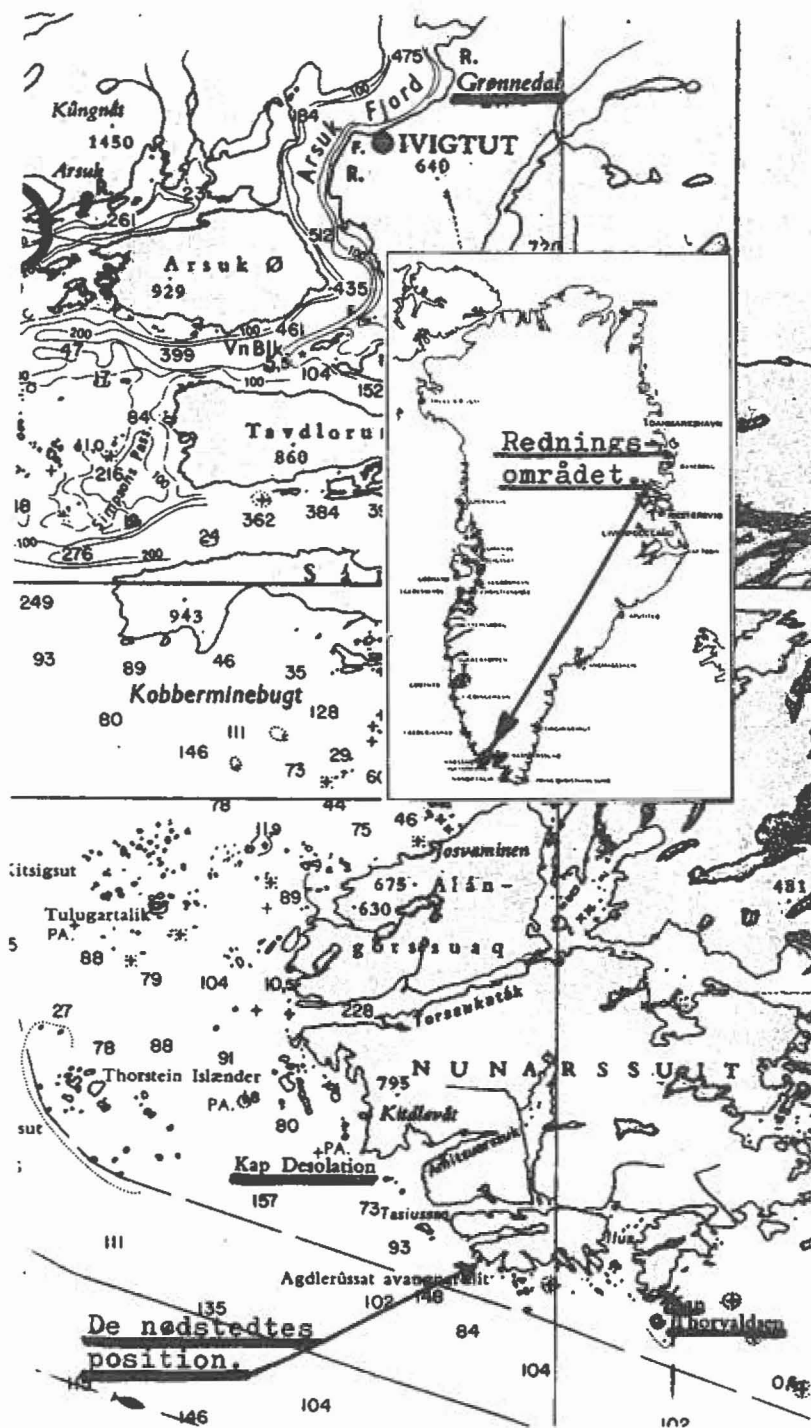
Modig redningsaktion på Grønland

Om morgenen den 14. november meddelte fragtskibet JOHAN PETERSEN, fra den Kongelige Grønlandske Handel, at man på fjeldkysten mellem Kap Thorvaldsen og Kap Desolation havde observeret et blus, men at man på grund af vind og sø ikke kunne gå tættere på kysten, og at man ikke havde noget fartøj, der kunne anvendes i den høje sø. Inspektionskutteren AGDLEK, der lå i Grønødal, blev af Grønlands Kommando sendt afsted, og fik kl. 1200 kontakt med JOHAN PETERSEN, der nu kunne udpege en redningsflåde og nogle nødstedte, der opholdt sig på klipperne.

De nødstedte var den syv mand store besætning fra fiskefartøjet SIVERT HEILMANN, der dagen før havde fået sit fiskegrej i skruen og var sunket efter at være drevet ind på klipperne.

Det var imidlertid lykkedes besætningen at få ankret til at holde en kort tid, så man kunne sende en nødmelding (der dog ikke blev hørt), og få flåden gjort klar.

Da ankertovet sprang, gik besætningen i flåden og drev i 5 timer rundt i kulde og tiltagende sø, hvor flåden ofte var under vand og nær ved at kæntre, før man ramte land og fik flåden trukket op. For at beskytte sig byggede besætningen en snevold om flåden. Desuden havde alle vredet det våde tøj tørt, og havde natten igennem med mellemrum løbet rundt for at holde varmen. Først da man ud på morgenen havde fået øje på et skib, havde man afbrændt flådens nød-blus, som heldigvis

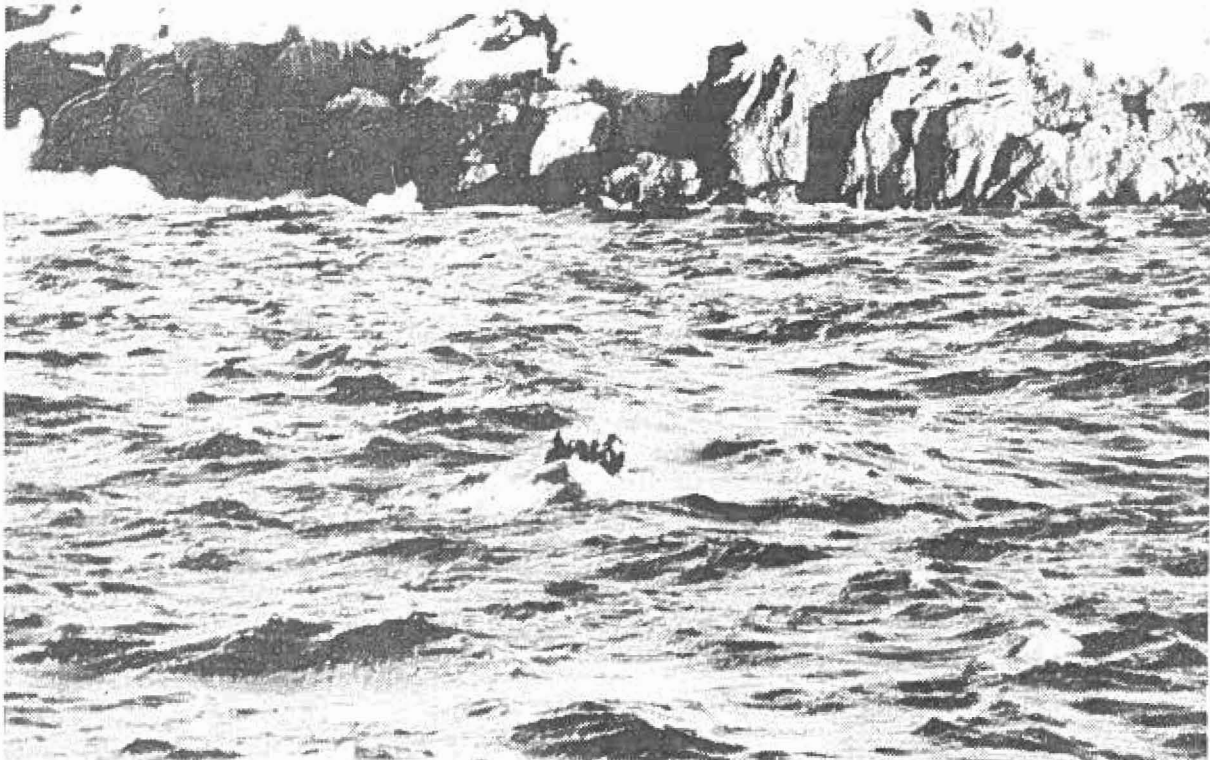

blev set af JOHAN PETERSEN, i en agterlig pejling.

AGDLEK gik så tæt til de nødstedte, som det var muligt for den kraftige sø og brænding, og næstkommanderende og to konstabler ville herefter forsøge at nå ind med gummibåden, selv om forholdene var betydeligt værre, end hvad der normalt anses

for forsvarligt for udsætning. På dette tidspunkt blæste det WNW 17m/s, søen 6, og det frøs 5°.

Ved første forsøg på at udsætte flåden sprang forhaleren, men det lykkedes konstablen at hugge ud så hurtigt, at han undgik, at den kængrede. Med en ny forhaler kom næstkommanderende og den anden konstabel i flåden, og man kom ind til land, hvor flåden en overgang blev skyllet helt op på klipperne, heldigvis dog uden at motor og skrue led skade. Den ene konstabel sprang

AGDLEKs gummibåd returnerer med de skibbrudne i land med forhaleren, men røg først en tur i vandet, inden han fik gjort fast. Herefter blev fire af de nødstedte sejlet ud til AGDLEK, mens konstablen blev inde, indtil gummibåden i næste tur hentede ham og de sidste tre nødstedte. Om bord i AGDLEK kom alle hurtigt til hæfterne, efter at være pakket ind i tæpper, og efter at have fået varm mad og kaffe.

Det ovenstående fotografi, der er taget fra AGDLEK, giver indtryk af de vilkår, hvorunder redningsaktionen fandt sted. Det heldige udfald skyldtes i høj grad, at alle havde materiellet i orden og holdt hovedet klart, både i JOHAN PETERSEN og i SILVERT HEILMANN. Hvad angår AGDLEKs indsats har Chefen for Grønlands Kommando ved fremsendelse af rapport til Forsvarskommandoen fremhævet, at der under de meget dårlige vejrtilstande

blev udvist særdeles godt sømandskab og personligt mod, hvilket havde afgørende betydning for aktionens heldige gennemførelse. Chefen for Grønlands Kommando har derfor indstillet, at gummi-bådens besætning får en påskønnelse af forswarets øverste myndigheder for den raske dåd.

(ISE)

Kommandohejsning i SØRIDDEREN

13 måneder efter kommandostrygning i torpedobådene SØLØVEN og SØULVEN, der var de sidste både af SØLØVEN-klassen, som Forsvarskommandoen af besparellesgrunde havde beordret oplagt, kunne SØRIDDEREN atter hejse kommando i forbindelse med Torpedobådseskadrens nytårsparade 4. januar.

SØRIDDERENS besætning ved kommandohejsningen (SVN FOT)

Eskadrechefen udtrykte ved kommandohejsningen tilfredshed med, at SØLØVEN-klassen, takket være forsvarsforliget i efteråret 1981, igen vil kunne ses operere på havet.

Det var hans opfattelse, at denne bådtype endnu i nogle år vil kunne bidrage i væsentlig grad til løsning af søværnets opgaver, herunder uddannelse af torpedobådspersonellet. I de kommende år vil noget af det lidt ældre materiel i SØLØVEN-klassen blive udskiftet med nyt, således at bådtypen vil kunne opnå et tidssvarende materielmæssigt niveau.

Ved paraden blev der desuden uddelt præmier til torpedobåden WILLEMOES, som placerede sig på førstepladsen i eskadrens

torpedoskydningskonkurrence 1981, og 2. Torpedobådsdivision modtog en præmie for den indsats, der under DANEX 2/81 placerede den som nummer tre i sømilitær 4-kamp.

(TBE)

Søværnets Samarbejdsudvalg - områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg har afholdt ordinært møde den 18. november og ekstraordinært møde den 16. december under formandskab af Chefen for Søværnet.

På mødet den 18. november havde samarbejdsudvalget to sager til behandling: Rejseholdsvirksomhed og Forhandlingsudvalget vedrørende Nyboder.

Søværnets Rejseholds virksomhed i 1981 blev drøftet med udgangspunkt i rejseholdets beretning for 1981. Det fremgik bl.a. af beretningen, at rejseholdets aktivitet i 1981 sammenholdt med forudgående års aktivitet udviste en nedgang i antallet af anmodninger fra søværnets tjenestesteder om rejseholdsbesøg. Efter rejseholdets opfattelse kunne nedgangen ikke umiddelbart tages som et udtryk for et mindre behov for rejseholdsbesøg, men måtte snarere ses i relation til Forsvarskommandoens udsendte direktiv vedrørende besparelser i 1981. Rejseholdets beretning blev afsluttet med rejseholdets indtryk af kommende opgaver i 1982 og en kort karakteristik af det aktuelle niveau for kendskabet til og interessen for udnyttelsen af samarbejdscirkulærets muligheder. Efter en drøftelse af mulige årsager til nedgang i rejseholdsaktiviteten, og hvilke foranstaltninger der i den anledning kunne iværksættes, blev rejseholdets beretning taget til efterretning.

Forhandlingsudvalget vedrørende Nyboder havde forelagt samarbejdsudvalget en indstilling om optagelse af formanden for Nyboder Beboerforening i forhandlingsudvalget. Efter en drøftelse af forhandlingsudvalgets opgaver og sammensætning blev det konstateret, at samarbejdsudvalget intet havde at erindre imod forhandlingsudvalgets indstilling.

Fra gennemgangen af samarbejdsudvalgets erindringsliste og udvalgsoversigt kan nævnes redegørelsen for Forsvarskommandoens procedure for registreringen af personellets uddannelse. Det blev oplyst, at især stamkortet og EDB registrering af uddannelsen havde en afgørende betydning for sagens løsning. Det fremgik

af den følgende drøftelse, at man fandt det naturligt, at forsvaret havde en forpligtelse til at udforme papirerne, der kunne beskrive personellet's uddannelse, og at arbejdet med uddannelsesbeviser især skulle sættes i relation til stampersonellet's behov ved kontraktudløb.

I tilknytning til orienteringen om status i sagen vedrørende personelrotationer i de sejlede enheder udspandt der sig en diskussion omkring problemets mange facetter. Diskussionen var centreret om følgende hovedpunkter: Tilrettelæggelsen af sejlads for dobbeltbesætninger, gavntjeneste i nøglebemandede enheder, uddannelse og træning i beredskabsposter, personelforvaltningens rolle, resultatet af arbejdet i arbejdsgruppen vedrørende arbejdstid for sejlede personel, aktivitetsmønstret og uddannelsen, søværnets identitet, søværnets ledelse (ændrede vilkår), tildeling af alternativ bemandingspost for Inspektionsskibseskadrens personel, mulighederne for minimering af ressourceforbruget ved løsning af pålagte opgaver og ressourcestyring. Samarbejdsudvalget fandt, at den førte diskussion havde været nyttig og ville kunne danne grundlag for en senere drøftelse, eksempelvis når det materielle problemet vedrørende, som Marinestaben havde udsendt til søværnets kommandomyndigheder, havde været drøftet i de respektive samarbejdsudvalg.

På mødet den 16. december havde samarbejdsudvalget blot een sag til behandling: Årsberetning 1981. Årsberetningen dannede grundlag for en drøftelse af samarbejdsudvalgets arbejde i 1981. Drøftelsen viste, at det afholdte seminar (5.-7. januar) havde dannet et naturligt udgangspunkt for en ikke uvæsentlig del af samarbejdsudvalgets arbejde. Samarbejdsudvalget havde således tillagt arbejdet med personelrotationer i de sejlede enheder og søværnets identitet en særlig og væsentlig betydning.

I den gensidige orientering var hovedpunktet omtalen og drøftelsen af notatet "Søværnets identitet", der var udarbejdet af et nedsat underudvalg. I drøftelsen blev notatets enkelte facetter kommenteret i form af umiddelbare bemærkninger og betragtninger. Drøftelsen viste, at der var enighed om dels, at notatet, som et led i den videre behandling i samarbejdsudvalget, måtte sættes på dagsordenen for næste møde, dels at der var behov for at få bragt notatet (helt eller delvis) til søværnets personels kendskab for at få afklaret, om underudvalgets tanker var i

harmoni med søværnet som helhed. (Notatet "Søværnets identitet" er sendt til udtalelse i de forskellige samarbejdsudvalg (LO SU) i søværnet).

(MST)

Glimt fra søværnets hverdag

Isvinteren mærkes i Store Bælt og på Flådestation Korsør, men uddannelsen af værnepligtige på flådestationen går planmæssigt.

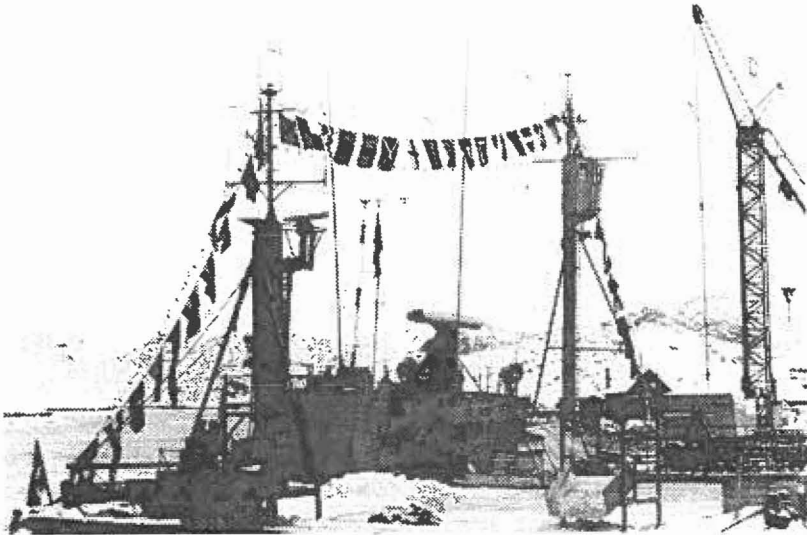

Her trænes værnepligtige i betjening af 40 mm mobilkanon.

(FLS KOR)

Inspektionskutteren AGDLEK adopteret

Søndag den 22. november blev inspektionskutteren AGDLEK adopteret af Frederikshåb kommune, som den første inspektionskutter på Grønland, samtidig med at Frederikshåbs nye sportshal blev indviet.

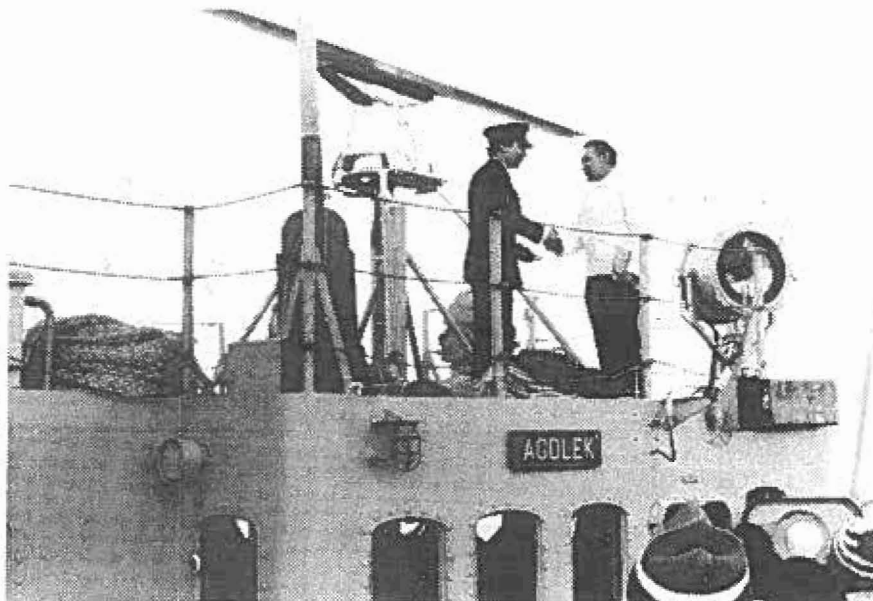

AGDLEK ved kaj i Frederikshåb

landsstyreformand J. Motzfeldt. Efter en rundvisning i skibet blev der budt på kransekage og bl.a. portvin i styrehuset. Herefter gik chefen og borgmesteren op på styrehustaget, hvor chefen, efter borgmesteren havde holdt en tale til de mange mennesker, der var forsamlet på kajen, fik overrakt en platte med byvåbenet i.

AGDLEK ankom til Frederikshåb søndag morgen kl. 0400, hvor besætningen straks gik i gang med at klargøre skibet med lys og flag over toppene.

Kl. 1100 var der parade på kajen til ære for borgmester Emanuel Berthelsen med kommunalbestyrelse og

Borgmesteren overrækker Chefen for AGDLEK platten med Frederikshåbs byvåben

Kl. 1145 marcherede besætningen og kommunalbestyrelsen til rådhuset, hvor der blev holdt tale af borgmesteren og Chefen for AGDLEK, og hvor byen fik overrakt AGDLEKs våbenskjold.

Fra rådhuset fortsatte marchen til den nye sportshal. Undervejs så man mange grønlandere i nationaldragter. Efter indledende taler af landsstyreformanden, borgmesteren og andre blev hallen officielt åbnet med bl.a. opvisning i boldspil, gymnastik, badminton med deltagelse fra AGDLEK. Der var også opvisning i grønlandske danse.

Om eftermiddagen havde AGDLEK åbent hus for offentligheden, som viste endog meget stor interesse for fiskeriinspektionstjenesten.

Om aftenen var der stor middag i den nye hal, hvor AGDLEK kun var repræsenteret af chefen.

Mandag den 23. om formiddagen var der besøg fra børnehaverklasser og fra fritidshjemmet. De blev vist rundt i skibet af

Et hold børn vinker farvel efter traktement på fordækket

den menige besætning og sluttede på dækket, hvor der serveredes pølser og varm kakao til stor lykke blandt de små. I alt var der 104 børn og 25 voksne på besøg den dag.

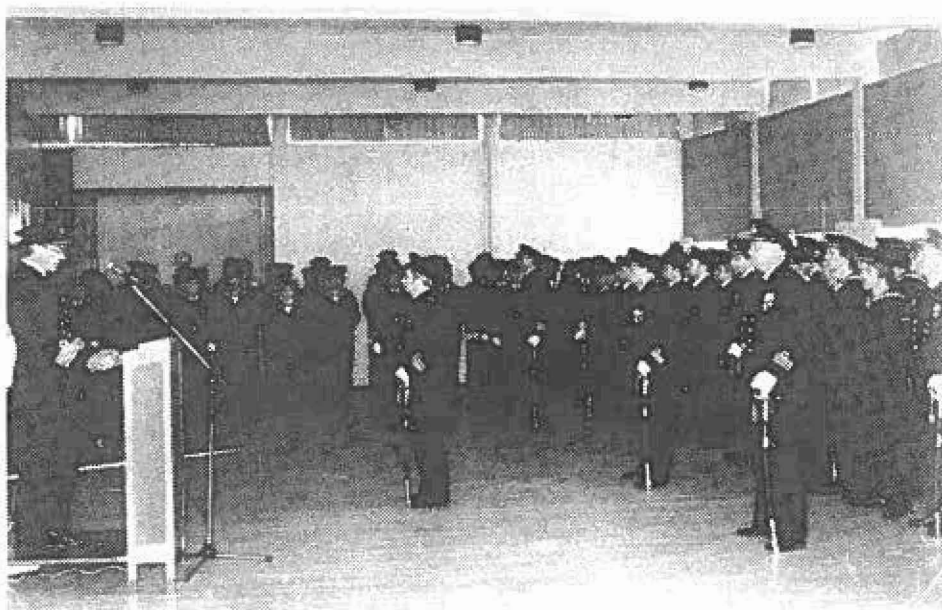
Tirsdag den 24. var der besøg fra fiskerifagskolen og søfartsskolen, der blev vist rundt af chefen og næstkommanderende. De fik en mere grundig orientering om inspektionskutternes opgaver og gøremål på Grønland.

Adoptionen, som strakte sig over 2 døgn, forløb under afslappede og venskabelige forhold med kommunens befolkning.

(AGDL)

Nytårsparade ved Flådestation Korsør

Flådestation Korsør afholdt 11. januar sin traditionelle nytårsparade. I sin nytårstale gennemgik Chefen for Flådestationen årets mere markante begivenheder og nævnte herunder, at der har været en tilgang af 15 civile ved Teknisk Afdeling, og at der i 1982 forventes udflyttet yderligere 10 mand fra Orlogsværftet.

Fra nytårsparaden

Chefen opfordrede til, at man i et samarbejde mellem personelgrupperne søgte at finde udvej for - trods de vanskelige økonomiske forhold - fortsat at løse opgaverne til brugernes tilfredshed og udnytte de knappe ressourcer på den mest effektive måde.

Chefen kunne i øvrigt love alle rigeligt og meningsfyldt arbejde i det nye år.

(FLS KOR)

Overrækkelse af sølvmedaljer

Flådestation Korsørs fodboldhold, der i søværnets fodboldturnering 1981 opnåede point, der berettigede til sølvmedaljer,

Sølvmedaljevinderne

fik den 18. december disse overrakt ved en mindre højtidelighed ved flådestationen.

(FLS KOR)

Forsvarets Sanitetsskoles kursuselever orienteret på Flådestation Korsør

I dagene 17. og 18. december besøgte Forsvarets Sanitetsskoles underlæge- og reservelægekursus 81 III Flådestation Korsør og Store Bælts Marinedistrikt. I forbindelse med besøget

De fire kursuselever og flådestationens reservelæge

var der bl.a. undervisning i krigssanitetstjeneste, hvilken blev forestået af flådestationens reservelæge.

(FLS KOR)

Mineuskadeliggelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i juli kvartal 1981 haft 26 udrykninger, hvoraf de 14 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

1 stk. engelsk hornmine, 820 stk. håndvåben ammo, 16 stænger plastisk sprængstof, 200 m detonerende tændsnor, 2 m langsomtbrændende tændsnor, 1 stk. håndgranat, 9 stk. tændblyanter, 24 stk. tændpatroner, 2 æsker sortkrudt, 4 æsker stormtændstikker, 1 stk. faldskærmsraket, 2 stk. nødraketter, 1 stk. udskydningspatron, 3 stk. markører, 3 stk. U-bådsblus, 1 stk. "Man-over-Board"-blus, 1 stk. markeringslys, 6 stk. Location Marker, 1 stk. nødblus, 1 stk. røgbombe, 1 stk. calcium fosfide marker, 11 stk. forskellige markører, 2 stk. mineskaller, 12 mineankre, 7 stk. topplader til mineankre og 1 stk. wiretromle til mineankre.

Yderligere er der ved politiets mellemkomst afhentet 3 stk. mineankre, 2 topplader og 2 wiretromler til mineankre, som en fisker i Hanstholm sejlede rundt med i kutterens last.

Depotets dykkere har endvidere deltaget i tømning af en strandet hjemmeværnsskutter og i eftersøgning af et nedstyrtet fly.

Der er kørt 5814 km og sejlet med orlogskuttere.

Minedepotets mineuskadeliggørelseshold har i oktober kvartal 1981 haft 31 udrykninger, hvoraf de 18 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

2 stk. hornminer, 30 stk. håndvåben ammo, 4 stk. U-bådsblus, 9 stk. Location Marker, 13 nødblus, 7 stk. nødraketter, 5 stk. håndblus, 11 stk. fosformarkører, 3 stk. "Man-over-Board"-blus, 1 stk. røgmarkør, 1 stk. tom mineskal, 1 stk. trawlerkugle, 2 stk. radiosonder, 3 stk. sonarbøjer, 5 stk. mineankre, 1 stk. tromle til mineanker samt 1 stk. topplade til et mineanker.

Depotets minørhold har foretaget sprængning af gamle tyske sprængstofbeholdere samt ca. 250 kg sprængstof og ca. 600 stk. pyrotekniske genstande i bunkers i Hanstholm. Endvidere er der ydet dykkerassistance til Fredningsstyrelsen, til flyvevåbnet

for eftersøgning af nedstyrtet fly ved Hanstholm samt eftersøgning for Frederikshavn Politi.

Der er kørt 2780 km samt sejlet med orlogskuttere.

Minedepot Dråby har i juli og oktober kvartal 1981 haft 16 udrykninger, der bl.a. omfattede:

1 stk. engelsk kontaktmine, 1 stk. mine type 9a (dansk), 1 stk. 105 mm granat, 1 stk. 75 mm granat, 1 stk. 20 mm granat, 4 stk. tyske Panserfaustgranater, 1 stk. stokmine, 2 stk. håndgranater, 2 stk. mortargranater, 100 stk. detonatorer, 5081 stk. håndvåben ammo, 4 stk. jagtgeværer (oversavede), 2 stk. alkali-patroner, 9 stk. Location Marker, 8 stk. røgsignaler, 100 g TNT, 7 stk. nødraketter, 1 stk. bøjle med TSI-blink, 1 stk. trykflaske, 1 stk. minestrygningsflyder, 5 stk. mineankre, 1 stk. måleenhed.

Holdet kørte i alt 5169 km.

(FLS FRH)

Indland kort

Den britiske fregat HMS ROTHESAY (ROTHESAY-klassen-Modificeret WHITBY-klasse) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg 11.-16. februar. Chef: Orlogskaptajn J.M.Ferguson. Samlet besætning: 230 mand.

Flådestation Frederikshavn har i 1981 haft skibsanløb af 298 danske, 226 tyske og 38 enheder af andre nationaliteter - i alt 562 enheder. Flådestationen har desuden formidlet de praktiske arrangementer, udsendt forbindelsesofficerer, udarbejdet programmer m.v. i forbindelse med 97 udenlandske enheders besøg i jyske havne. Disse besøg omfattede i alt 7851 udenlandske officerer, befalingsmænd og menige.

Et københavnsk firma har - med Chefen for Søværnets tilladelse - markedsført et særligt "Marineur", som firmaet i den nærmeste tid vil introducere ved søværnets tjenestesteder samt i marineforeninger m.fl.

Urét har marineblå skive med hvid og rød skråstribet (som på søværnets civilslips), og under digitalskiven er ankermærket trykt i guld.

Firmaets ide med uret var, at det, udover at være en drift-sikker brugsgenstand, samtidig skulle kunne minde bæreren om sit nuværende eller tidligere tilhørsforhold til Den kongelige danske Marine i samtlige døgnets timer.

Uret fremstilles som herreur i stål eller doublé med tilsvarende lænke.

Udland kort

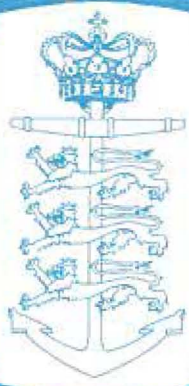
Ifølge den amerikanske flåde planlægges det at anvende flere kvinder i den sejlede tjeneste. I finansåret 1979, da programmet med kvinder til søtjeneste startede, var der 53 officerer og 396 menige kvinder fordelt på 5 enheder. Finansåret 1981s totaltal, med 158 officerer i 29 enheder og 1500 menige i 16 enheder, vil i løbet af finansåret 1985 blive forøget til 190 kvindelige officerer og 5000 menige kvinder om bord i et større - men endnu ikke nærmere bestemt - antal af enheder, skriver tidskriftet "Sea Power".

Den amerikanske flåde højste 24. oktober kommando i missildestroyeren USS SCOTT (DDG-995). Skibet er af KIDD-klassen, der er en missilbærende variant af den succesfulde SPRUANCE-klasse. USS SCOTT er en alsidig enhed, som både er i stand til at operere offensivt og yde forsvar mod samtidige overflade-, undervands- og luftangreb. Skibets våbensystemer omfatter to dobbeltskinnede affyringsramper for styrede missiler, to 127 mm letvægtspjecer, to affyringsramper med hver fire HARPOON-missiler, 2 gange tre torpedorør, et missil nærforsvarssystem, et "decoy-system" samt to anti-ubådshelikoptere. Skibet er 168 meter langt og 16 meter bredt. Det fremdrives ved gasturbiner og er i stand til at gå farter over 30 knob.

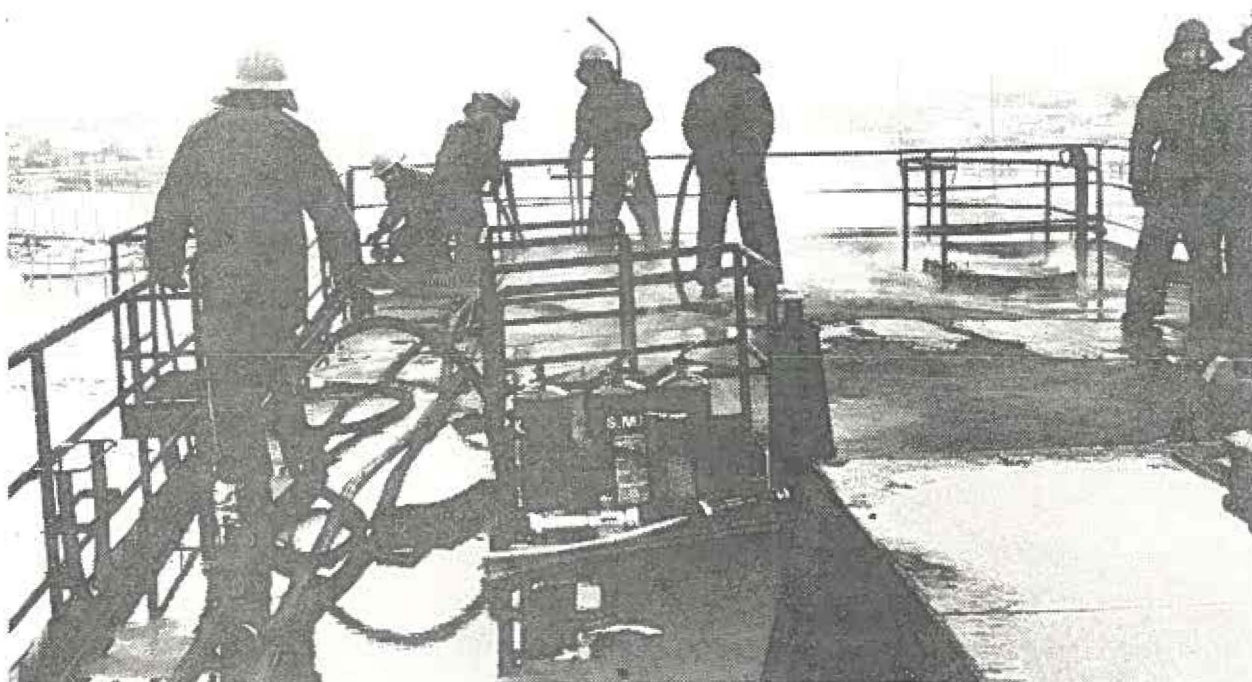
USS SCOTT er enhed nummer tre af KIDD-klassen, der skal omfatte i alt fire enheder. Skibene blev oprindeligt bestilt af Iran, men efter Shahens fald blev kontrakten annulleret af det nye styre. KIDD-klassen bliver den amerikanske flådes mest slagkraftige destroyere, og der har været overvejelser om at ændre SPRUANCE-klassen efter samme skabelon, hvilket imidlertid er blevet opgivet af økonomiske grunde.

Ekspertter fra 32 lande har ved en konference i Leningrad for nylig drøftet teoretiske problemer i forbindelse med konstruktionen og driften af Hydrofoil-fartøjer, Hover-Craft både og flydende boreplatforme. De sovjetiske erfaringer fra besejling af isfyldte farvande var genstand for særlig interesse, specielt koncentrerede eksperterne sig om erfaringerne med de atomdrevne isbryderes indsats ved de nordlige søveje, skriver pressebureauet APN.

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Øvelse i bekæmpelse af skibsbrand på Havariskolen

Havaritjeneste i 30 år - 1952-82

Foranlediget af de erfaringer, de krigsførende flådemagter indhøstede under anden verdenskrig, erkendtes det inden for det danske søværn, at der eksisterede et behov for en specialtjeneste til imødegåelse og bekæmpelse af de skader, som skibe og personel kan komme ud for under krigs- og fredsforhold.

På baggrund heraf oprettedes "Søværnets Havaritjeneste", som dog først i 1959 fik sin egen skole, "Søværnets Havariskole" (SHS), på Margretheholm.

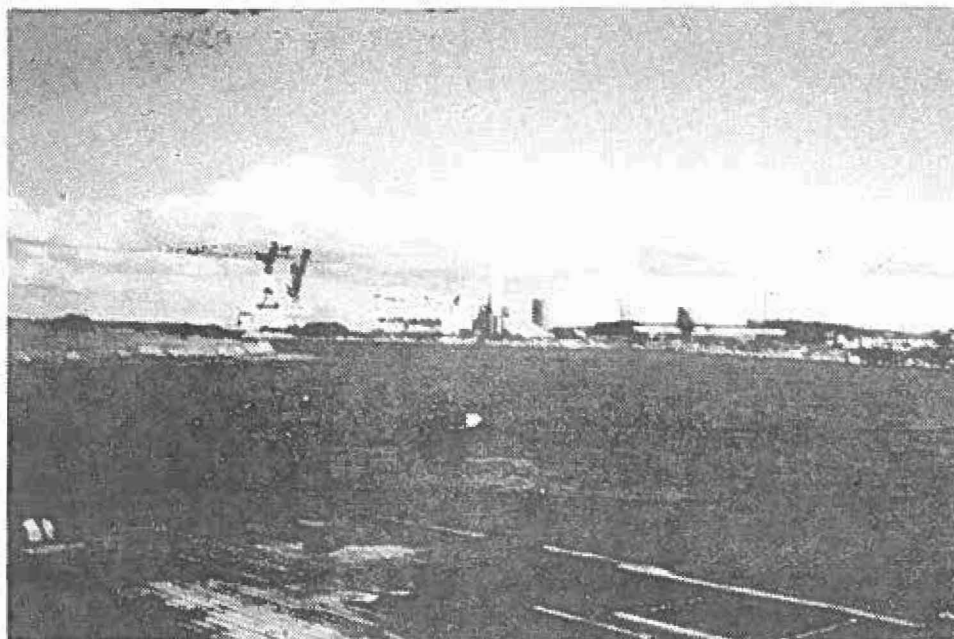
Som et resultat af den reorganisering af søværnets specialskole- og specialtjenesteinspektørvirksomhed, der fandt sted i 1970, nedlagdes "Søværnets Havariskole" som selvstændig skole og indgik den 1. september 1970 i den nyoprettede "Søværnets Teknik-

skole" (TKS) under navnet "Søværnets Teknikskoles ABCD/SANITETS kursus", medens den officielle forkortelse SHS er bibeholdt.

Fra havaritjenestens start i 1952 til det nuværende ABCD- og SA-kursus i 1982 har der været en fortsat udvidelse af uddannelsesområderne med forøgelse af kurser og elevantal, samtidig med at skolens instruktører og faggrubeledere gennem deltagelse i kurser på udenlandske skoler har fået impulser til forbedring af undervisningen på skolen og uddannelsen i søværnet.

I dag dækker skolens kursusprogrammer et bredt spektrum af uddannelser:

- enkeltmands og kollektive beskyttelsesforanstaltninger i tilfælde af A-, B- og C-krigsførelse,
- bekæmpelse af alle former for brande, også under vanskelige forhold,
- anvendelse af åndedrætsbeskyttelse ved brande (røgdykkerudstyr),
- bekæmpelse af skader opstået i skibe under såvel krigs- som fredsforhold (lækstopning m.v. og stabilitetsberegninger),
- bekæmpelse af skader opstået på landtjenestesteder som følge af krigshandlinger eller som følge af ulykker/katastrofer,
- sanitetstjeneste og specielt krigssanitetstjeneste,
- bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening til søs - det nyeste område, skolen er blevet tillagt, til assistance for Miljøstyrelsen,
- anvendelse af redningsmidler.

Øvelse i udlægning af flydesperring

Foruden uddannelse foretager skolen:

- forsøgsvirksomhed:
 - a. for at kunne forbedre uddannelsen,
 - b. for at finde frem til en bedre udnyttelse af det nuværende materiel,
 - c. som assistance for afprøvning af nyt materiel,
 - d. som assistance for virksomheder, der ønsker nyt materiel demonstreret for et større forum,
- konsulentvirksomhed for statslige og civile institutioner,
- fremstilling af lærebøger til egne faggrupper og søværnet i almindelighed,
- fremstilling af undervisningsmateriel.

ABCD/SA-kursus oprettedes primært med henblik på uddannelse af personel fra søværnet; men allerede kort efter skolens etablering indledtes forhandlinger med Danmarks Rederiforening og Handelsministeriet om oprettelse af kurser for handelsflådens personel mod en passende betaling.

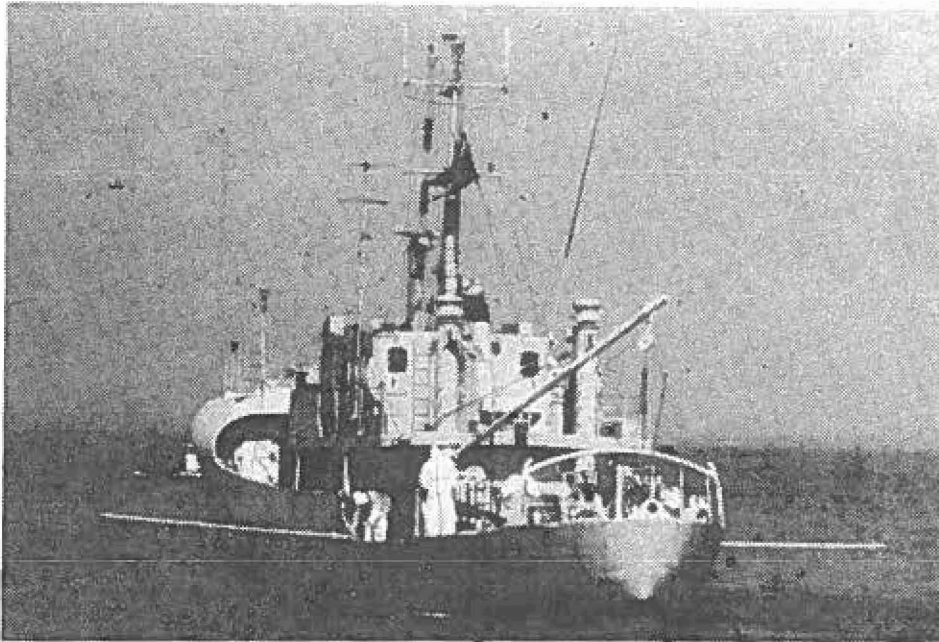
Disse kurser for danske rederier omfattede hovedsagelig uddannelse i:

- brandbekæmpelse,
- røgdykning,
- skadebekæmpelse,
- brug af redningsmidler.

Kurserne blev hurtigt så attraktive, at andre civile virksomheder og institutioner søgte og fik uddannet personel ved SHS, f.eks.:

- Brandvæsner i København, Frederiksberg, Gentofte og Glostrup,
- De forenede Bryggerier (Carlsberg/Tuborg),
- Oliefirmaer,
- Den kongelige grønlandske Handel,
- De danske Statsbaner,
- Burmeister og Wain,
- Virksomheder i den kemiske industri,
- Havnevæsnet,
- Sjællandske kraftværker,
- Navigations- og Msskinmesterskolerne,
- Skoleskibene DANMARK og GEORG STAGE,
- Sjöbefälsskolan i Malmö og
- Skibsofficerer fra Kina.

I 1974 oprettedes i samarbejde med Miljøministeriet kurser i "Bekæmpelse af olie- og kemikalieforurening på havet" for personel fra bl.a.:

Øvelse i olieforureningsbekæmpelse med dispergeringsudstyr fra orlogskutter af BARSØ-klassen

- Søværnet,
- Det danske Redningsvæsen,
- De danske Statsbaner,
- Civilforsvaret,
- Fyr- og Vagervæsenet,
- Havnevæsenet.

Uddannelsesvirksomheden er baseret på standardkurser, der tilsigter på kortest mulig tid at give de respektive personelgrupper en for tjenesten passende uddannelse.

For nuværende har skolen udarbejdet 28 forskellige kurser varierende fra 3 til 200 timer.

Undervisningsomfanget i 1981 androg f.eks. 193 kursushold med ca. 2.500 elever, der beslaglægger ca. 8.300 lærertimer.

Blandt de sidst tilkomne opgaver er, at personel fra SHS leder og bemander Søværnets operative Kommandos (SOK) ABC-central og tillægges ansvaret for organisation og uddannelse vedrørende ABC-rapportering og -varsling i søværnet.

I denne forbindelse tilrettelægges og gennemføres månedlige øvelser med søværnets øvrige ABC-centraler.

(TKI)

Havnen på Margretheholm

Den hidtidige havn på Margretheholm, der blev anlagt i 1954, findes nu ikke mere. Mange sejlsportsfolk i søværnet har minder herfra, og også hovedparten af stampersonellet husker ti-

Den gamle havnemole ved Margretheholm

stadig bjerge af slagger tilbage, som i fremtiden måske bliver et miljøproblem.

Den nye havn, der sidste efterår blev anlagt af Østre Byggeadministration, har nu været udsat for den første isvinter, og broer og pontoner klarer foreløbig isen godt.

Den officielle indvielse af havnen vil finde sted i forbindelse med standerhejsning til foråret.

(SKS)

Forsvarets integrerede kommunikationssystem

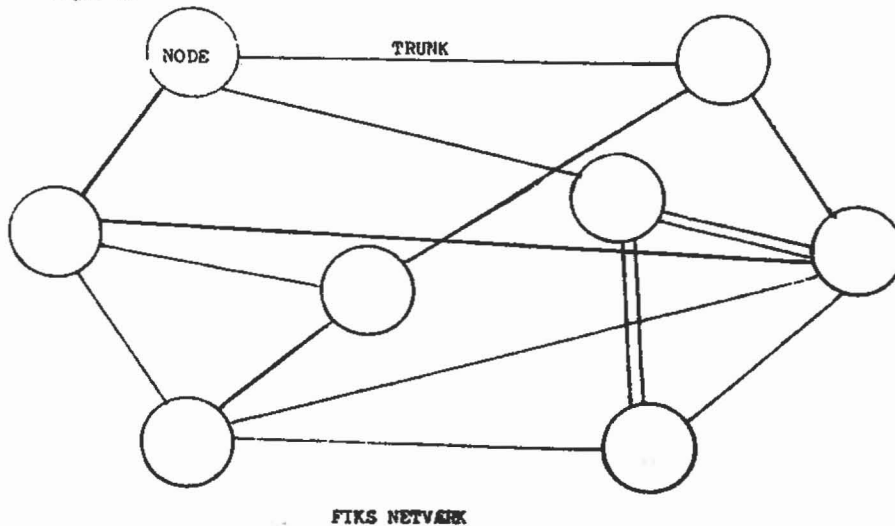
Som meddelt i sidste nummer af SØVÆRNS-ORIENTERING bringes hermed en almindelig orientering om FIKS.

Bogstaverne står for Forsvarets Integrerede Kommunikations System, hvilket vil sige et værnssfælles fjernskriver- og datanet. Systemet blev udtænkt allerede i 1972, og en arbejdsgruppe under Forsvarskommandoen blev nedsat i 1974 til at føre projektet ud i livet. Denne gruppe udarbejdede kravene til FIKS efter følgende kriterier:

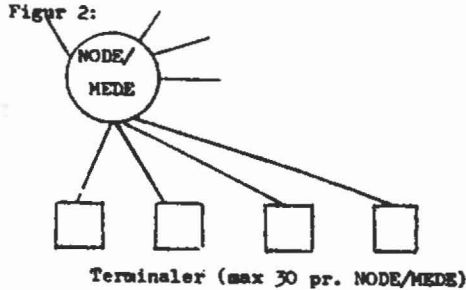
- større overlevelsessevne,
- bedre udnyttelse af kredsløb og
- hurtigere og mere pålidelig udveksling af signaler.

Kravene blev godkendt i 1976, og i 1978 tegnedes kontrakt med det danske firma Chr.Rovsing om levering af systemet, der forventes klart med udgangen af 1982, d.v.s. 10 år efter projektets start.

Figur 1:

Figur 2:

FIKS består af 8 knudepunkter (NODEs) (se fig. 1), der indbyrdes er forbundet med et datakredsløb, som er faste forbindelser (TRUNKs). De enkelte TRUNKs kan ved fejlerstattes af reserveforbindelser. Hvert knudepunkt er forbundet til mindst 3 andre knudepunkter, så selv ved svigt i op til 2 forbindelser, haves kontakt med hele FIKS-netværket, uanset om reserveforbindelserne er etableret.

Til hver NODE er tilsluttet en EDB-styret fjernskrivercentral, en såkaldt MEDE (Message Entry and Distribution Equipment), der vejleder brugeren i opstilling af signaler, kryptograferer, kontrollerer, overvåger og griber ind i signalformidlingen, f. eks. ved svigt i den automatiske signalformidling.

MEDEn kan kontrollere og styre nettet, foretage omrutning og hjælpe de MEDEn underlagte terminaler (se fig. 2).

Systemet kan formidle forbindelse med NATOs fjernskriver-net.

Til hver af MEDErne kan tilsluttes maksimalt 30 terminaler, hvorfra den egentlige signalafvikling finder sted, men MEDEn kan i nødstilfælde selv overtage egentlig signalformidling.

Signaler behandles inden afsendelsen af MEDE-computeren, der ved at spørge terminaloperatøren om forskellige oplysninger sammensætter signalet korrekt, og sender det ad hurtigste rute til de i adressen angivne modtagere. Alle signaler kryptograferes.

Signaler registreres og lagres automatisk i MEDEn, hvorfra det senere kan fremdrages af de terminaler, der har afsendt/modtaget det pågældende signal.

Ved denne fremgangsmåde opnås, at alle kan sende og modtage fjernskrivere-signaler, uden forudgående signaluddannelse. Ved fejl i klargøringen af signalet fortæller computeren operatøren, at der begås fejl, og hvori fejlen består, og endelig "nægter" computeren at modtage mere af signalet, før fejlen er rettet.

Sker der fejl i distribueringen af signalet, sådan at modtageren ikke kan identificeres af computeren, kommer signalet automatisk ud på MEDEn, hvor personalet kan sende det til alternative terminaler, eller selv tage signalet ud i kopi og ekspedere det videre manuelt.

Sikkerheden mod kompromittering i FIKS-netværket må siges at være meget stor. Som eksempel kan nævnes, at MEDE-personalet til enhver tid kan se, hvem (myndighed og person) der har modtaget hvilke signaler.

Til løsning af MEDEns opgaver haves en række særlige procedurer, som personalet skal anvende for at kunne overvåge, kontrollere eller hjælpe, og her kan bl.a. nævnes:

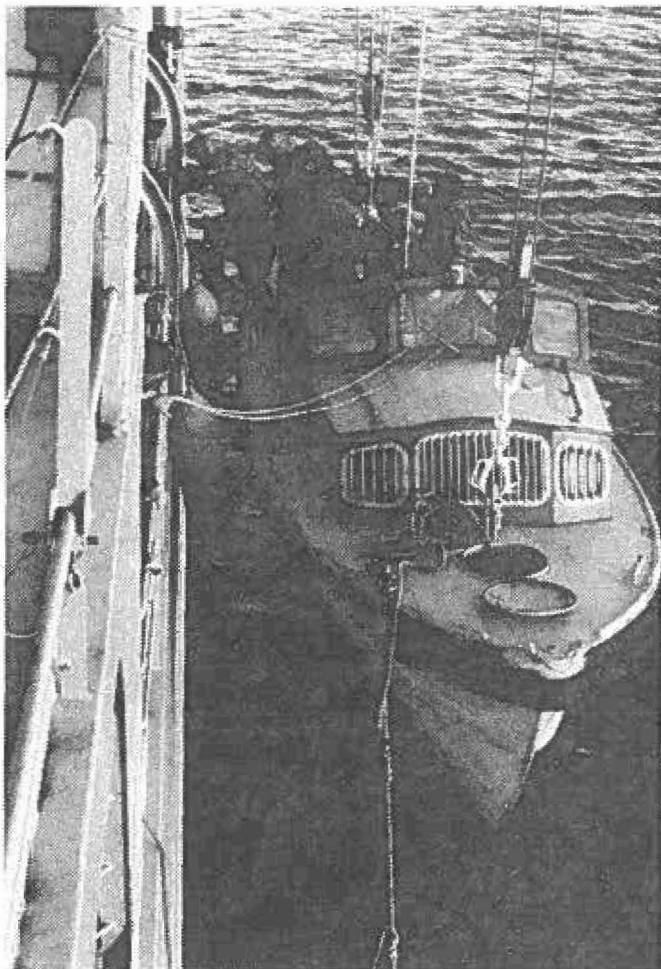
- distribution (afhjælpe fejlgåede/fejlbehæftede signaler),
- kø-status opkald (kontrol af de enkelte terminalers øjeblikkelige status),
- reorganisering af kø (ændring af modtagerækkefølgen for den enkelte terminal),
- relokering af kø (aflaste en særlig hårdt belastet terminal),
- re-rutning af terminaltrafik (flytte indkomne signaler fra en terminal til en anden terminal),
- sikkerhedsopkald til terminaler (checke operatøren på den pågældende terminal),

- blokering af terminaler (afskære den pågældende operatør fra at benytte FIKS),
- opkobling af reserveforbindelser (ved fejl på TRUNKs skiftes til reserve),
- opdatering af rute- og adressetabeller (slette eller indsætte nye modtagere),
- udskrivning af diverse journaler,
- udskrivning af 24-timers statistik.

Personellet på en MEDE har rigeligt at foretage sig, selv om det umiddelbart kan synes som et let job at sidde og kigge på en dataskærm. Men funktionen er såre vigtig for FIKS og kan sammenlignes med en radarobservatørs.

Hvad kan vi så sammenligne med vore gode gamle meldecentraler? En (eller flere) terminaler i FIKS-netværket kan sammenlignes med de eksisterende fjernskrivere på en meldecentral. Men her hører sammenligningen op, idet en MEDE er et overordnet overvågnings- og kontrolcenter, der i nødstilfælde kan benyttes til bl.a. signalformidling.

(FST)

Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med Chefen for Søværnets inspektioner demonstreres bl.a. besætningernes uddannelsesmæssige stade.

Her demonstreres fartøjs-tjeneste i skoleskibet MØEN i forbindelse med en inspektion i november måned.

(MST)

Rapport fra Søredningstjenesten

Søredningstjenesten under Søværnets operative Kommando iværksatte i 1981 i alt 639 aktioner for at redde, eftersøge eller assistere nødstedte på søen. Det er 108 aktioner flere end registreret i 1980, svarende til en stigning på 20 %. Det er samtidig det største antal aktioner, der er registreret i den tid, Søredningstjenesten har været etableret under Søværnets operative Kommando.

Årsagen til den store stigning i antallet af søredningsaktioner vurderes at være årets blæsende og ustadige vejr. I 10 af årets måneder har perioder med vindstyrker på 6 Beaufort (svarende til 11-14m/sek) og derover været over det normale, og der har kunnet registreres en klar sammenhæng mellem perioder med høje vindstyrker og antallet af søredningsaktioner.

Antallet af aktioner, hvor der efter en iværksat eftersøgning ikke har kunnet konstateres tegn på en nødsituation eller en indtruffet søulykke, udgør 176, svarende til 28 % af det samlede antal aktioner. Sammenlignet med tallene for 1980 er dette en stigning på 55 eller 44 % højere end i 1980.

I nævnte antal indgår 44 aktioner, som har kunnet erkendes som falske alarmeringer, herunder affyring af nødsignaler fra land, skydeøvelser og lignende samt falske alarmeringer via radio.

Søredningstjenesten har registreret 94 dødsfald i forbindelse med søredningsaktioner i 1981. 40 omkomne var professionelle søfolk og fiskere samt passagerer om bord på erhvervsanvendte skibe m.m. 54 omkom i forbindelse med fritidsaktiviteter. De tilsvarende tal for 1980 var 22 henholdsvis 50.

En stor del af de personer, som i 1981 var involveret i en søredningdaktion, bar ikke redningsvest. Flere af disse omkom under fritidssejls. Det er Søredningstjenestens vurdering, at der ville have været gode chancer for at redde flere af de omkomne, såfremt de havde båret redningsvest. Søredningstjenesten kan derfor anbefale, at alle fritidssejlere samt fiskere, som opholder sig på dækket, bærer redningsvest.

Søredningstjenesten har atter i år konstateret, at der er afgivet nødsignaler (rød pyroteknik) i situationer, hvor søfarende har været i vanskeligheder, uden at der har foreligget en egentlig nødsituation. Med henblik på at begrænse anvendelse af nødsignaler til situationer, i hvilke der foreligger en virkelig nødsituation, skal Søredningstjenesten igen anmode om pressens hjælp til jævnlige henlede offentlighedens opmærksomhed på de internationale søvejsreglers bestemmelse for afgivelse af opmærksomheds- og nødsignaler, herunder reglerne 36 og 37 samt tillæg IV, og samtidig oplyse om, at følgende opmærksomhedssignaler kan anvendes af skibe, som uden at være i nød, ønsker kontakt med andre:

- affyring af raketter eller visning af blus med hvidt eller grønt lys,
- vifte med tovende (jeg ønsker bugsering) og
- følgende ét-bogstavssignaler fra den internationale signalbog afgivet med signalfalg, lys (lygte) eller lyd (fløjte eller tudehorn):

F (..-): Jeg er ikke manøvredygtig, sæt Dem i forbindelse med mig,

K (-.-): Jeg ønsker at komme i forbindelse med Dem, samt

V (...-): Jeg behøver hjælp.

Herudover kan Søredningstjenesten anbefale, at assistance tilkaldes via radio enten ved brugen af maritim VHF eller privatradio (Walkie-Talkie) kanal 11A, fremgår det af Søredningstjenestens rapport til Skibsfartens og Luftfartens Redningsråd.

(MST)

Indland kort

Den venezuelanske undervandsbåd SS SABALO (Vesttysk Type 209-klasse) er meddelt tilladelse til sejlads i danske farvande i perioden 14.-18. februar samt rutineanløb af Skagen i perioden 15.-16. februar. Chef: Orlogskaptajn J.E.M.Quintana. Samlet besætning: 6 officerer, 10 underofficerer samt 21 menige.

Den 29. januar var det 181 år, siden hæderstegnet, som oprindelig mellem Nyboderfamilierne blev kaldt Holmens Hæders Medaille, blev indstiftet.

Der blev i år uddelt 96 hæderstegn til henholdsvis 56 militære og 40 civile.

Hæderstegnet til søværnets personel var oprindelig forbeholdt flådens tømmermænd. Det blev indstiftet af Kong Christian den 7. den "29. Januarii 1801" og uddeltes første gang den 15. juni samme år. Uddelingen blev foretaget samtidig med søsætningen af en nybygning, fregatten FLORA, og strækningen af kølen til et 90 kanoners skib, der skulle bære den kongelige medaillestifters navn CHRISTIAN DEN SYVENDE.

Siden den første uddeling af hæderstegnet er det altid senere blevet uddelt den 29. januar til erindring om stiftelsesdagen, der også var kongens fødselsdag. Til tildelingen var der knyttet nogle meget strenge forudsætninger, hvoraf de vigtigste var, "at man skulle have stået i Vor tjeneste udi fulde 25 år", samt at man skulle være ustraffet. Disse to kriterier er også i dag gældende for erhvervelse af hæderstegnet. Med hæderstegnet fulgte oprindelig en årlig pengegave.

Det var Napoleonstidens ufredsår, som også kunne mærkes herhjemme, der var baggrunden for hæderstegnets indførelse. Søkrigen mellem England og Frankrig skærpedes stadig, og det bevirkede, at det neutrale Danmark måtte lade sine handelsskibe eskortere af orlogsskibe for at beskytte dem mod kaperskibe og sørøvere, der kom fra Nordafrikas kyster. Den øgede orlogsfart med-

førte en betydelig stigning i nybygning af orlogsskibe, og for at gøre tømmerehvervenes erhverv mere attraktivt, som man vel vil sige i vore dage, indførtes hæderstegnet.

Efterhånden som årtierne er gået, er de oprindelige erhvervskriterier bragt i overensstemmelse med den liberale udvikling, så flere og flere personalkategorier, såvel militære som civile, har mulighed for at modtage hæderstegnet.

Udland kort

En af de vigtigste milesten i udviklingen af det nye svenske anti-skibs-missil, RBS-15, blev for nylig passeret, da det første missil - med elektronik og komplet fremdrivningsudstyr - blev prøveaffyret med et vellykket resultat.

RBS-15-systemet fremstilles af Saab-Bofors Missil Compagni til den Svenske Flåde, hvor det er meningen, at systemet skal installeres i torpedobåde af SPICA-klassen, skriver "NAVY International".

Som tidligere omtalt (Søværns-Orientering 24/79) var det den Svenske Regerings beslutning om at udvikle og producere et nyt missil, der satte et endeligt punktum for den Svenske Flådes ønske om at få det færdigt udviklede amerikanske missil HARPOON. Chefen for den Svenske Flåde anførte dengang i sin kritik af beslutningen, at der over en periode på ca. 6 år, indtil missilet (dengang benævnt ROBOT 15) ville være operationsklart, ville være et hul i søforsvaret. Flådechefen påpegede endvidere, at missilet var forholdsvis pladskrævende, eksempelvis anførtes det, at SPICA-klassen ville kunne bære 8 HARPOON-missiler på agterdækket uden reduktion i antallet af torpedorør, medens blot 4 ROBOT 15 ville medføre, at de 4 agterste torpedorør måtte fjernes. Ligeledes grundet størrelsen ville ROBOT 15 - i modsætning til HARPOON - ikke kunne fås i undervandsaffyret version, fremgik det af admiralens udtalelser.

Den 8. januar blev på Howaldswerke-Deutsche Werft AG i Kiel fregat nummer 6 af Type-122-klassen navngivet KARLSRUHE.

Oprindeligt var det planlagt at bygge 12 fregatter af denne type, men de økonomiske forhold i Forbundsværnet reducerede dette tal til 6, dog med senere mulighed for at forøge antallet

til 8. Den seneste udvikling gør det imidlertid lidet sandsynligt, at fregat nr. 7 og 8 bliver en realitet.

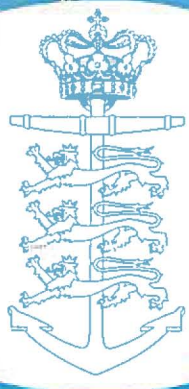
Type-122-klassen - BREMEN-klassen - består nu af følgende 6 enheder: BREMEN, NIEDERSACHSEN, RHEINLAND-PFALLZ, KÖLN, EMDEN og KARLSRUHE. Ingen af enhederne er endnu operative, skriver Forsvarsattachéen i Bonn.

E.B.

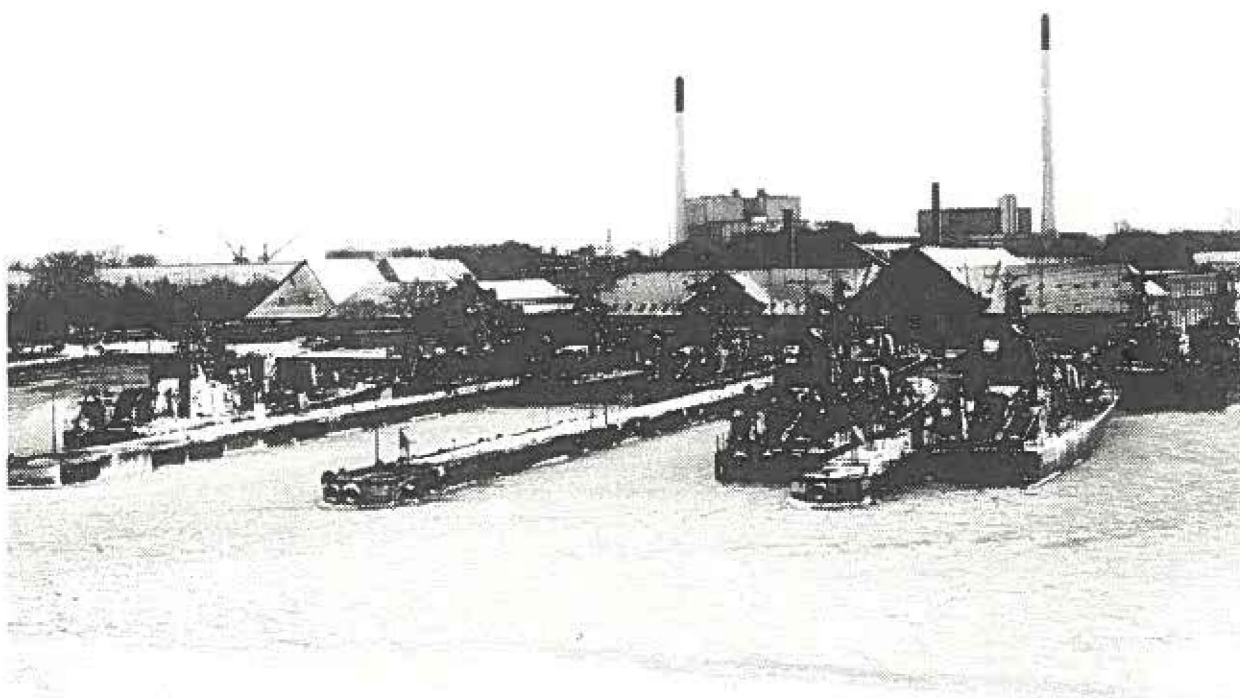

S.Kieler

Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

Isdannelse ved torpedobådsbroerne på Holmen

Flådens vinteraktivitet

Rent statistisk får Danmark isvinter hvert fjerde år, og i begyndelsen af det nye år viste det sig tydeligere for hver dag, at vi i 1982 ikke kunne undgå en vinter med svære isproblemer og dermed vanskeligheder med opretholdelse af flådens planlagte aktiviteter.

For såvel at sikre afvikling af planlagt øvelses- og træningssejlad som rettidig deltagelse i NATOs stående flådestyrker m.m., forlagdes en del af flådens skibe i årets anden uge til isfri havne. På dette tidspunkt havde vinteren allerede lagt

sin kolde hånd så hårdt over vore farvande, at det blev nødvendigt med assistance til de mindre godt isforstærkede enheder fra et inspektionsskib af HVIDBJØRNEN-klassen, som er specielt isforstærket med henblik på sejlads året rundt i arktiske farvande. Efter at have assisteret enhederne gennem isfyldt farvand til isfrit område kunne inspektionsskibet fortsætte til planlagt fiskeriinspektionstjeneste i Nordatlanten.

For såvel de isforlagte som de tilbageblevne enheder har aktiviteten været koncentreret om indenbords øvelsesvirksomhed, omfattende plot- og kommunikationsøvelser m.v. skibene imellem, vedligeholdelse og eftersyn samt afvikling af optjent frihed. Enhederne i de isfri havne har desuden naturligtvis været i stand til at foretage den nødvendige sejlads for deltagelse i øvelser og afprøvning af materiellet til søs. Ved disse enheder er desuden gennemført lokal kontaktvirksomhed af forskellig art til gavn både for den stedlige befolkning og for enhederne.

Trods isproblemerne har flådens aktivitet været opretholdt på nærlig normalt niveau med den øvelses-, uddannelses- og eftersynsvirksomhed, der er forudsætningen for en effektiv flåde.

(SOK)

MØENs isforlægning til norske og engelske farvande

Når isen vanskeliggør sejlads i de danske farvande, er det nødvendigt, at søværnets skoleskib MØEN opsøger andre farvandsafsnit, hvor uddannelse uhindret af is kan gennemføres for kadetvagtchefer, kadetaspiranter (VPSØ) og konstabelelever.

I begyndelsen af januar, da isforekomsten i de indre danske farvande for alvor tog til, stævnedes MØEN ud fra Holmen på isforlægning. Første havn, der blev anløbet, var Hirtshals. Her lå MØEN i en uges tid sammen med enkelte andre danske orlogsfartøjer, der ligeledes var blevet isforlagt. Det var en fornøjelse at opleve denne driftige og serviceindstillede havn.

I midten af januar sejlede MØEN til de norske fjorde på vestkysten, hvor en intensiv uddannelse i fartøjstjeneste, navigation og sømandskab kunne gennemføres.

I weekenden blev der aflagt besøg i Bergen. Mere end 75 befalingsmænd og menige oplevede at stå på slalomski i det smukke "alpine" terræn ved byen Voss halvanden times togkørsel fra

Bergen. Ved weekendens slutning kunne det konstateres, at ingen havde lidt fysisk overlast under denne behagelige og spændende form for idrætsudøvelse.

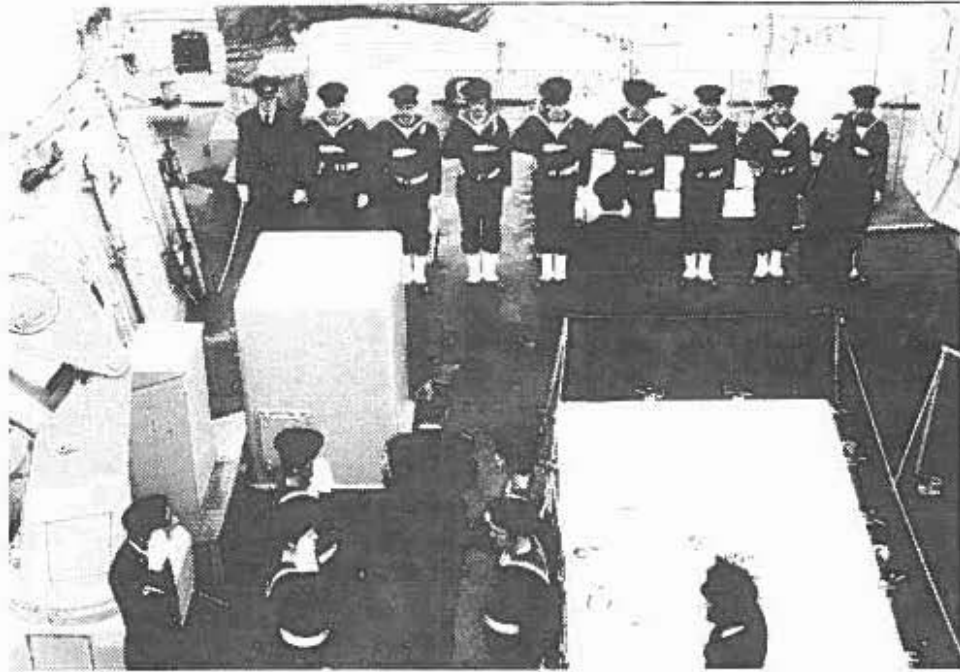

Fartøjsøvelser i norske farvande (Lista Fjord)

Efter opholdet i Bergen stævnedes MØEN sydover for at gennemføre en ny uges træning af elever. Dette blev gjort i forbindelse med forlægning til London, hvor et længe forberedt besøg forestod. Under opholdet i London aflagde H.E.Ambassadør Tyge Dahlgaard og H.H.Prins Georg m.fl. besøg om bord. MØEN, der under opholdet lå fortøjet i Pool of London på siden af den britiske krydser HMS BELFAST, fik en uforglemmelig oplevelse, som også omfattede mange teater- og koncertbesøg for landlovsgasterne. Værtsnationen havde tillige arrangeret besøg på Windsor slot og rundvisning i Tower, medens dem, der havde særlig interesse for fodbold, fik lejlighed til at overvære kampen mellem Arsenal og Leeds.

Fra London gik turen videre til farvandet omkring de britiske Kanaløer. Her var der mulighed for at træne sejlads i snævre områder med mudder- og sandbanker samt klippekær. Skoleskibet anløb i midten af ugen St.Helier på øen Jersey. Et af formålene med dette anløb var at tilbringe et døgn i havn under forhold, hvor tidevandets udsving oversteg 5 meter.

Efter opholdet i St.Helier afgik skoleskibet vestover for at anløbe Devonport ved Plymouth i weekenden. Her blev MØEN pla-

H.E.Ambassadør Tyge Dahlgaard og H.H.Prins Georg modtager skansevagtshonør

ceret inden for flådebasens område, og besætningen fik lejlighed til at opleve et ophold på en base, der i størrelse langt overgår vore egne baser i Danmark. Skoleskibet havde under opholdet blandt andet besøg af den danske vicekonsul og repræsentanter for de stedlige militære myndigheder. Traditionen tro var der udpeget en værtsinstitution under besøget. Det var i dette tilfælde den engelske eksercerskole H.M.S.RALEIGH, der, udover at invitere til udvekslingsbesøg, også åbnede for anvendelse af sportsfaciliteterne, herunder svømmehal, fodboldbane samt golfbane.

Den 8. februar afgik skoleskibet fra Devonport for at returnere til isfri dansk havn. Under hjemsejladsen blev der afholdt eksamen for aspirantholdet (VPSØ), der efter togtet starter på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, som et led i deres videre uddannelse.

Alt i alt har skoleskibet i vinter haft et oplevelsesfuldt togt, der af alle ombordværende vil blive husket og genoplevet i tanken mangen en gang.

(MØEN)

"Feed Back" fra erhvervspraktikanter

En mandag morgen i januar mødte 6 forventningsfulde erhvervspraktikanter på Flådestation Frederikshavn med henblik på at tilbringe en uge til søs med fregatten PEDER SKRAM. Desværre fik de her at vide, at PEDER SKRAM på grund af et dokophold var blevet forhindret i at tage erhvervspraktikanter, og at isen i øvrigt forhindrede sejlads!

De 6 unge lærte således fra første begyndelse søværnets krav til personellet om omstillingsevne for hurtigt at klare uventede situationer. Flådestationen blev nemlig med kort varsel pålagt at udarbejde et ugeprogram for erhvervspraktikanterne til erstatning for opholdet i PEDER SKRAM. Det lykkedes efter erhvervspraktikanternes menig med et godt resultat. Unge i 15-års alderen er i dag forventningsfulde, men skeptiske og kritiske. Søværns-Orientering har haft en samtale med tre af erhvervspraktikanterne. I det følgende bringes et kort sammendrag af deres lange beretning om ugens oplevelser i søværnet:

Det, der gjorde størst indtryk på os, var, at de mennesker, vi var i kontakt med, alle fortalte, at de var de vigtigste personer i søværnet. Første gang, vi hørte det, var om mandagen, da vi var om bord i PEDER SKRAM på rundvisning. Kanonkommandøren på den forreste kanon fortalte meget levende om sin kanon og sine opgaver. Han oplyste, at han var den mand om bord, som havde den vigtigste opgave. Fulgte han ikke sine instrukser og de ordrer, der blev givet, kunne skibet ikke udføre sine kampopgaver. Hele skibet - og søværnet - var afhængig af, at netop han udførte sine opgaver korrekt. Det var jo lysende klart for os, da han fortalte det. Da vi senere blev vist rundt på Flådestationens Ekvipageafdeling, fik vi at vide, at den opgave, afdelingen havde, var den vigtigste for søværnet. Blev skibene ikke udrustet ordentligt, var de intet værd i kamp. Også det forstod vi naturligvis godt. Hos Flådestationens MP'ere (Militær Politi) gentog historien sig. De havde naturligvis også søværnets vigtigste opgave, nemlig at passe på, at alle andre kunne passe deres arbejde, og om nødvendigt at tømme restauranterne for søfolk og bringe disse ned om bord. For uden mandskab kunne skibene jo ikke sejle. Vi var helt overbeviste.

Alle de steder, vi kom, fik vi det samme indtryk. Folk var stolte af deres arbejde, og de fortalte levende om det. Man skulle tro, at det var deres egne missiler og torpedoer, folkene på depoterne gik og passede. Heldigvis var vi nogle stykker, som fik lov til at sejle ud med søværnets orlogskuttere. Det var interessant. Alle om bord var meget flinke og hjælpsomme. Alle, vi var i kontakt med, gav os svar på alt, hvad vi spurgte om. Man bliver træt af så mange nye indtryk, og vi var simpelthen nødt til at gå tidligt til køjs hver aften. Men vi havde alle en meget interessant og oplevelsesrig uge, hvorfor vi bringer en tak til Flådestation Frederikshavn.

(MST)

Glimt fra søværnets hverdag

Her ses personeltransport med "Light Jackstay" mellem en canadisk destroyer og fregatten PEDER SKRAM under en NATO-øvelse.

(MST)

Overførsel af personel og grej mellem enheder under gang. Indgår i de daglige aktiviteter.

Søværnets Samarbejdsudvalg - Områdeudvalget

Søværnets Samarbejdsudvalg har afholdt det 1. ordinære møde i 1982 den 27. januar under formandskab af Chefen for Søværnet.

Samarbejdsudvalget havde to sager til behandling: Ferieplanlægning og notatet "Søværnets identitet". Sagen vedrørende ferieplanlægning var rejst af personelorganisationerne foranlediget af Søværnets operative Kommandos årsplan for 1982, hvoraf det fremgik, at perioden for afvikling af ferie i sommerperioden var blevet ændret, således at den sædvanemæssige mellemfaldende uge var bortfaldet. Indledningsvis redegjorde personelorganisationerne for deres syn på sagen, hvor de væsentligste gener, der var forbundet med flytningen af perioden, blev fremhævet, og hvor opmærksomheden blev henledt på, at sagen ikke havde været behandlet i samarbejdsudvalgsregie forud for den trufne beslutning. Repræsentanten for Søværnets operative Kommando redegjorde herefter for sagens baggrund, og orienterede om Søværnets operative Kommandos overvejelser vedrørende sagen, og begrundede den trufne beslutning om flytningen af perioden. Repræsentanten afsluttede sin redegørelse med at sætte flytningen af perioden i relation til Søværnets operative Kommandos beredskab. I redegørelsen blev det fremhævet, at man erkendte, at der var tale om en fravigelse af en sædvane, men det blev samtidig understreget, at der var tale om en engangsforanstaltning. Repræsentanten gav udtryk for den opfattelse, at den korte tidsfrist, der var givet Søværnets operative Kommando til sagens afgørelse, havde stillet sig hindrende i vejen for en egentlig behandling af sagen i samarbejdsudvalgsregie. Samarbejdsudvalget drøftede herefter sagen mere indgående, idet såvel ledelsens som personelorganisationernes synspunkter blev tydeliggjorte, og det blev antydnet, hvilke tiltag der var nødvendige for at undgå en lignende situation i fremtiden. Personelorganisationerne fremhævede således, at man ikke anfægtede hverken de overvejelser eller den afgørelse, der var blevet truffet, men mere det forhold, at det personel, afgørelsen ramte, ikke var orienteret herom. Endelig henledte personelorganisationerne ledelsens opmærksomhed på Forsvarskommandoens skrivelse af 5. januar 1982 sagen vedrørende. Ledelsen

understregede til gengæld, at der var tale om en engangsforanstaltning, og at man i øvrigt fandt det naturligt, at sager af denne art blev drøftet i samarbejdsudvalgsregie, eksempelvis når Søværnets operative Kommandos årsplan forelå. Drøftelsen blev afrundet med en konstatering af, at den af Søværnets operative Kommandos repræsentant givne redegørelse var blevet taget til efterretning, og at der var enighed om, at i den udstrækning, det var praktisk gennemførligt, skulle sådanne sager, der medførte en afvigelse fra en sædvane, op i samarbejdsudvalgsregie til en hensigtsmæssig drøftelse så tidligt som muligt.

Sagen vedrørende notatet "Søværnets identitet" skulle ses som en fortsættelse af samarbejdsudvalgets drøftelser på mødet den 16. december 1981. Mødets drøftelser var især centreret om, hvorledes man på en hensigtsmæssig måde kom videre i arbejdet med at bringe notatet til søværnets personels kendskab for at få den ønskede afklaring af, hvorvidt notatet var i overensstemmelse med personellets opfattelse af begrebet søværnets identitet. I drøftelsen blev der udtrykt enighed om, at notatet måtte betragtes som en helhed, idet det måtte befrygtes, at notatet i uddrag ville vanskeliggøre den tilstræbte forståelse af og for begrebet søværnets identitet, og som en tydeliggørelse af søværnets vilkår og behov for egen art. Drøftelsen viste endvidere, at personelorganisationerne fortsat var af den opfattelse, at personellet generelt bakkede notatet op. Drøftelsen blev afrundet dels med, at samarbejdsudvalget gav udtryk for en forventning om, at de lokale samarbejdsudvalg i søværnet ville drøfte notatet og medvirke til dets videre udbredelse, dels med en konstatering af, at samarbejdsudvalgets bemyndigelse til underudvalget sagen vedrørende fortsat var gældende og var blevet bekræftet yderligere.

Fra den gensidige information kan blandt andet nævnes en forespørgsel fra personelorganisationerne vedrørende forhold omkring udrykningsbåde og issituationen. Ledelsen gav en kort og udtømmende redegørelse for de foranstaltninger, som eksempelvis Flådestation København måtte og kunne iværksætte for at sikre, at udrykningsbådene kunne komme ud til isfrit farvand. I tilknytning hertil omtaltes endvidere stedfundne drøftelser i Forsvarskommandoen vedrørende vagten ved Torpedobådseskadren, og der blev redegjort for, hvorledes udrykningsbådene blev bemandede, og om, hvilke problemer der var forbundet hermed.

Fra gennemgangen af samarbejdsudvalgets erindringsliste kan især nævnes Marinestabens orientering om arbejdet i styringsgruppen vedrørende nyordning af forsvarets personelforhold, og orienteringen om fællesuddannelsen ved Søværnets Eksercerskole. Hovedpunkterne i Marinestabens orientering var omtalen af arbejdet med de fremtidige planer for sergentuddannelsen og fortolkningen af bemærkningerne til betænkningen. I omtalen af sergentuddannelsen blev det nævnt, at problemerne omkring faget ledelse og samarbejde var blevet løst. Fortolkningen af bemærkningerne til betænkningen havde nødvendiggjort, at der skulle tilvejebringes stillingsbeskrivelser af chefsgruppens stillinger ved Forsvarskommandoen og blandt andre Søværnets Materielkommando og flådestationerne for at få en afklaring på, hvorledes stillingen skulle bemandedes i henseende til militært eller civilt personel.

Vedrørende fællesuddannelsen ved Søværnets Eksercerskole blev det oplyst, at Chefen for Søværnets Eksercerskoles undersøgelse var afsluttet, og at rapporten var udarbejdet og fremsendt til Chefen for Søværnet. Foranlediget af spørgsmål fra enkelte medlemmer blev der orienteret om rapportens konklusioner og indstilling, hvoraf det fremgik, at uddannelsesperioden anbefales forlænget med 6 arbejdsdage, og at behovet var mest udtalt i fagene "Bevogtning og Nærforsvar, Håndvåben, Militær optræden og Sømandskab". Sagen er til behandling i Forsvarskommandoen, hvor den skal belyses i en større sammenhæng.

(MST)

Indland kort

Chefen for Søværnet inspicerede inspektionsskibet FYLLA tirsdag den 9. februar under sejlads i Sundet. Der blev bl.a. vist øvelse i trawlerjagt på orlogskutteren RØMØ under medvirken af ALOUETTE III-helikoptere.

Efter afgang fra Flådestation Frederikshavn mandag den 15. februar skal FYLLA med B-besætning forrette operativ stations- og fiskeriinspektionstjeneste i grønlandske farvande.

Chefen for Søværnet inspicerede inspektionsskibet HVID-BJØRNEN onsdag den 10. februar under forlægning fra Langelinie til Køge Bugt og retur. Her blev bl.a. vist øvelse i trawlerjagt på orlogskutteren SAMSØ under medvirken af LYNX-helikopter.

Efter afgang fra Flådestation Frederikshavn mandag den 15. februar skal HVIDBJØRNEN med A-besætning forrette operativ stations- og fiskeriinspektionstjeneste ved Færøerne.

I forbindelse med forlægningen til Færøerne aflagde HVIDBJØRNEN besøg i Bergen i dagene 17.-19. februar i den hensigt at udbygge forbindelsen til den norske kystvakttjeneste.

En vesttysk styrke, bestående af depotskibet LAHN (RHEIN-klassen), undervandsbådene U 15 og U 22 (Type 206-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg 26. februar til 1. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn D.Holfert. Samlet besætning: 18 officerer samt 152 befalingsmænd og menige.

Den vesttyske undervandsbåd U 30 (Type 206-klassen) aflægger rutinebesøg i Helsingør 9.-12. marts. Chef vil være orlogskaptajn H.Brausewetter. Samlet besætning: 4 officerer samt 18 befalingsmænd og menige.

Ovennævnte enheder samt depotskibet LECH (RHEIN-klassen), undervandsbåden U 22 (Type 206-klassen), torpedoindbjærgningsfartøjet TF 5 samt bjærgningsskibet BARBARA er meddelt tilladelse til ophold samt daglige anløb af Frederikshavn i perioden 2.-25. marts. Chef for den samlede styrke vil være kommandørkaptajn D.Holfert.

En britisk styrke, bestående af fregatterne AJAX, DIDO og EURYALUS (LEANDER-klassen), aflægger uofficielt besøg i København 4.-9. marts. Chef for styrken vil være chefen for AJAX, kommandør J.M.Porter. Chef for DIDO vil være orlogskaptajn C.B. York. Chef for EURYALUS vil være orlogskaptajn M.H.Rhodes. Samlet besætning: 750 mand.

En vesttysk styrke, bestående af minestrygerne GAZELLE, ARIADNE, VINETA og AMAZONE (ARIADNE-klassen), aflægger rutinebesøg i Rønne 10.-11. marts. Chef for styrken vil være kaptajn-løjtnant D.Hoepner om bord i GAZELLE. Samlet besætning: 10 officerer samt 109 andre befalingsmænd og menige.

Den vesttyske 7. Torpedobådseskadre, bestående af tankskibet HARZ, torpedobådene NECKAR, WIESEL, DACHS, GEPARD, HYÅNE og

FRETTCHEN, aflægger rutinebesøg i København 12.-15. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Brannolte om bord i GEPARD. Samlet besætning: 27 officerer, 292 befalingsmænd og menige samt 40 civile.

Den vesttyske 7. Minestrygningseskadre, bestående af tankskibet TEGERNSEE (WALCHENSEE-klassen), minestrygerne HANSA (NIOBE-klassen), MINERVA, DIANA, LORELEY, ATLANTIS og ACHERON (FRAUENLOB-klassen), aflægger rutinebesøg i Korsør 12.-15. marts. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant H.F.Bubke om bord i MINERVA. Samlet besætning: 15 officerer, 150 andre befalingsmænd og menige samt 22 civile.

Den vesttyske 5. Torpedobådseskadre, bestående af motormissil-kanonbådene MAIN, HÄHER, PELIKAN, ELSTER, ALK, DOMMEL, WEIHE, PINGVIN, REIHER og KRANISH (Type 148-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg 12.-15. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn P.Ruhnke om bord i HÄHER. Samlet besætning: 46 officerer samt 385 befalingsmænd og menige.

Udland kort

Det første TRIDENT I (C-4) ballistiske missil blev affyret den 17. januar fra undervandsbåden USS OHIO (SSBN-726) neddykket i farvandet ud for Florida. Dette var tillige afslutningen på den niende demonstration/test-øvelse i affyring af TRIDENT I-missiler, som startede i 1977. Formålet med disse demonstrationer/test-øvelser er, at hver afløsningsbesætning skal kunne bevise sin evne til at omgås, vedligeholde og operere våbensystemet. Efter tilfredsstillende afslutning på hver demonstration/test-øvelse bliver undervandsbåden godkendt til deployering, hedder det i den amerikanske pressemeddelelse.

Det italienske elektronikfirma Selania, der tilhører IRI/STET-gruppen, har modtaget bestilling fra den græske flåde på levering af missiler af typen ASPIDE. Missilerne skal installeres i de fra Holland indkøbte fregatter af KORTENAER-klassen, af hvilke den første allerede er leveret. (Omtalt i Søværns-Orientering 2/82). Anvendelsen af ASPIDE-missilet, sammen med det i forvejen installerede SEA SPARROW-system, er muliggjort

ved konstruktion af et adoptionsudstyr, der gør det muligt at kontrollere, affyre og styre ASPIDE-missilet. Denne sidste bestilling fra den græske flåde bringer antallet af lande, der har valgt ASPIDE-missilet, op på ni, heri inkluderet den italienske flåde, skriver tidsskriftet "NAVY International".

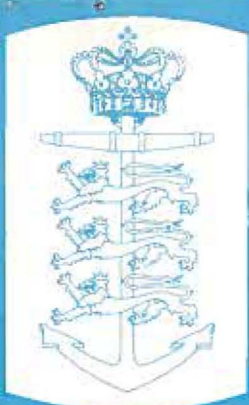
Den finske "Motormissilbåd 80", tidligere benævnt "Patruljebåd 80", vil ifølge den finske viceadmiral Jan Klenberg blive yderst vigtig for Finlands fremtidige søforsvar. Prototypen af det 280 tons store fartøj blev leveret i september sidste år og vil foreløbig blive efterfulgt af yderligere tre enheder, der sammen skal danne den første af i alt tre planlagte divisioner med hver 4 enheder. Udgifterne i forbindelse med programmet forventes at overstige 500 millioner finmark i perioden 1982 til 1986, skriver tidsskriftet "International Defense Review".

Sovjetunionen udbygger skibskommunikationen ved etableringen af to nye landstationer til opretholdelse af kommunikationen med skibe på verdenshavene via satellit.

Den ene station anlægges nær Odessa ved Sortehavet, den anden ved Stillehavet nær havnebyen Nakhodka.

Stationerne bliver et nyt led i INMARSAT-organisationen, der specialiserer sig i anvendelse af rumteknologi til brug for skibsfarten. Systemet skal være operationsklar i år, skriver pressebureauet APN.

Lange
Lange

SØVÆRNS-ORIENTERING

Mekaniker B.J.Nielsen får overrakt prisen af den fungerende chef for Flådestation Frederikshavn. *K&F. Volke*
(Foto: B.Jakobsen)

Søværnets Idrætslederpris 1981 uddelt

Søværnets Idrætslederpris kan af Chefen for Søværnet én gang årligt tildeles en idrætsleder eller instruktør, som gennem længere tid har ydet en ganske særlig praktisk indsats for idrætsudøvelsen på et eller flere af søværnets tjenestesteder. På grundlag af indstilling fra Søværnets Idrætskomité har Chefen for Søværnet bestemt, at Søværnets Idrætslederpris for 1981 tildeles mekaniker B.J.Nielsen tjenstgørende ved Minedepot Grelshede.

I motiveringen hedder det bl.a., at mekaniker B.J.Nielsen gennem en årrække har været den drivende kraft i Frederikshavn-området for motivering af personellet til deltagelse i marcharrangementer i ind- og udland. Med iver og ved sit inspirerende eksempel er det år for år lykkedes for mekanikeren at sammensætte og træne et marchhold, der med succes har deltaget i flere store marcharrangementer.

(IKO)

Ministrygerne AARØSUND og OMØSUND udgået af flådens tal

Den 1. marts udgik ministrygerne AARØSUND (M 571) og OMØSUND (M 576) af flådens tal. AARØSUND og OMØSUND var 2 af i alt 8 ministrygere af SUND-klassen, der blev skænket til Danmark som led i det amerikanske våbenhjælpsprogram efter 2. verdenskrig. SUND-klassen, der har vist sig at være en af verdens bedste minestrygertype, kendes også under navnet BLUE BIRD-klassen.

Ministrygeren OMØSUND

AARØSUND blev bygget af Hildebrandt Drydock Co. Kingston, New York, og søsat den 19. november 1953. Den indgik i flådens tal den 24. januar 1955.

OMØSUND blev bygget af Bellingham Shipyard Co., Washington, og søsat den 30. juli 1955. Den indgik i flådens tal den 21. juni 1956.

De to enheder har således tjent søværnet i henholdsvis ca. 27 og 26 år.

AARØSUND og OMØSUND har i de forløbne år løst mangeartede opgaver for søværnet af såvel operativ som repræsentativ karakter. Bl.a. deltog de i perioder i den minerydning, der blev iværksat i danske farvande efter 2. verdenskrig, bl.a. som følge af den engelske luftminering under krigen. Denne minerydning blev først endelig indstillet i 1971.

De to enheder var udrustede som minehuntingere og har været indsat i eftersøgninger af nedstyrtede fly m.m. Som minehuntingere var de udstyret med den amerikanske minesøgningssonar AN/UQS-1, der gjorde dem velegnede til disse opgaver.

I tiden før miljøskibene indgik de endvidere i perioder i olieforureningsbekæmpelse til søs.

Begge enheder har periodevis deltaget i NATOs Stående Mine-rydningsstyrke - STanding NAVal FORce CHANnel - og har ved disse lejligheder bevist, at de, deres høje alder/til trods, var effektive konventionelle minestrygere.

Minestrygeren AARØSUND med grejet under sætning

AARØSUND og OMØSUND vil vække særlige minder hos mange officerer, da de i perioder har tjent som uddannelsesplatform for kadetterne i sommerhalvåret. AARØSUND indgik bl.a. i Kongedelingen, der i 1964 i Middelhavet blev formeret af Skoledelingens enheder, i forbindelse med Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Anne Maries formæling med Kong Konstantin i Athen.

Med udfasningen af AARØSUND og OMØSUND er flådens minestrygerstyrke siden 1974 blevet reduceret fra 12 enheder af VIG- og

SUND-klassen til 6 SUND-klasse enheder, hvoraf 1 er udstyret med sonar. Disse enheder vil i de nærmeste år blive levetidsforlænget med ca. 10 år. Gennem en hensigtsmæssig modernisering i forbindelse med en levetidsforlængelse vil SUND-klassen også i årene fremover kunne yde en værdifuld indsats for søværnet, omend det set i lyset af den moderne mineteknologi må erkendes, at der eksisterer et akut behov for en forbedring af den nuværende mine-rydningskapacitet såvel kvantitativt som kvalitativt.

(MSE)

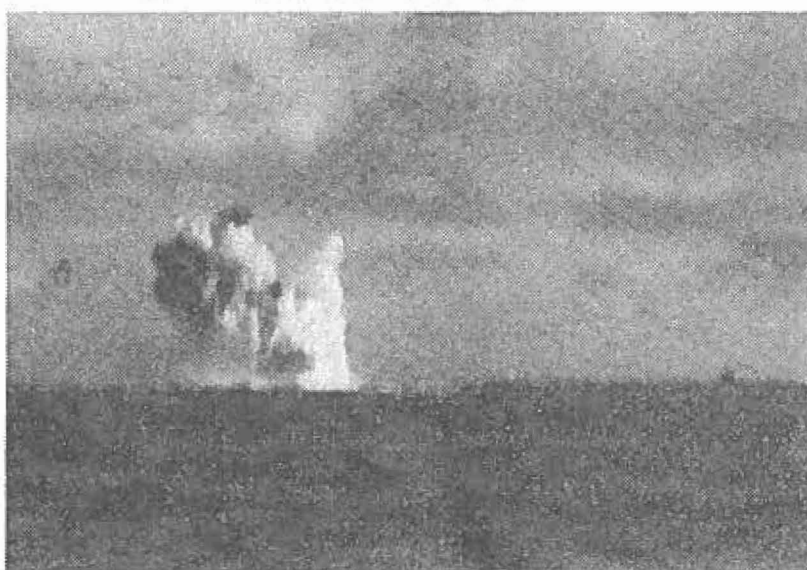
Glimt fra søværnets hverdag

Søværnets Mineuskadeliggørelsestjeneste rykker ud med bil eller båd for løsning af bl.a. mange samfundsnyttige opgaver, f.eks. uskadeliggørelse af efterladenskaber fra verdenskrigene.

Her bortsprænges en tysk flyvebombe fra 2. verdenskrig.

(MST)

Sidste flyvning med ALOUETTE III, M-072

Fredag den 12. februar tog Søværnets Flyvetjeneste afsked med endnu en tro tjener: M-072. Efter næsten 20 års tjeneste og 5.566 flyvetimer blev M-072 fulgt de sidste 30 minutter i luften af M-019, M-071 og M-439. De fire fly havde ved starten akkumuleret 20.609 timer i luften tilsammen.

De fire ALOUETTE-helikoptere i luften

Få dage senere drog M-019 afsted med inspektionsskibet FYLLA for at tage til Grønland på det sidste togt med ALOUETTE. Derefter vil alle inspektionsskibe have LYNX udstationeret. M-019 og M-071 kan derefter nyde et kort otium på Flyvestation Værlose før den endelige udfasning i december 1982, hvorimod M-439 udfases allerede i juni måned.

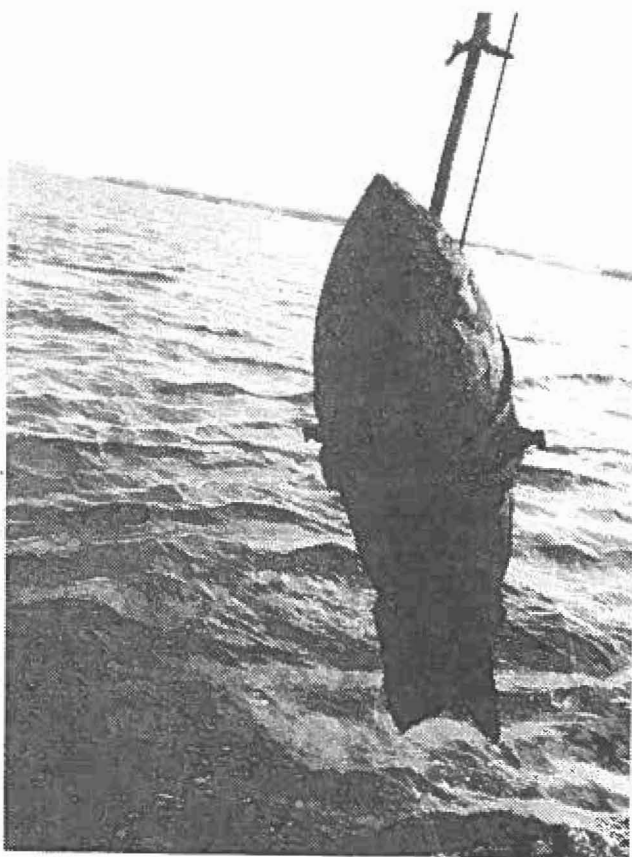
(SVF)

Søværnets Mineuskadeliggørelsestjeneste 1981

Søværnets minørhold har også i 1981 haft travlt. Der har i alt været 235 mineudrykninger til såvel farlige som ufarlige genstande.

Det samfundsnyttige, men også tit risikofyldte arbejde, illustreres bedst med nogle få tal.

Under udrykningerne er der blevet kørt 33.200 km og sejlet 3.300 sømil, hvilket med "MOMS" svarer til ca. een gang jorden rundt.

Tysk 1000 kg flybombe indbæjres i Kalø Vig

Fundsstatistikken giver følgende tal: Søminer, dele heraf, torpedoer, flybomber i alt 31, artillerigranater, håndvåbenammunition, detonatorer og andre sprængfarlige genstande i alt 11.879, pyrotekniske genstande 18.671, giftgasbomber 6, giftgasklumper i alt 290 kg samt 36 gasgranater. Desuden 17 stk. øvelsesmateriel af forskellig art samt 31 diverse genstande.

Af særlige opgaver udført af minørholdene kan nævnes: Rensning af stranden og havbunden ved Melby skydeterræn, efterkontrol af sejlrueten i Kalø Vig, eftersøgningsarbejder for Fredningsstyrelsen ved Skærbækværket og Snaptun samt i Store

Bælt i forbindelse med naturgasprojektet samt kontrolafsøgning af gamle minefelter på Jyllands Vestkyst i forbindelse med øvelser.

Herudover har minørholdene deltaget i eftersøgning af forulykkede fly/skibe/mistet materiel samt savnede personer. Der er desuden ydet assistance til andre værn, korps og institutioner.

I 1981 er der pr. kulance for ødelagte fiskeredskaber udbetalt erstatning til fiskere på ca. 1.730.000 kr., inklusive

Del af magnetmine med i fiskerens fangst

erstatning for kasseret fangst på grund af forurening og udbetalt dusører til militære og civile på ca. 10.000 kr. De anførte erstatningsbeløb er omtrent en fordobling af sidste års beløb.

(VBI)

Kabelminelæggeren LOSSENs isforlægning til Hirtshals

Kabelminelæggeren LOSSEN forlod Flådestation København 6. januar for at gennemføre øvelser i Smålandsfarvandet. Den 7. januar om aftenen fik skibet, for anker ud for Stubbekøbing, ordre til at sejle til Korsør for sammen med ministrygerne ULVSUND og ALSSUND at sejle nordud af Kattegat til det isfri Hirtshals med henblik på enhedernes deltagelse i øvelse med NATOs Stående Minerydningsstyrke i Kanalområdet - STANAVFORCHAN - i februar og marts måned.

Fredag den 9. januar middag forlod de tre skibe Flådestation Korsør og mødtes i Store Bælts nordlige del med inspektions-skibet VÆDDEREN, der skulle yde isbryderassistance. Sammen stod de fire skibe nordpå gennem isen i Kattegat.

Mellem Anholt og Læsø måtte LOSSEN opgive at fortsætte på grund af is i kølevandssystemet til hovedmotorerne. Det samme skete for ALSSUND nord for Læsø. Ved godt sømandskab slæbte VÆDDEREN de to skibe fri af Skagen, hvorefter de fortsatte til Hirtshals. Medens slæbningen blev påbegyndt, gik ULVSUND fast

i isen og måtte senere brydes fri af VÆDDEREN.

De tre skibe ankom til Hirtshals den 10. januar, hvor de klargjorde til togtet med STANAVFORCHAN, som begyndte med del-

Kabelminelæggeren LOSSEN under gangtagelse i øvelse Joint Maritime Course i Forth-området ved Edinburgh i Skotland. Skibene nød under opholdet i Hirtshals godt af byens velvilje og høje serviceniveau.

(LOSE)

Indland kort

Chefen for Søværnet aflagde tirsdag den 23. februar orienteringsbesøg ved Marinestation Gedser.

Der var rundvisning, og der blev givet orientering om bl.a. organisation, uddannelse og træningskrav. Desuden var der møde med talsmænd.

Flådens humør fornægter sig ikke. Vanskelige tider med beskeden sejlads

og begrænsede ressourcer afvises med optimisme og ramsaltede vittiser. Et talent fra en større enhed udtrykker sig i ord og streg om Flådens aktuelle problemer.

En norsk skoledeling, bestående af korvetterne AEGER og SLEIPNER (SLEIPNER-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg 19.-22. marts. Chef for skoledelingen er Chefen for AEGER, orlogskaptajn A.Lothe. AEGERS besætning: 16 officerer, 23 kadetter og 26 menige. Chef for SLEIPNER vil være orlogskaptajn G.Gunfeldt jr. SLEIPNERs besætning: 15 officerer, 24 kadetter og 25 menige.

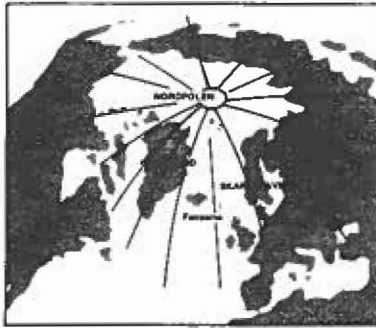
Det vesttyske forsøgsskib HANS BÜRKNER aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 23.-26. marts og 31. marts - 1. april. Chef vil være skibsfører Hasselbach. Samlet besætning: 36 civile.

Den britiske fregat MINERVA (LEANDER-klassen) aflægger uofficielt besøg i Aalborg 25.-30. marts. Chef vil være orlogskaptajn S.H.G.Johnston. Samlet besætning: 250 mand.

En hollandsk styrke, bestående af destroyeren DE RUYTER (TROMP-klassen), forsyningseskibet POOLSTER (POOLSTER-klassen) samt fregatten VAN KINSBERGEN (KORTENAER-klassen), aflægger uofficielt besøg i København 25.-29. marts. Styrkechef vil være kommandør B.G.A.Fanoy om bord i DE RUYTER. Chef for DE RUYTER vil være kommandør J.S.Tichelman. Besætning: 23 officerer, 55 underofficerer og 165 menige. Chef for POOLSTER vil være kommandør R.Seydel. Besætning: 15 officerer, 3 underofficerer og 147 menige. Chef for VAN KINSBERGEN vil være orlogskaptajn I.A.van De Sande. Besætning: 18 officerer, 37 underofficerer og 138 menige.

Den belgiske fregat WIELINGEN (WIELINGEN-klassen) aflægger uofficielt besøg i København 25.-29. marts. Chef vil være orlogskaptajn E.Degrieck. Besætning: 15 officerer, 77 underofficerer og 68 menige.

Den hollandske korvet FRET (WOLF-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg 26.-29. marts. Chef vil være kaptajnløjtnant P. P.M.de Neeve. Besætning: 6 officerer, 5 underofficerer og 60 menige.

Udland kort

Seks HARPOON anti-skibs-missiler blev næsten samtidigt affyret fra 2 amerikanske flådefly, 2 overfladeenheder og en undervandsbåd i forbindelse med en øvelse i den amerikanske atlantehavsflåde, meddeler McDonnell Douglas-sammenslutningen, der fremstiller dette - i afgivelsesmæssig henseende - alsidige missil.

Øvelsen omfattede bl.a. et koordineret angreb på en udrangeret destroyer, hvor alle missilerne blev affyret på næsten maksimum rækkevidde.

Enkeltaffyringen af missilerne blev foretaget fra henholdsvis fly af typen A-6 INTRUDER og af typen P-3 ORION, destroyeren

USS HANCOCK og missiljageren USS BARNEY. Den atomdrevne angrebsubåd USS BIRMINGHAM afgav en salve på to missiler.

Ved affyringen fra USS HANCOCK anvendtes en affyringsrampe specielt konstrueret til HARPOON-missilet, hvorimod USS BARNEY anvendte en affyringsrampe konstrueret til TARTAR-missiler.

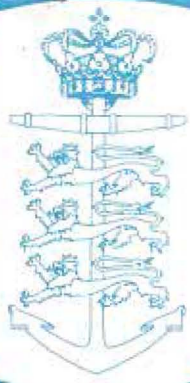
Den kombinerede overflade-luft-undervands-flådeøvelse, der blev afholdt i november, var den sidste i en fortsat serie, hvis formål er at træne personel og afprøve våben i taktiske omgivelser/situationer. Siden 1976, da HARPOON-missilet gik i produktion, har det bevist dets pålidelighed i mere end 95 % af dets affyringer. HARPOON, der er et 3,81 meter langt - radarstyret - missil, der flyver mod målet med overlydsfart, er bestilt af flåderne i 13 allierede lande, såvel som af den amerikanske flåde. Missilet har en rækkevidde, så det kan nå mål udover horisonten, slutter pressemeddelelsen.

For at kunne imødegå den stadigt stigende trussel - at ukendte undervandsbåde trænger ind på svensk territorialområde - har Sverige udviklet forskellige våbensystemer, der kan anvendes i fredstids ubådsjagt. Eet af disse systemer har to varianter, der kan bruges sammen eller hver for sig, Formålet er at sprede et mønster af disse billige våben for at opnå en høj træffesandsynlighed. Et våben, der rammer en undervandsbåd, bliver som følge af dets magnetiske egenskaber hængende på undervandsbåden. Den ene af de omtalte varianter - kaldet MALIN - er forsynet med en sender, hvilket gør det let for ubådsjagerne at følge målet. Den anden variant - kaldet ELMA - medfører en hul-ladning. Denne ladning frembringer et mindre hul i undervandsbådens trykskrog. Hullet vil ikke være så stort, at det ville kunne medføre, at undervandsbåden ødelægges, men vil formodentlig forårsage så megen skade, at undervandsbåden bliver tvunget til at dykke ud. Det andet våbensystem er en almindelig målsøgende anti-ubåds-torpedo, der er forsynet med en meget ringe eksplosivladning. Eftersom torpedoen almindeligvis søger mod skrueerne, vil dette medføre skader tilstrækkelige til at stoppe undervandsbåden, skriver tidsskriftet "NATOs FIFTEEN NATIONS".

Den britiske flåde søsatte 9. februar det fjerde minerydningsfartøj af HUNT-klassen. Søsætningen fandt sted fra Scotstoun værft i Yarrow i Skotland. Skibet, der blev navngivet HMS COTTES-

MORE, er fremstillet af glasfiberarmeret plast og er konstrueret til såvel minejagt som minestrygning og er udrustet med såvel akustisk-mekanisk- som magnetisk strygegrej. Fremdrivningsmaskineriet omfatter to DELTIC lavmagnetiske dieselmotorer, og kraftforsyningen leveres af tre lavmagnetiske FD 12 dieselgeneratorer. HUNT-klassens enheder har et displacement på 725 tons fuldt udrustede og er 60 meter lange, 9,9 meter brede og har en dybgang på 2,2 meter. Armeringen består af een 40 mm, og der er underbringelsesmuligheder for 6 officerer, 10 andre befalingsmænd og 29 menige. Herudover er enhederne forsynet med air-conditionanlæg, hedder det bl.a. i det britiske forsvarsministeriums pressemeddelelse.

Lange
Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

Kystvagtskibet NORDKAPP overflyves af HVIDBJØRNENS helikopter

Besøg hos den norske kystvagt

Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN aflagde i perioden 17.-19. februar rutinebesøg i Håkonsværn/Bergen med det formål at knytte kontakt til den norske kystvagt, herunder udbygge kendskabet til de norske kystvagtskibe af NORDKAPP-klassen.

Som følge af den positive indstilling, der kom til udtryk under planlægningen af besøget samt den betydning, de norske myndigheder tillagde dette, deltog Chefen for Inspektionsskibseskadren som øverste danske militære myndighed.

Kystvagtskibet ANDENES, der var udpeget som værtsskib, var netop overtaget af den norske marine ultimo januar og var nu under udrustning.

Chefen for Inspektionsskibseskadren og HVIDBJØRNENS officerer havde på anløbsdagen lejlighed til at orientere personel fra den norske kystvagt om opgaver og operative forhold, herunder særlige forhold omkring helikopteroperationer fra en sejrende enhed. Under den følgende rundvisning og helikopterdemonstration besvarede spørgsmål i umiddelbar tilknytning til helikopteren og dens anvendelse set med eskadrens øjne.

På afgangsdagen medsejlede et antal norske søofficerer som observatører om bord under en helikopterdemonstration under gang. Formålet var her at give kystvagten et indtryk af eskadrens evne til at operere efter procedurer specielt udviklet til flyvning med LYNX-helikopter. Samtidig fik HVIDBJØRNENS helikopter mulighed for at drage erfaring med hensyn til landing på kystvagtskibet NORDKAPPs helikopterdek.

HVIDBJØRNENS LYNX-helikopter landet på kystvagtskibet NORDKAPPs helikopterdek

Eskadrechefen samt officerer fra HVIDBJØRNEN overværede den 18. februar et foredrag om den norske kystvagt samt status for introduktion af NORDKAPP-klassen med efterfølgende rundvisning i kystvagtskibet ANDENES. Det var ikke muligt inden for den tid, der var til rådighed, at få et særligt indgående kendskab til skibstypen, men enkelte observationer blev dog gjort.

Under opholdet i Bergen var eskadrechefen vært ved en reception for ca. 40 norske gæster samt en middag for 8 personer. Herudover inviterede messer og mandskab, på egen bekostning, personel fra kystvagtskibet ANDENES om bord i HVIDBJØRNEN til spisning og uformelt samvær. Eskadrechefen samt enkelte officerer deltog i en frokost i chefsmessen i kystvagtskibet ANDENES, hvor kystvagtinspektøren, kommandør (I) N.Tiltnes, var vært.

Fra Chefen for Inspektionsskibseskadrens reception

Det er tankevækkende, at man planlægger at operere og vedligeholde et skib af NORDKAPP-klassens størrelse med en menig besætning på 33 mand. På lidt længere sigt foreligger der mulighed for at benytte dobbeltbesætninger i lighed med Inspektionsskibseskadrens organisation, dog med langt kortere perioder om bord i skibet. Togtperioder på 2-4 ugers længde anses for rimelig, da togter til Barentshavet og øvrige fjernområder udgår fra en base i Nordnorge. Med dobbeltbesætninger søges gennemført 300 togtage pr. år med hurtig omskiftning i havn ca. hver 3-4 uge.

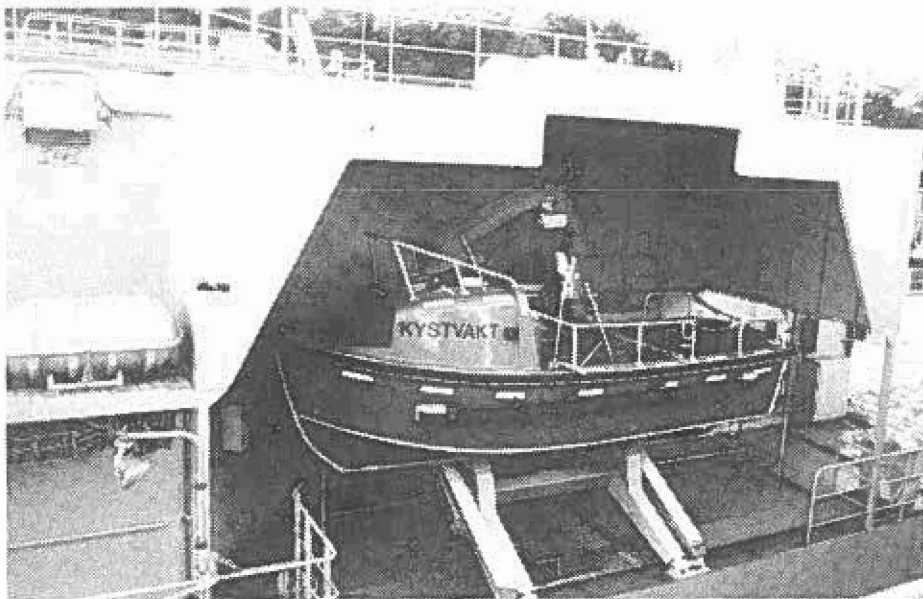
Omskiftningsperioderne er af et par døgn varighed. Udover daglig rengøring og brugervedligeholdelse af materiel er besætningen ikke involveret i reparationsarbejder m.v. i større omfang. En endelig udformning af skibets organisation og arbejdsforhold er dog ikke foretaget.

Skibets boardingfartøj med hejsearrangement er særlig omtale værd. Det er bygget i armeret glasfiber, og skroget er på begge sider beskyttet af kraftige, fastmonterede rullefendere i

hele fartøjets længde. Det kan sejles af en to mands besætning og er yderst manøvreduktigt. Fartøjet kan hejses ud af vandet og på plads med en hastighed af 2 m/sek, og fastholdelsesarrangementet hindrer utilsigtede bevægelser mod og langs skibssiden.

Arrangementet er i samarbejde med byggeværfterne specielt udviklet til NORDKAPP-klassen til brug i Nordatlanten og Ishavet.

Udover almindeligt kendte oppustelige redningsflåder er skibet udrustet med en overdækket (lukket) motorredningsbåd med plads til hele skibets besætning, ca. 50 mand. Dette fartøj opfylder ligeledes krav til overlevelse i arktiske farvande.

Kystvagtskibet ANDENES' boardingfartøj
i daglig orden

Teknisk udrustning og indretning er helt moderne, idet automatisk og elektronisk overvågning er sat i højsædet som en naturlig forudsætning for, at besætningens størrelse er reduceret.

Teleteknisk udrustning og broens/O-rummets/radiostationens indretning og organisation var ligeledes moderne og "upersonlig", idet kravene til elektronik og automatik var opfyldt til overmål.

Indretning af udstyr i hangar, på flydæk samt øvrige helikopterfaciliteter virker funktionelt og vel gennemtænkt, hvilket naturligvis skyldes, at skibstypen er ny, og erfaringer fra de engelske og hollandske mariner fra starten er overført på en hensigtsmæssig måde. Hangaren er tilstrækkelig stor til, at nødvendige faciliteter som brændstofanlæg, doseringsanlæg, nitrogenanlæg m.v. er placeret langs skottet på brugervenlige positioner, og fastmonterede kædetaljearrangementer samt "svalegange" langs hangarens tre skotter sikrer, at rengøring, henholdsvis af- og

påmontering af tunge dele på toppen af helikopteren kan foretages under ordentlige forhold i en fuldt oplyst hangar.

Helikopterdekkeet er ca. 300 m² stort og udstyret med ristværk af samme type som i HVIDBJØRNEN-klassen. Restrainer-systemet er imidlertid anderledes, idet det består af 4 sæt wirer med tilhørende arrangementer placeret i hvert hjørne af hangaren og flydæk. Systemet virker samtidig som trækanordning og fastholdelsesarrangement og kan skjules i dæk/dørk, når det ikke er i brug.

Under besøget var der som velfærdsarrangement lejlighed til at deltage i en bustur i Bergen og omegn. 24 besætningsmedlemmer deltog i arrangementet, som under ledelse af en norsk velfærdsassistent til indledning omfattede en tur med Fløibanen, der er en bjerglift, som fører til en fjeldtop ved navn Fløien, hvorfra man har en fin udsigt over Bergen. Vejret var køligt, solrigt og stille, så der var rig lejlighed til at fotografere. Efter nedturen blev selskabet pr. militærbus transporteret rundt i byen, hvor man gjorde holdt ved en række seværdigheder, som lå langs en rute, der gik forbi Håkonshallen, Rosenkranstårnet, Bryggen, Torget, Strandkajen, Strandparken og Grieghallen. Derefter fortsatte turen til en lille by Os, der ligger en times kørsel fra Bergen. Landskabet omkring Bergen er meget smukt, og der blev gjort stop for at give lejlighed til at strække ben og fotografere naturen. Frokosten, en herlig norsk lunch, blev indtaget på Solstrand Fjordhotel, hvorefter selskabet, midt på eftermiddagen, returnerede til skibet, der lå fortojet ved hovedkajen.

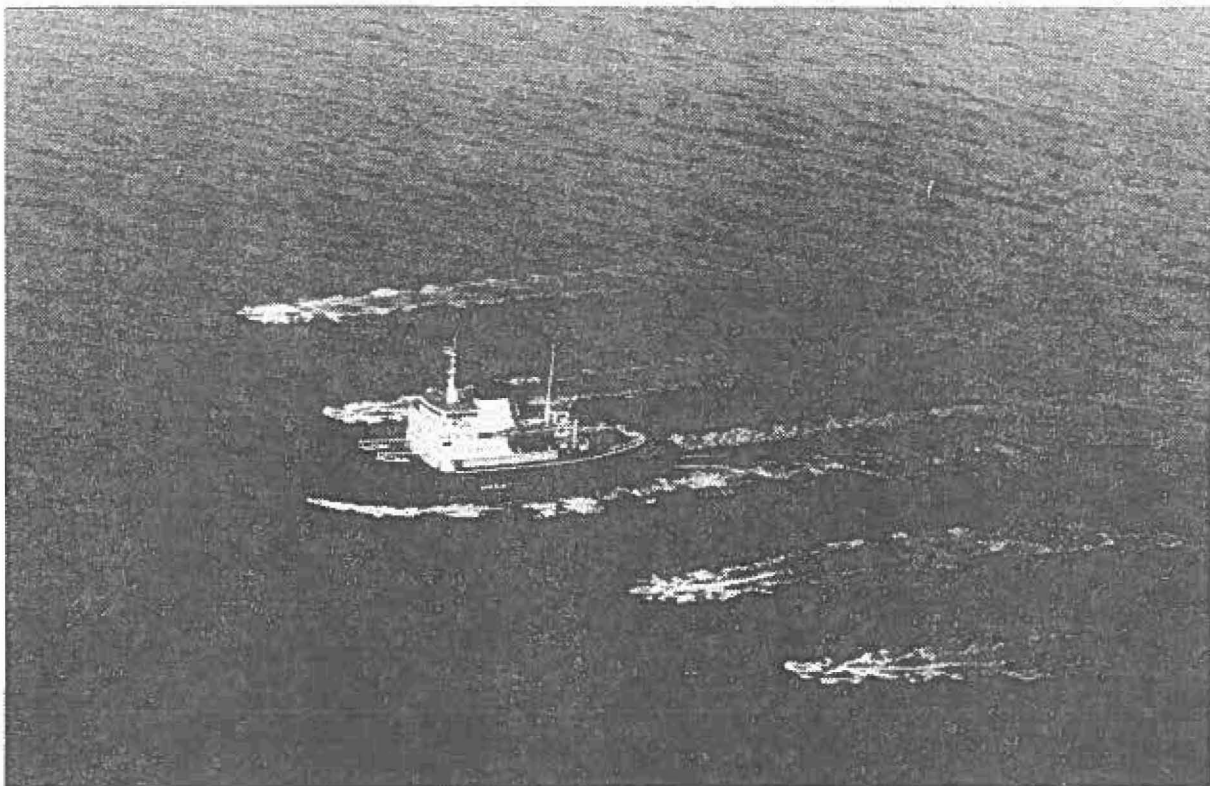
Det er HVIDBJØRNENS opfattelse, at målet med besøget blev nået, idet de nødvendige kontakter til den norske kystvagt blev etableret, og udveksling af erfaringer samt besigtigelse af og samarbejde med enheder af NORDKAPP-klassen fandt sted.

Det synes indlysende, at der er behov for fortsat samarbejde mellem Inspektionsskibseskadren og kystvagten på en række faglige områder, ligesom det er vigtigt at indhente nærmere oplysninger om erfaringerne med den operative anvendelse af NORDKAPP-klassen.

(ISE)

Søopmålingen Danmark 1981

Søopmålingen Danmark gjorde for første gang anvendelse af isbryderen THORBJØRN som opmålingsskib i sommeren 1981. Det var en premiere, som virkelig blev bemærkelsesværdig. Efter afklaringen af nogle få "børnesygdomme", som slet ikke var alvorlige, kunne opmålingen i Kattegat begynde. THORBJØRN viste sig at være et meget effektivt opmålingsskib. Opmålingsofficeren havde meget fine forhold i det store styrehus. Det var sikkerhedsmæssigt tilfredsstillende, at de fire opmålingsbåde - O-bådene - var anbragt i hver sin david, ligesom omskiftning af to både kunne udføres

THORBJØRN med fire O-både under opmåling i Kattegat. (SVN FOT)

let med den store kran. Opmålingen fandt sted i Kattegat mellem Anholt og Læsø, og der blev i alt opmålt 14.008 sømil, hvilket er rekord for de somre, hvor der har været anvendt en isbryder som opmålingsskib.

Det nye datalink - for overførsel af ekkolodsinformationer fra O-bådene via radio til THORBJØRN - viste sig meget anvendeligt og vil være til stor gavn for videreudviklingen af den automatiske dataindsamling og korttegning. Der udførtes forsøg med

en bedre relativ pladsbestemmelse af sidebådene. Disse forsøg vil blive fortsat, men allerede nu kan det fortælles, at det drejer sig om videoovervågning af O-bådene samt transmission af billedet til en lille monitor i O-bådene.

Ministrygeren GULDBORGSUND

Søopmålingen fik i august leveret tre sæt side scan sonar til brug ved opmålingsopgaver. Det ene sæt blev omgående taget i brug om bord i ministrygeren GULDBORGSUND, der udlånes til Søopmålingen. De første resultater understregede vigtigheden og nødvendigheden af et sådant udstyr. Det kan

anvendes både til lokalisering og kontrol af vrag samt til undersøgelser af skibsruter, hvor en maksimal udnyttelse af vanddybderne er påkrævet.

Af andre nye og interessante ting, som Søopmålingen modtog i 1981, var de to første af i alt fire nye opmålingsfartøjer. SKA 11 og SKA 12 blev gennemprøvet på alle tænkelige måder, og alt faldt tilfredsstillende ud.

SKA 12 - eet af de to nye opmålingsfartøjer. (SVN FOT)

Selvfølgelig var der også her "børnesygdomme", men med et godt samarbejde mellem de implicerede parter viste der sig en

løsning på alle større problemer. Det tredje og fjerde opmålingsfartøj af denne type - SKA 13 og SKA 14 - vil blive afprøvet i løbet af sommeren 1982. Efter planlagt garantieftersyn af SKA 11 og SKA 12 vil disse to fartøjer blive anvendt som undersøgelsesgruppe udrustet med ekkolod og side scan sonar.

Opmålingsarbejderne vil i 1982 komme til at ligge i forlængelse af den tidligere opmåling, d.v.s. med hovedvægten af arbejdet lagt på videreførelsen af den arealbetonede opmåling af Kattegat med noget "opfejning" eller udfyldning af endnu ikke nyopmålte områder på nordkysten af Sjælland.

Af personel- og vedligeholdelsesmæssige årsager har det været nødvendigt at lade GULDBORGSUND udgå af opmålingen i 1982. Skibet skal have et generaleftersyn i løbet af sommeren. Ligeledes kan Søopmålingen Grønland heller ikke udrustes i 1982.

Denne dæmpning af aktiviteterne har medført, at fire opmålingsfartøjer - SKA 5, SKA 6, SKA 7 og SKA 8 - ikke vil kunne udnyttes til opmålingsarbejder i den kommende sæson.

SKA 8 - eet af de fire fartøjer, der skal indgå i Skoledelingen i 1982

Da Søværnets Officersskole på samme tid står og mangler uddannelsessteder, vil disse fire fartøjer i sommeren 1982 sejle med kadetter for træning i navigation og farvandskendskab.

(SOD)

Glimt fra søværnets hverdag

Klargøring og lægning af miner indgår i besætningens krigsmæssige uddannelse. Her klargøres øvelsesminer på minedækket i en minelægger af FALSTER-klassen. (SVN FOT).

Her åbnes mineportene, og lægningen kan påbegyndes.

(MST)

Skoleskibet MØENS fortsatte isforlægning

Efter Skoleskibet MØENS ankomst til Flådestation Frederikshavn medio februar blev eksamen for kadetaspiranterne (VPSØ) afsluttet. 31 fra holdet gik videre til Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole, hvor næste etape er uddannelse til sergenter (SGSØ).

Skoleskibet fortsatte umiddelbart efter elevernes afgang til de vestnorske fjorde. Her blev træningen i navigation af 6 sekondløjtnanter genoptaget, ligesom videreuddannelsen af konstabelelever i fartøjstjeneste og sømandskab kunne fortsættes.

Praktisk sømandskab for konstabelelever på FUT-dækket

Dag og nat blev fjordene omkring Lista, Stavanger og Bergen besejlet på kryds og tværs, afbrudt af korte perioder, hvor skoleskibet stoppede op for at gennemføre ankrings- og fartøjsøvelser.

Opholdet i norske farvande strakte sig over ca. 3 uger, hvilket medførte 2 weekend ophold i Bergen, hvor MØEN fik anvist Fæstningskajen.

Uvarslet opsamling af bjærgemærs med gummibåd

Uanset at deltagere i MØENs efterhånden traditionelle slalom-arrangement i byen Voss skulle udpurres kl. 0500 for at nå det tidlige morgentog, var dette ingen hindring for, at mere end 130 deltog en af de 4 dage, der var til rådighed. Udover et enkelt forstuvet knæ gik deltagerne fri for alvorlige uheld.

I begyndelsen af marts vendte skoleskibet tilbage til danske farvande og anløb Holmen. Hermed var et oplevelsesmættet isforlægningstogt tilendebragt. Togtet, der således kom til at strække sig over 2 måneder, havde indeholdt 6 weekend anløb af udenlandske havne. I alt blev der tilbagelagt 4.700 sømil, hvoraf alene de ca. 1000 sømil foregik i de vestnorske fjorde. Det er MØENs opfattelse, at der på dette togt blev lagt grund til manganen en "bedstefar"-fortælling for den næste generation.

(MØEN)

Fastelavnsfest i Tvöroyri

Søndag den 21. februar holdt inspektionsskibet HVIDBJØRNEN fastelavnsfest for børnene i Tverå på Suderø. Det er en 28 år gammel tradition, at det inspektionsskib, der ved fastelavnstide er på Færøerne, deltager i fastelavnsfestlighederne og som et led heri stiller sig til rådighed med tøndeslagning på programmet.

Festen blev holdt i forbindelse med offentligt besøg om bord i tidsrummet kl. 1400 - 1600. Allerede kl. 1300 var der et mylder af børn på kajen og kamp om at stå forrest i køen nærmest

faldrebet. Kl. 1400 præcis styrtede 390 børn om bord og styrede målbevidst ind på helodækket, hvor nogle borde med slikanretnin-

Køllen svinges med ildhu

En stolt vinder

og saftvand til alle børnene fra vagtrummet, der i dagens anledning var omskabt til pølsebar.

ger var opstillede. Situationen mindede om åbningen af det årlige udsalg i Daells Varehus. Efter plyndringen og det påfølgende slikorgie blev børnene opdelt i 3 grupper afhængigt af størrelse, køn og alder, hvorefter tøndeslagningen tog sin begyndelse.

De største børn var ikke længe om at få slået deres tønder ned, hvorimod det varede næsten en time for de mindste, men endelig kunne kåringen af Konger og Dronninger finde sted efterfulgt af præmieuddeling til vindere og børn med de morsomste udklædninger.

Som sidste punkt på programmet blev der serveret pølser

Alt i alt blev det et godt arrangement til glæde for børn og unge i Tverå. Det var en god dag for HVIDBJØRNEN.

(HVBJ)

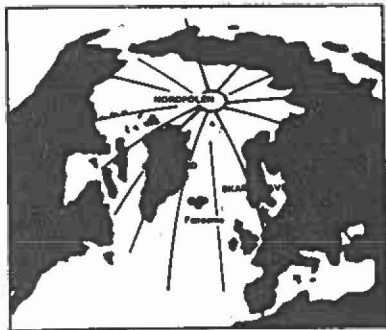
Indland kort

Premierløjtnant E.Christensen, Minekomponentværkstedet, Flådestation Korsør, har fået antaget et rationaliseringsforslag - "MINI-TESTEREN" - et måleinstrument, der kan anvendes til kontrol af kredsløb i miner. Forslaget er blevet præmieret med 5.000 kr. Rationaliseringsforslaget har været forelagt Søværnets Samarbejdsudvalg, som har udtalt, at forslaget burde antages og præmieres med kr. 5.000,-. Chefen for Søværnet har herefter forelagt Forsvarschefen rationaliseringsforslaget for endelig godkendelse. Efter drøftelse i Forsvarskommandoens Samarbejdsudvalg besluttede Forsvarschefen at præmiere forslaget som indstillet af Chefen for Søværnet. Sidstnævnte har herudover udtalt sin påskønnelse af det initiativ og den interesse for tjenesten, som forslaget vidner om, og har som udtryk herfor tildelt premierløjtnanten et diplom.

En britisk styrke, bestående af minejagerne WILTON (WILTON-klassen), NURTON, BRONINGTON, HUBBERSTON og IVESTON (TON-klassen), aflægger uofficielt besøg i Odense 16.-21. april. Chef for styrken vil være chefen for 2. Minerydningseskadre (2 MCM SQD), orlogskaptajn C.J.Freeman. Chefer for enhederne vil være: WILTON: Orlogskaptajn C.J.Freeman. MURTON: Kaptajnløjtnant M.P.Simpson. BRONINGTON: Kaptajnløjtnant T.J.Barton. HUBBERSTON: Premierløjtnant K.M.Riches. IVESTON: Premierløjtnant T.J.Eltringham. Samlet besætning: 190 mand.

Udland kort

Den 16. og sidste motormissilbåd af HUGIN-klassen - bygget i Norge til den svenske flåde - blev for nylig søsat. Hvert af de 150 tons store fartøjer koster omkring 42 millioner svenske kroner.

Hovedarmeringen består af seks Kongsberg PINGUIN anti-skibsmisser og en Bofors 57 mm kanon, skriver tidsskriftet "International Defense Review".

Den amerikanske flåde har placeret en ordre til en værdi af ca. 81 millioner dollars hos BELL AEROSPACE TEXTRON A/S, New Orleans, for påbegyndelse af en produktion af tre luftpude landsætningsfartøjer. Fartøjerne skal erstatte eksisterende landsætningsfartøjer - der daterer sig fra anden verdenskrig - og medfører en betydelig forøgelse i flåden og marinekorpsets evne til gennemførelse af konventionelle amfibieangreb.

Fartøjerne vil kunne landsætte personel og materiel direkte på land inden for kyst og strand og vil ikke være hæmmet af kystnære gradientændringer, undervandsforhindringer, brænding eller tidevand.

Fartøjerne vil være i stand til at operere fra åbent dæk og hermed tillade amfibieskibene at manøvrere under angrebsfasen samt undgå tidsforbrug i forbindelse med ind- og udpumpning af ballast for at muliggøre landsætning af fartøjer under dæk.

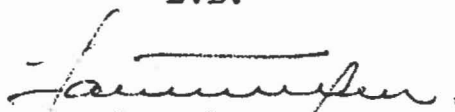
For- og agterramper på fartøjerne sikrer en "gennemkørsels"-mulighed, hvilket yderligere skulle reducere genladningsfrekvensen.

Fartøjernes større hastighed medfører en forøgelse i afstanden, hvorfra landsætningsoperationer kan påbegyndes samt fleksibilitet for så vidt angår valg af brug af forskellige kyststrækninger. Disse karakteristika for fartøjerne gør, at de lever op til løfterne i forbindelse med udviklingen af nye taktiske koncepter for anvendelsen af amfibiestyrker, slutter den amerikanske flådes pressemeddelelse.

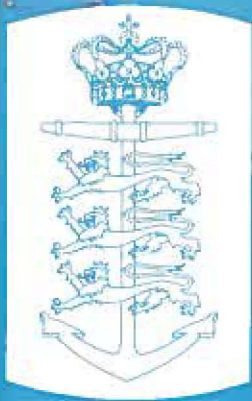
Havvandet og vejret. Matematiske modeller af luftens samspil med havet kan give forholdsvis præcise vejrprognoser, mener sovjetiske meteorologer, beskæftiget i Det fjerne Østen.

En række undersøgelser, der er foretaget fra forsknings-skibet PROFESSOR BOGOROV, har bekræftet, at ændringer i vejrliget for en stor del afhænger af tykkelsen af det opvarmede lag havvand. Når dette lag bliver tyndere, bliver intervallerne mellem skiftene i vejrliget hyppigere. For eksempel skifter lufttemperaturen i løbet af 6-7 dage, når tykkelsen af det opvarmede lag havvand er på omkring 300 meter, skriver pressebureauet APN.

E.B.

Jan Thorsen
Stabschef ved Chefen for Søværnet

SØVÆRNS- ORIENTERING

OKHIGMAE KDF BOVE

KARF KAMP

KASE TUNDE

KKHC BACH

Hendes Majestæt Dronningen og Kronprins Frederik omgivet af militære og civile gæster under kommandohejsningen. (SVN FOT)

Kommandohejsning i korvetten PETER TORDENSKIOLD

Den 2. april hejste den tredie og sidste korvet af NIELS JUEL-klassen, PETER TORDENSKIOLD, kommandoen på Holmen under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

I denne situation var Kronprinsen for en gangs skyld æresgæsten, idet Kronprinsen i sin tid navngav korvetten på Aalborg Værft.

Kronprins Frederik modtager skansevagtshonør under ledsagelse af chefen for Fregateskadren (SVN FOT)

Korvetten blev som ved tidligere kommandohejsninger først overleveret til søværnet af Chefen for Søværnets Materielkommando. Chefen for Søværnet modtog korvetten og overdrog den derefter til Fregateskadren til operativ tjeneste. Chefen for Fregateskadren gav derefter skibets chef ordre til at hejse kommandoen i korvetten.

Korvetten fik mange gode ord med på vejen og heriblandt en prolog fra Det kgl. Teaters opførelse af Oehlenschlägers skuespil "Tordenskiold" i 1920:

"Der strømmer begejstring igennem vort sind,
når bare vi nævner hans navn - så karsk som den salte
og bidende vind
og skum om en flyvende stavn.
Vi synes hans liv er et eventyr blot,
skønt virkeligheden vi kender så godt,
vi ser den med hånd over brynet,
som stoled vi næppe på synet".

En morsom og interessant detalje kom frem, da chefen for Fregateskadren nævnte den ansøgning, der for nøjagtig 276 år siden lå på Kongens bord fra en fattig ung person ved navn Peter Wessel om "at blive Cadet og blive exerceret tillige med de andre på Holmen".

Tordenskiold lover heri, at han "med Liv og Blod vil stræbe efter at tjene Majestæten tro, aarvaagent og flittigt".

Det gjorde cadetten Peter Wessel, det gjorde viceadmiral Tordenskiold, og nøjagtig det samme vil gælde korvetten PETER TORDENSKIOLD, sluttede chefen for Fregateskadren.

Samtidig med kommandohejsningen overgik korvetten NIELS JUEL til "nøglebådsstatus", d.v.s. under kommando med reduceret bemanning.

Det var på mange måder en stor dag for Fregateskadren, idet antallet af større enheder for første gang i mange år nåede op på antallet fem.

(FGE)

Fregateskadrens øvelse – F SQUADEX 1/82

I perioden 7.-19. marts afholdt Fregateskadren årets første interne eskadretøring (F SQUADEX).

Igen i år foregik øvelsen uden for Skagen og dannede samtidig rammen om de årlige SEA SPARROW-skydninger ved Stavanger samt systemmålinger på NATO FORACS-banen i samme område.

Korvetterne OLFERT FISCHER og NIELS JUEL (SVN FOT)

Efter aflysninger af 2 SMALL PLAY-øvelser samt en længere isforlægning til Frederikshavn var der et stort behov for eskadrens større enheder for at komme på havet. Øvelsen var således

velegnet som en "work-up" periode inden forårets NATO-øvelser samt til at få "søbenene" igen.

I øvelsen deltog fregatten PEDER SKRAM samt korvetterne OLFERT FISCHER, NIELS JUEL og PETER TORDENSKIOLD alle under kommando af chefen for Fregateskadren.

Selv om det primære for øvelsesdeltagerne var SEA SPARROW-skydningerne samt at kunne udnytte målebanen på NATO FORACS, var forlægningen til og fra Norge samt mellem- og venteperioderne udnyttet til sidste minut til forskellige aktiviteter, bl.a. øvelser med andre nationers enheder.

Af aktiviteter kan nævnes, at to nætter blev anvendt til anti-ubådsøvelser med norske ubåde, og i to perioder var styrken

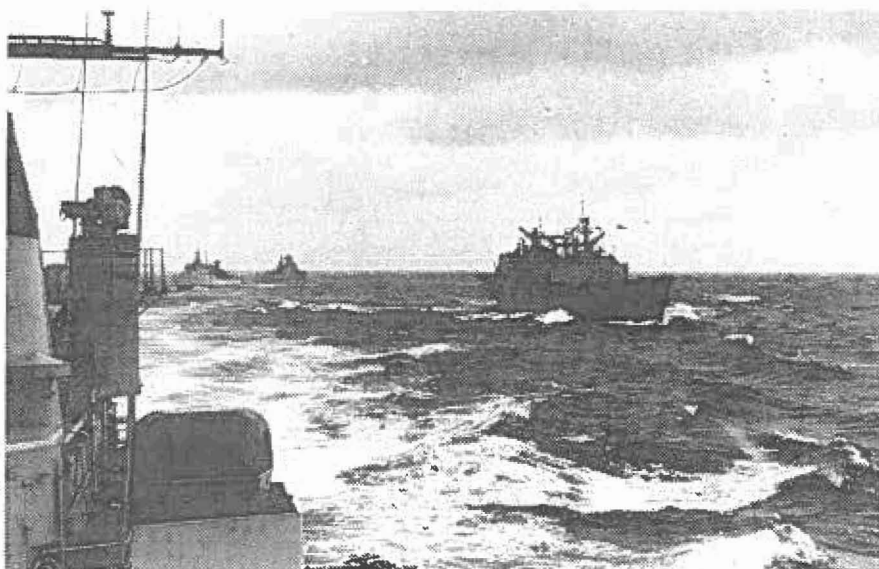

Et BUCCANEER-fly fra Royal Air Force angriber i lav højde fregatten PEDER SKRAM (SVN FOT)

mål for RAF BUCCANEERS fly, der fra en base i Skotland fløj i lav højde hele vejen, inden de gennemførte deres angreb, og gav dermed styrken en glimrende mulighed for at indøve luftforsvar mod lavtgående fly.

Et af højdepunkterne var imidlertid

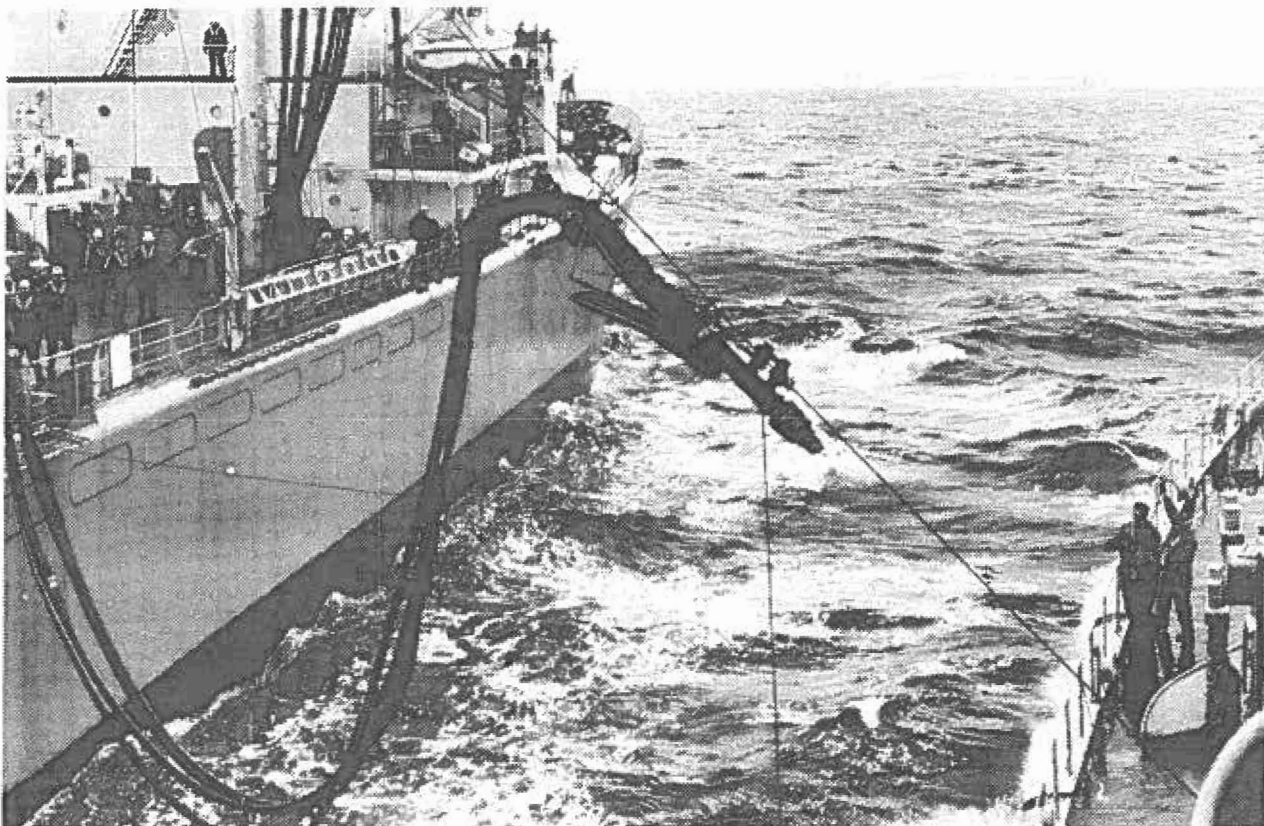
en periode på ca. 2 døgn med øvelser sammen med en hollandsk destroyereskadre under kommando af kommandør Fanoy, bestående

Fra øvelsen med den hollandske destroyereskadre (SVN FOT)

af 1 destroyer (DE RUYTER), 2 fregatter (VAN KINSBERGEN og den belgiske WIELINGEN) og et forsyningskib (POOLSTER).

I disse øvelser indgik også kampgruppeoperationer med koordinerede missilangreb fulgt op med koordineret artilleri/torpedoangreb.

Fregatten PEDER SKRAM modtager olie fra det hollandske forsyningskib POOLSTER (SVN FOT)

Missilskydningerne blev en del generet af dårligt vejr samt tekniske problemer med dronerne (fjernstyrede fly). Det lykkedes således på de 4 første dage kun at affyre et missil fra korvetten PETER TORDENSKIOLD.

Det var derfor nødvendigt med kort varsel at arrangere en ny skydeperiode ugen efter samt få fløjet danske droner til Norge. Øvelsen blev af denne grund forlænget med 1 døgn.

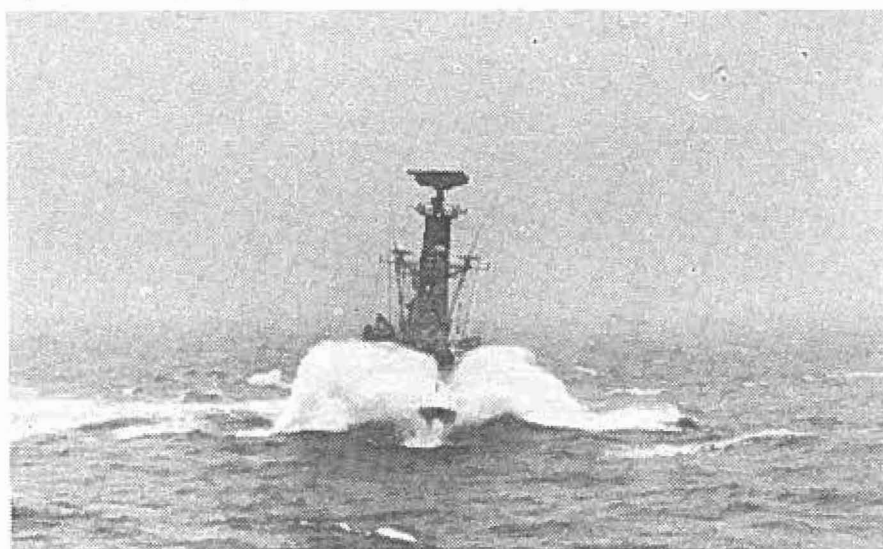
Stor var glæden torsdag morgen den 18. marts, da vejret for første gang viste sig fra sin gode side med ringe vind og solskin.

Alt klappede på skydebanen, og inden for 40 minutter affyredes med tilfredsstillende resultat fra 3 enheder 3 missiler mod samme drone, afsluttende med et taktisk (krigs) missil fra fregatten PEDER SKRAM, der på maksimum afstand skød dronen ned.

Korvetten OLFERT FISCHER affyrer sit SEA SPARROW-missil mod et fjernstyret fly (drone) i farvandet ud for Stavanger (SVN FOT)

Øvelsen sluttede dermed med gennemførelsen af det primære formål med et virkeligt godt resultat, der igen bekræftede den høje vedligeholdelsesstandard ved SEA SPARROW-armeringen, resulterende i træffere fra alle 4 deltagende enheder.

Korvetten PETER TORDENSKIOLD i Nordatlanten (SVN FOT)

Selv om den planlagte weekend-havn (Arendal) ikke kunne nås på grund af vejret (vindstyrke 10) og dermed forårsagede af-

lysninger af en hel del planlagte velfærdsarrangementer, vendte besætningerne hjem trætte, men betydeligt mere professionelle, end da øvelsen startede; og det var jo også formålet.

(FGE)

Flådebesøg i Rosyth

Inspektionsskibet INGOLF med chefen for Færøernes Kommando om bord aflagde efter endt vintertogt ved Færøerne besøg i Rosyth, Skotland, i dagene 20.-23. februar.

I forbindelse med opholdet i Rosyth fik chefen for Færøernes Kommando efter visit hos Flag Officer Scotland and Northern Ireland, Vice Admiral R.R.Squires, RN, anledning til at overvære morgenbriefing i hovedkvarteret i Pitreavie, efterfulgt af en orientering om og drøftelse af fælles relationer i fredstid og NATO-samarbejdet i spændingsperioder og under krigsforhold.

Vice Admiral Squires og chefen for fiskeriinspektionen, Captain Fishery Protection, aflagde senere genvisit om bord i INGOLF, hvor chefen for Færøernes Kommando var vært ved en frokost.

FRK
INGOLF *VH*
Vice Admiral R.R.Squires inspicerer INGOLFs skansevagt

Besøget var i alle henseender vellykket. For besætningen var der arrangeret udflugter til Edinburgh og til højlandet, og der var god lejlighed til at knytte forbindelser til den britiske fiskeriinspektion, idet værtsskibet var det allernyeste fiskeriinspektionsskib HMS LEEDS CASTLE.

(FRK)

Søværnets personelmobiliseringsforvaltning

Søværnets personelmobiliseringsforvaltning har hidtil fundet sted i Forsvarskommandoen, nærmere betegnet i personelforvaltningsafdeling søværnet i Forsvarsstaben.

I sommeren 1980 besluttede Forsvarskommandoen at udskille denne funktion og henlægge den til Søværnets operative Kommando. Årsagerne hertil var mange, primært ønskede man at delegere og at frigøre Forsvarsstaben fra nogle daglige forvaltningsrutiner, sekundært at overlade ansvaret for personelmobiliseringsforvaltning til den myndighed, der er ansvarlig for de operative enheder under krig.

Samtidigt hermed arbejdede en projektgruppe til udvikling af Forsvarets personeladministrative EDB-System (PG FORPAS) på at etablere en EDB-støtte til forsvarets personelmobiliseringsforvaltning. Ikke mindst hæren, som havde trukket sin mobiliseringsforvaltning ind fra regimenterne til landsdelskommandoerne, følte savnet af et moderne hjælpemiddel.

Som tiden gik, blev det åbenlyst, at udflytning af søværnets personelmobiliseringsforvaltning og implementeringen af EDB-støtte dertil kunne og burde gennemføres samtidigt, og det er nu fastlagt - så sikkert som det nu kan gøres i EDB-verdenen - at udflytningen tager sin start den 3. maj 1982 og forventes gennemført i løbet af samme måned.

For PG FORPAS, som omfatter såvel civile EDB-teknikere (planlæggere og programmører) som militære er opgaven enkel. Det drejer sig i realiteten om to ting:

- 1) Mobiliseringsforvaltning/personel skal sikre, at rette mand kommer på rette plads
- 2) Cheferne for mobiliseringsenhederne skal orienteres om personelmobiliseringssituationen.

Som en bonuseffekt kommer naturligvis dertil mulighederne for pr. automatik at udskrive Ekstraordinær Indkaldelsesordre, Mødebefaling, Hjemsendelsespas, Oversigter til Hjemmeværnet m.m. Endvidere har det vist sig, at systemet vil kunne løse en række fredsmæssige personelforvaltningsopgaver for søværnet, men hovedsigtet har været og er fortsat at effektivisere mobiliseringsforvaltningen.

For søværnet har "Rette mand på rette plads" hidtil kunnet anskues som "Rette papbrik på rette søm", idet enhederne er blevet markeret på en plade med et søm pr. bemandingspost, forsynet med en brik, der bærer den udstuknes personnummer. Udsøgningen af rette mand - og dermed rette brik - har været en kunst, som nu er forsøgt analyseret og overført til EDB, dog ikke mere end at EDB-maskinen stiller forslag om besættelse af en given bemandingspost, og derefter er det fortsat en udstikker, der tager den endelige beslutning.

Som et meget væsentligt resultat af alt dette kommer så med jævne mellemrum en "Oversigt/Enhed/Krig", der viser, hvordan den enkelte enhed er sammensat. Oversigten, der vil være klassificeret FORTROLIGT, giver et komplet billede af enheden/tjenestestedet i fuld krigsstyrke. Dette har krævet en ny metode til opstilling af bemandingsplan, som tildeler den enkelte mand et "Linienummer/Krig". Dette linienummer vil ved kommende rettelser blive ført ind i de normale bemandingsplaner. Oversigten giver ganske mange detailoplysninger på enkeltmand, herunder udnævnelsesdato, uddannelsesretning, mødebefalingstype, hjemsendelsesdato, oplysninger om eventuelle mønstringer og en mulighed for anmærkninger af typen "Har overskredet 9. værnepligtsår", "Anmodning om designering afslået" m.fl. Som en meget vigtig nyskabelse vil der til "Oversigt/Enhed/Krig" komme et tillæg, der viser de mangler i uddannelse/grad/funktionsstatus m.v., som den udstukne måtte have. Der foreligger således her et planlægningsgrundlag for chefer, der skal modtage supplerende personel i en beredskabssituation, egentlige mobiliseringschefer og mønstringschefer, som på et tidligt tidspunkt kan danne sig et skøn over de mere eller mindre påtrængende krav om (gen-) optræning.

Det siger sig selv, at der ligger et betydeligt arbejde forud for etableringen af dette system. Dels har hver enkelt bemandingspost været analyseret for så vidt angår de uddannelseskrav, den stiller, dels må man finde ud af, hvad hver enkelt af specielt de hjemsendte faktisk kan. Det har kun i meget begrænset omfang kunnet lade sig gøre for det allerede hjemsendte personel. Man vil derfor også i omtalte tillæg til "Oversigt/Enhed/Krig" kunne finde enkelte afmærket med anmærkning "UBE", hvilket står for "Uddannelse beregnet". Der er altså ingen garanti for hans uddannelse, idet han er taget over fra det hidtidige, manuelle

system for pålydende. Kun en mønstring, en minutiøs gennemgang af hans stampapirer eller en mobilisering vil kunne give et klarere billede af manden. Men fra og med systemets implementering vil man sørge for at få alle uddannelsesoplysninger på enkeltmand. Efterhånden vil UBE-folkene forsvinde ud af mobiliseringsstyrken. Dette har krævet et uddannelsesrapporteringsystem, som først og fremmest vil belaste søværnets skoler, men også de enkelte chefer, som skal skrive under på mandens duelighed i f.eks. den pågældende skibsklasse. Bestemmelserne for dette uddannelsesrapporteringsystem vil være udsendt inden juni 1982, og hjemsendelserne i juni 1982 vil således blive de første, der sender uddannelsesmæssigt belyste værnepligtige ind i EDB-lageret.

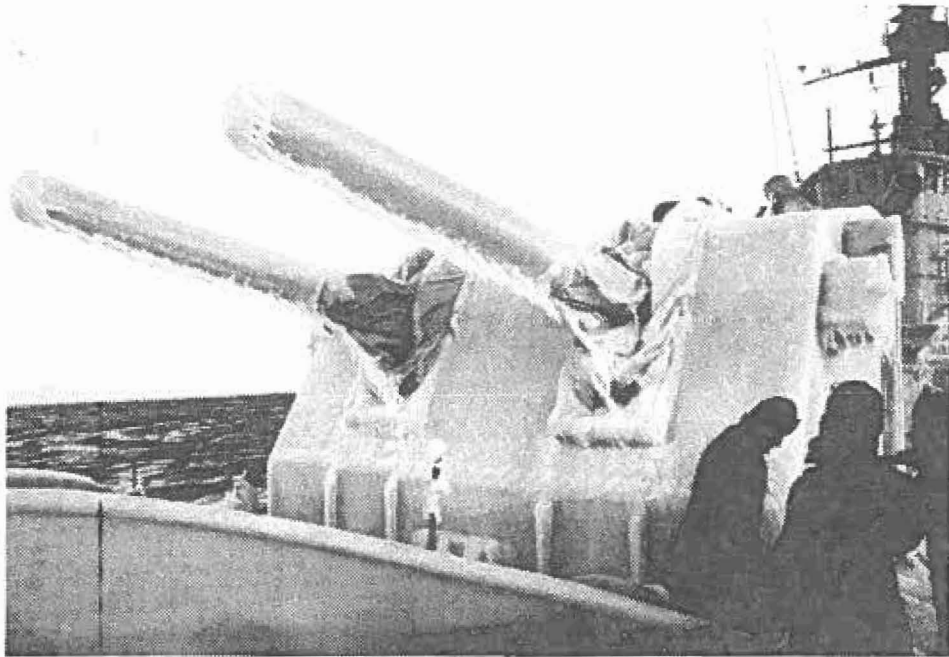
Udstikningen af erstatningspersonel i mobiliseringsstyrken baserer sig på EDB-maskinens kendskab til kravene for den enkelte bemandingspost samt maskinens mulighed for at kunne finde netop den mand, som i størst mulig udstrækning kan tilgodese disse krav. For udstikkeren markerer det sig som en række forslag, eventuelt besked fra maskinen om, at manden ikke findes, hvorefter udstikkeren må slække på kravene og lade maskinen lede en gang til.

Det bliver som nævnt Søværnets operative Kommando, der får det EDB-udstyr, som magter disse opgaver. Kommandoen skal dele med Vestre Landsdelskommando, som er vicevært for hovedanlægget, og i Forsvarskommandoen får man mulighed for at supplere med f.eks. uddannelsesoplysninger på enkeltmand gennem en linie ind i anlægget.

Alt i alt springer søværnet fra et papbriksystem, som har adskillige år på bagen, til et yderst avanceret EDB-system. Det skal nok give anledning til nogle skuffelser hen ad vejen. Bl.a. skaffer EDB-systemet naturligvis ikke bedre folk i sig selv, og der vil gå nogle år, inden der i systemet foreligger tilstrækkelig mange oplysninger om de for øjeblikket tjenstgørende befalingsmænd og konstabler. Men søværnet får et forvaltnings- og planlægningsværktøj, som ikke findes bedre til formålet, og som - korrekt udnyttet - vil højne effektiviteten i søværnets mobiliseringsstyrke.

(FORPAS og PS)

Glimt fra søværnets hverdag

Overisning er eet af de problemer, enhederne bliver stillet overfor med mellemrum.

Her "bankes is" på fregatten PEDER SKRAM under patrulje i Østersøen i januar måned.

PEDER SKRAM bryder isen for korvetterne i forbindelse med isforlægningen

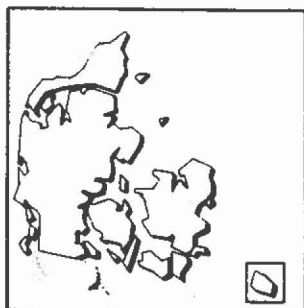
Den 3. marts kunne fregatten PEDER SKRAM fejre "1000 dage under kommando" siden sidste kommandohejsning.

Efter isforlægning og en veloverstået periodisk dokning på Frederikshavn værft er PEDER SKRAM "oppe på mærkerne" og ser frem til deltagelse i NATOs stående styrke i Atlanterhavet - STanding NAVal FORce AtLANTic - i perioden 3. maj - 25. juni.

Det er tredje gang, PEDER SKRAM indgår i denne styrke i den nuværende periode under kommando.

(PESK)

Indland kort

Som koordinerende myndighed for forureningsbekæmpelse til søs modtog Søværnets operative Kommando i 1981 i alt 146 meldinger om observation af olie eller anden forurening af farvandene omkring Danmark. I 1980 var det tilsvarende antal 78. Forureningsbekæmpelsesaktionerne har været mangeartede, men ikke katastrofale, fremgår det af Søværnets operative Kommandos Årsrapport 1981.

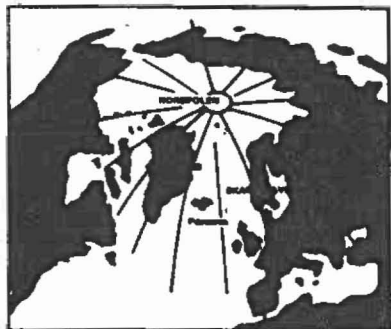
Det vesttyske bjærgningsfartøj LANGE00G aflægger rutinebesøg i København 20.-21. april. Chef vil være skibsfører P.M. Gluscke. Samlet besætning: 2 officerer, 2 andre befalingsmænd og menige samt 26 civile.

En hollandsk styrke, bestående af korvetterne FRET og JAGUAR (WOLF-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus 23.-26. april. Chef for styrken vil være chefen for FRET, kaptajnløjtnant J.P. M.de Neeve. Chef for JAGUAR vil være kaptajnløjtnant L.Kroon. Samlet besætning: 12 officerer, 10 underofficerer og 120 menige.

Det vesttyske forsøgsskib H.C.ØRSTED aflægger rutinebesøg i Skagen 25.-26. april og er meddelt tilladelse til daglige anløb af Frederikshavn i perioden 27. april til 2. maj. Chef vil være skibsfører A.Jahn. Samlet besætning: 19 civile.

Den norske torpedobåd KNM GEIR (TJELD-klassen) aflægger rutinebesøg i København 27.-28. april. Chef for GEIR vil være kaptajnløjtnant H.Svensvik. Samlet besætning: 7 befalingsmænd og 13 menige.

Udland kort

Den amerikanske flåde højste 13. marts kommando i missildestroyeren USS CHANDLER (DDG-996). Skibet er af KIDD-klassen, der er en missilbærende variant af den succesfulde SPRUANCE-klasse. USS CHANDLER er en alsidig enhed, som både er i stand til at operere offensivt og yde forsvar mod samtidige overflade-, undervands- og luftangreb. Ski-

bets våbensystemer omfatter to dobbeltskinnede affyringsramper for styrede missiler, to 127 mm letvægtspjecer, to affyringsramper med hver fire HARPOON-missiler, 2 gange tre torpedorør, et missil nærforsvarssystem, et "decoy-system" samt to antiubådshelikoptere. Skibet er 168 meter langt og 16 meter bredt. Det fremdrives ved gasturbiner og er i stand til at gå farter over 30 knob.

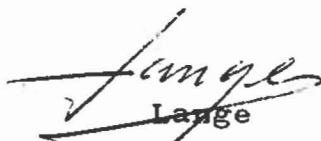
USS CHANDLER er den sidste enhed af KIDD-klassen, der hermed omfatter i alt fire enheder. Skibene blev oprindeligt bestilt af Iran, men efter Shahens fald blev kontrakten annulleret af det nye styre. KIDD-klassen bliver den amerikanske flådes mest slagkraftige destroyere, og der har været overvejelser om at ændre SPRUANCE-klassen efter samme skabelon, hvilket imidlertid er blevet opgivet af økonomiske grunde.

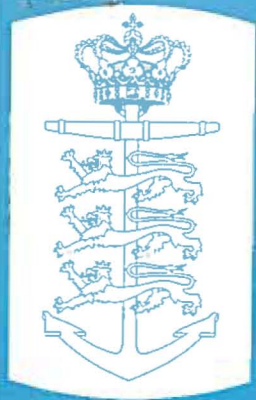
Samme dag søsattes det tredje hangarskib af NIMITZ-klassen, USS CARL VINSON (CVN-70). NIMITZ-klassens hangarskibe er forsynet med to reaktorer og nukleart brændstof til 13 års operationer og er i stand til at yde støtte til ca. 95 fly. Klassens enheder har en længde på 332 meter, en bredde på 40,8 meter og et displacement på 93.405 tons. Besætningen - inklusive flybesætninger - angives til 6.208 mand. USS CARL VINSON blev færdig 31 dage før planlagt, hvilket medførte en besparelse i udgifterne på 20.275.000 dollars, hedder det i den amerikanske pressemeddelelse.

Havvand til ferskvand efter ny metode. Den termiske energi, der fremkommer gennem temperaturforskellen mellem dybere undervandslag og det varmere overfladevand i havet, er tilstrækkelig til at drive et afsaltningsanlæg. Processen er simuleret under laboratorieforhold af forskere ved Instituttet for Køleindustri i Odessa. De har bevist denne metodes store fordele frem for den kostbare afdampningsmetode.

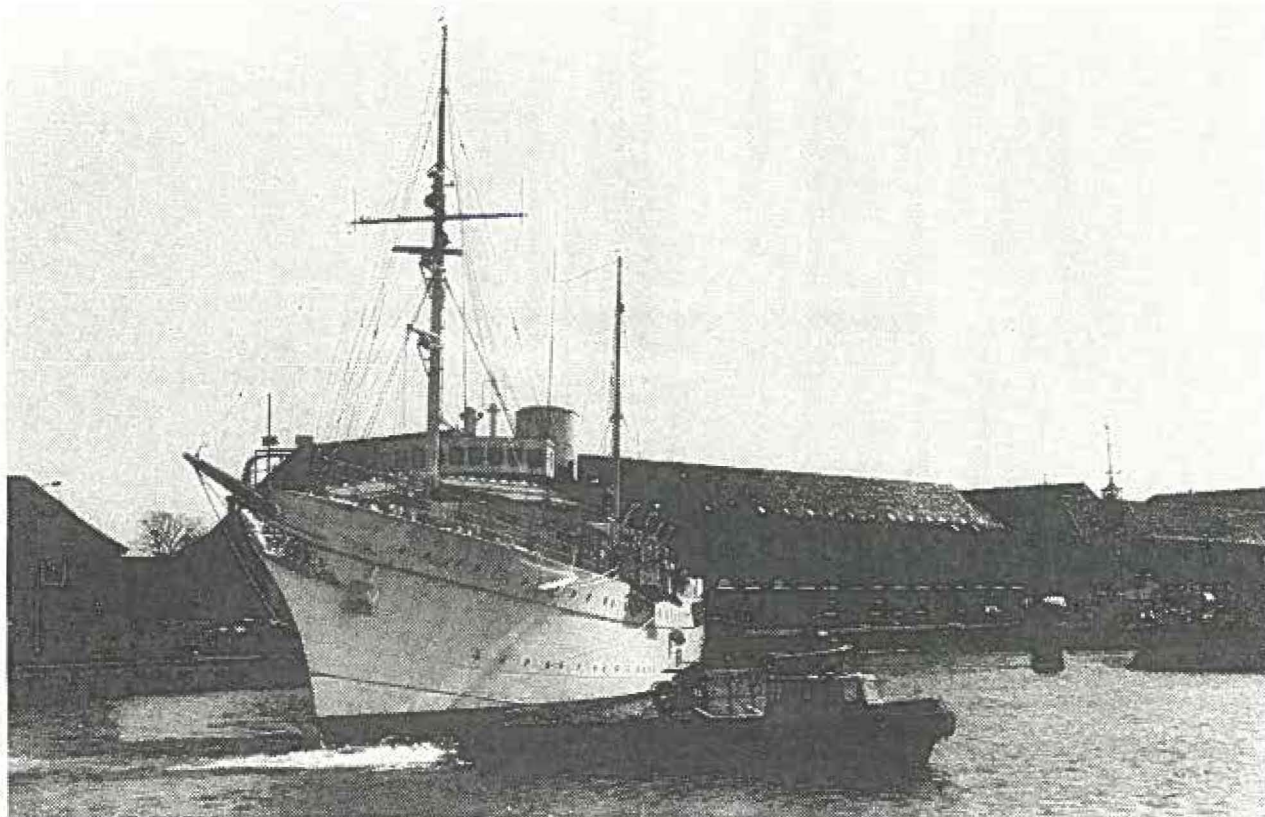
Hovedelementet i et sådant anlæg, en is-generator, der har form af et betonrør, sænkes ned i en dybde, hvor temperaturen permanent er 6-7 graders varme. Det er tilstrækkeligt til at omdanne havvand til ferskvandsis ved hjælp af freon, klor og metylklorid. Mens isen drives op gennem røret til en opsamlings-tank, smelter det, efterhånden som det når op i varmere vandlag. Dette ferske vand har en række fordele i sammenligning med afdampet havvand, eftersom det bevarer mange værdifulde mineraler, og produktionsomkostningerne er kun halvt så store.

Eksperterne er af den opfattelse, at teknologien, der foreslås anvendt af instituttet i Odessa, er meget lovende, hvis den tages i anvendelse i store afsaltningsanlæg, skriver pressebureauet APN.

Lange

SØVÆRNS- ORIENTERING

DANNEBROG forhales til bøje 1

Kommandohejsning i DANNEBROG

Kongeskibet DANNEBROG hejste i år kommando den 14. april. Det tidlige tidspunkt for kommandohejsningen skyldtes bl.a. to begivenheder i april måned.

Første begivenhed, hvor kongeskibet skulle tages i anvendelse, var 20. april, hvor der afsløredes en statue af Kong Frederik IX på Langeliniepromenaden.

Anden begivenhed var ved den franske præsident Mitterrands officielle besøg i Danmark 27.-29. april, hvor skibet skulle løse repræsentative opgaver.

Under sommerens togter vil den forventede længste tur gå til Grønland i juli og august måned, med Hendes Majestæt Dronningen om bord.

(MST)

Kollision mellem vesttysk undervandsbåd og ukendt skib

Søværnets operative Kommando blev den 8. april kl. 2317 underrettet af Lyngby Radio om en kollision mellem den vesttyske undervandsbåd PISAGUA og et ukendt handelsskib.

PISAGUA sejlede under vesttysk handelsflag og med vesttysk værftsbesætning fra Howaldtswerke-Deutsche Werft i Kiel. Undervandsbåden, der er bestilt af den sydamerikanske stat Venezuela, havde været på prøvesejlads i Skagerrak og var på vej tilbage til Kiel, da sammenstødet skete i internationalt farvand, ca. 3 sømil nordvest for Sejro Fyr.

Kollisionen var så voldsom, at undervandsbåden udsendte nødmelding og udbad sig øjeblikkelig lægehjælp og slæbebådsassistance. Ved en melding til Søværnets operative Kommando umiddelbart efter blev nødmeldingen trukket tilbage, idet det viste sig, at de store materielle skader ikke omfattede trykskroget, og at der ikke var alvorlige personskader.

PISAGUA var i stand til at fortsætte ved egen maskinkraft, men fulgtes af sikkerhedsmæssige årsager af Farvandsdirektoratets skib ARGUS.

De vesttyske sømilitære myndigheder anmodede Søværnets operative Kommando om oplysninger om, hvilke skibe der kunne have været i kollision med den tyske undervandsbåd.

S 61 helikopter

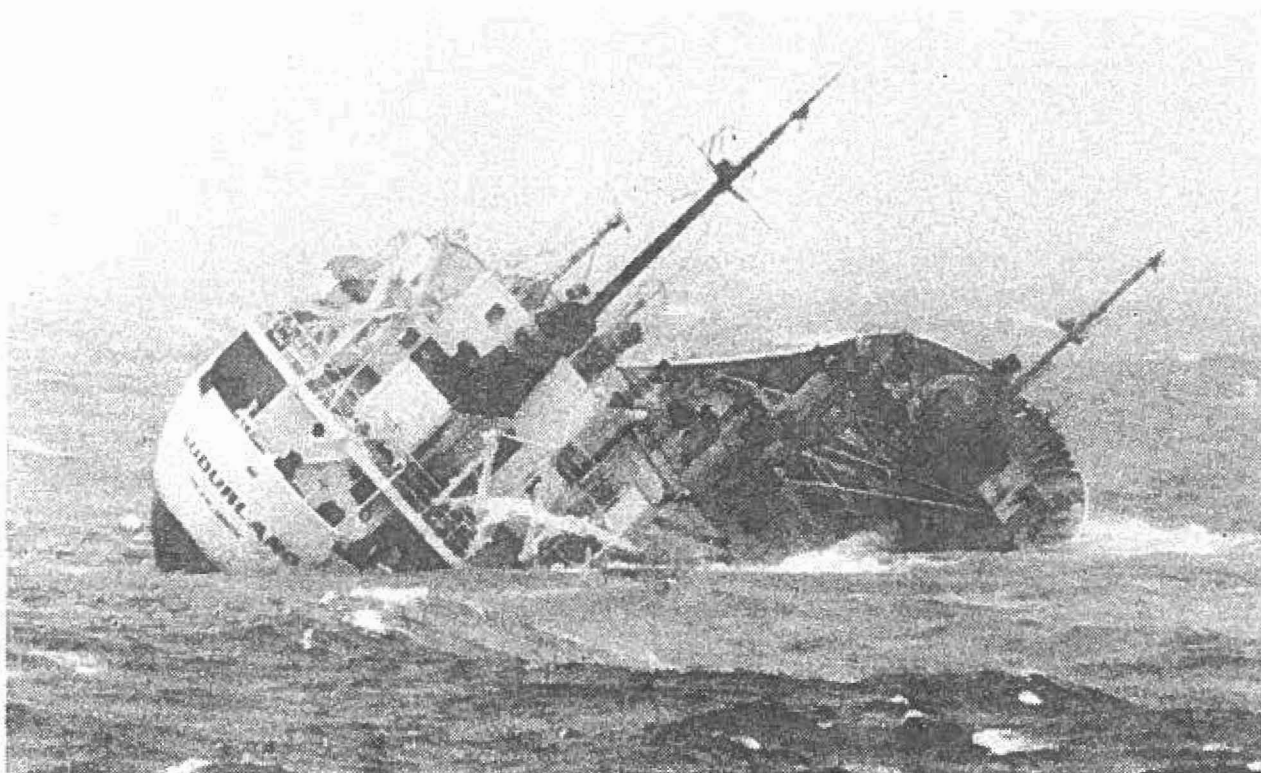
Orlogskutteren FARØ blev beordret til at kontrollere skibe, der passerede Skagen for tegn på kollision. Henset til snestormen i området lod det sig imidlertid ikke gennemføre, men mistanken samledes om et bestemt udenlandsk skib på vej mod Vesterhavet. Flyvevåbnets Eskadrille 722 anmodedes om at lade helikopteren fra Aalborg kontrollere skibet under rutineflyvning den følgende dag, hvor vejret var klaret op.

Den 9. april kl. 1425 observerede helikopteren det mistænkte skib i Skagerrak. Skibet havde sorte mærker ved stævnen og ned langs skibssiden. Der blev taget fotografier af skibet, som er videregivet til de tyske myndigheder for videre retsforfølgelse i sagen, når det mistænkte skib første gang anløber havn.

(MST)

HVIDBJØRNEN deltager i søredning

Fra Thorshavn Radio modtog HVIDBJØRNEN den 25. marts kl. 1248 et MAYDAY-RELAY signal fra den 499 BRT store islandske coaster SUDURLAND, der på grund af forskydninger i lasten havde fået en slagside på $45-50^{\circ}$. SUDURLAND befandt sig 36 sømil NW for Kadlur, og HVIDBJØRNEN, der lå ca. to timer fra denne position, gik straks til assistance.

Den islandske coaster SUDURLAND 1 time før den sank

Besætningen på SUDURLAND var gået i flåderne, men det lykkedes HVIDBJØRNENS helikopter at lokalisere flåderne og få samlet to mand op, før den måtte returnere til Færøerne med motorproblemer.

Det lykkedes HVIDBJØRNEN at lokalisere vraget af SUDURLAND, men da det var meget dårligt vejr i området, lykkedes det først med hjælp fra et engelsk NIMROD-fly at finde frem til flåderne.

Mandskabet fra SUDURLAND under opsamlingen af det engelske SAR-fly

På grund af vejret blev de forkomne besætningsmedlemmer samlet op af en engelsk redningshelikopter, der netop var nået frem til området. Denne fløj derefter direkte til Thorshavns Sygehus med de reddede, der alle var afkræftede og forfrosne efter opholdet i flåderne.

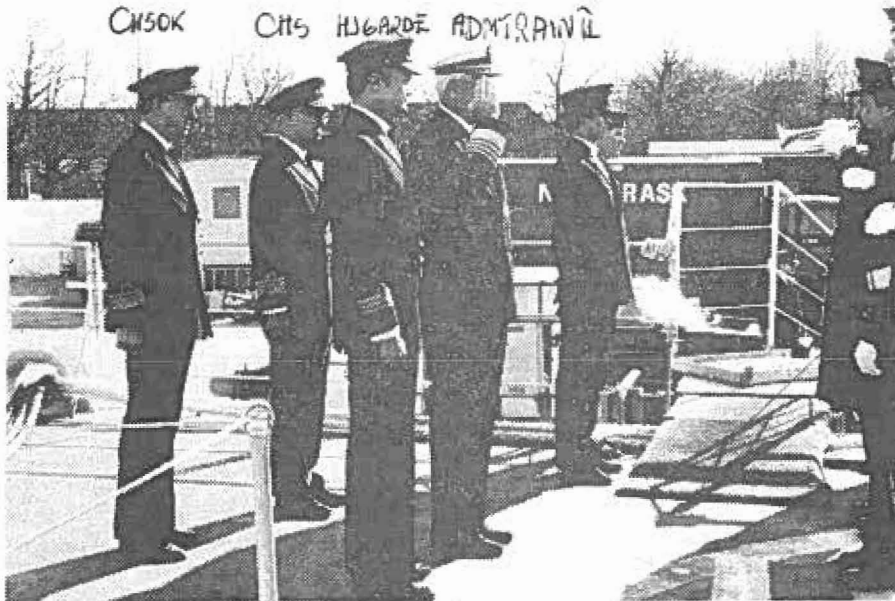
Ud af en besætning på elleve mand lykkedes det at redde de ti, mens det til trods for en grundig eftersøgning ikke lykkedes at finde det sidste besætningsmedlem, der var skyllet over bord, da man gik i bådene.

Det var ikke muligt at redde SUDURLAND, og klokken 1627 sank skibet på 400 meter vand.

(HVBJ)

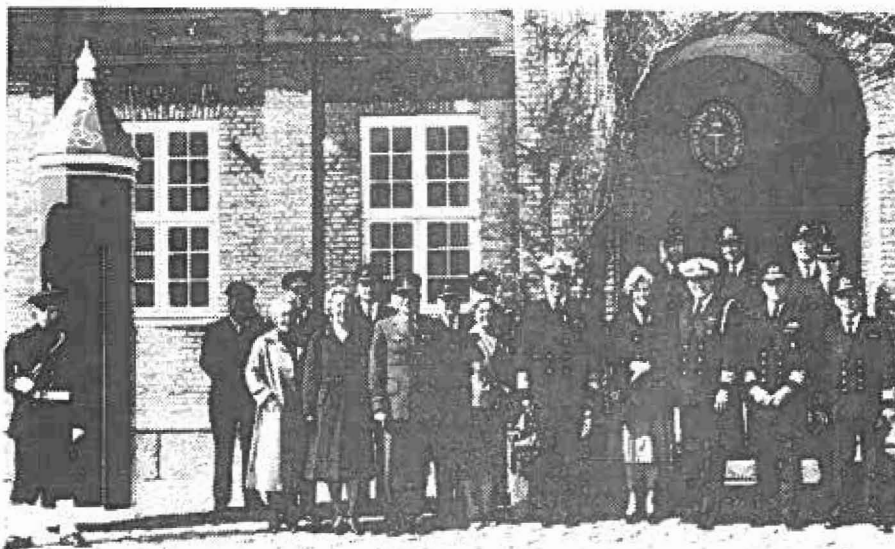
Chefen for "Allied Command Atlantic" besøger Danmark

Den amerikanske admiral Harry D. Train II, The Supreme Allied Commander Atlantic, aflagde den 15.-19. april besøg i Danmark som Forsvarschefens gæst.

Admiral Train modtager skansevagtshonør om bord på korvetten PETER TORDENSKIOLD

Admiralen besøgte fredag den 16. april Bornholm, hvorfra der returneredes om bord på fregatten PEDER SKRAM. Om lørdagen

Chefen for Søværnet var vært ved en frokost "Under Kronen"

var der besøg på Holmen, Søværnets Officersskole og korvetten PETER TORDENSKIOLD.

(MST)

Genindkaldelsesøvelse til ministrygeren EGERNSUND

I tiden 19.-28. april fandt en genindkaldelsesøvelse sted til ministrygeren EGERNSUND på Flådestation Korsør.

7 befalingsmænd, hvoraf 6 i forvejen var tjenstgørende i søværnet, mødte den 14. april for at klargøre til øvelsen, medens 25 menige, hvoraf de 7 var tjenstgørende i søværnet, først mødte den 19. april.

Det er 5. år øvelser af denne art gennemføres. I de forudgående øvelser har der været genindkaldt til 2 ministrygere, bortset fra 1978, hvor både 2 ministrygere og 2 SDC'er deltog. I år deltog af økonomiske årsager kun een ministryger.

Om 1982-øvelsen skal nævnes, at der denne gang kun var 12 egentlige genindkaldte, idet resten i forvejen var tjenstgørende. Det medførte naturligt en belastning for de tjenstesteder, hvor personalet nu er tjenstgørende, ikke mindst på Ekvipageafdelingen på Flådestation Korsør, der har måttet "aflevere" 7 mand, d.v.s. 1/5 af sit mandskab, til øvelsen, der også omfattede deltagelse i BLUE HARRIER.

Der var i øvrigt gode erfaringer med øvelsen, som blev gennemført med godt resultat.

(FLS KOR)

Flådestation Korsørs deltagelse i DSB-øvelsen "Gå i bådene"

Efter anmodning fra DSB's områdechef i Korsør deltog 25 mand samt en kvindelig erhvervspraktikant, der p.t. var på Flådestation Korsør, i en "Gå i bådene"-øvelse om bord i DRONNING

"Der gæes i flåderne"

MARGRETHE II, der netop var kommet fra værft efter ombygning. Statens Skibstilsyn ønskede en afprøvning af evakueringsmateriellet og procedurer, også af hensyn til bemandingsplaner m.v.

At søværnet blev "prøveklud" skyldtes, at øvelsen skulle finde sted på et tidspunkt, hvor DSB personalemæssigt var meget trængt. Men det indebar den fordel, at søværnets personel kunne illudere "sagesløse passagerer" og gøre øvelsen mere realistisk, idet adskillige af de værnepligtige ikke havde haft megen forbindelse med sølivet. Det var da også i den 11. time, da flere værnepligtige skulle hjemsendes 14 timer senere.

Øvelsen, der blev gennemført med held, gik bl.a. ud på, at passagererne ad rebstiger fra færgen skulle ned i en ny type fir-kantet oppustelig gummiflåde ("opsamlingsplatform") og derfra videre til den almindelige type flåder.

"Opsamlingsplatformen"

For en sikkerheds skyld var en motorbåd med svømmedykkere fra flådestationen på stedet klar til indsats.

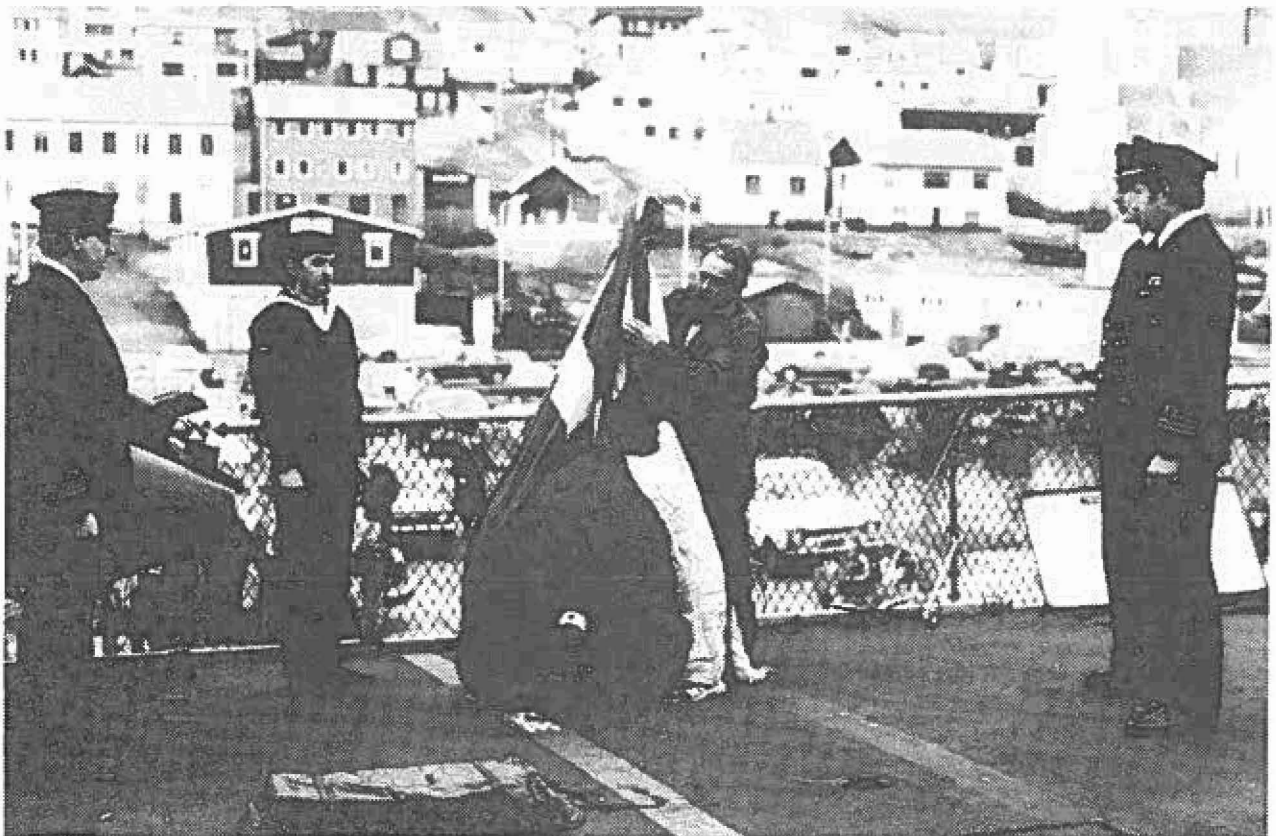
Flådestationen modtog en tak for hjælpen fra DSB for assistancen ved øvelsen, der, som man udtrykte det, "igen beviser, at vore to offentlige instanser har et udmærket samarbejde".

(FLS KOR)

"Minebøssen" i Våg

Lørdag den 27. marts aflagde inspektionsskibet HVIDBJØRNEN besøg i Våg på Suderø med Rigsombudsmand Niels Bentsen og Chefen for Færøernes Kommando, kommandør S.U.H.Laub, med fruer om bord.

Anledningen var en gaveoverrækkelse til foreningen "Johanna" i Våg, hvis vedtægter pålægger medlemmerne at bidrage til restaurering af sluppen JOHANNA, der er et af de få bevarede fiskefartøjer, der sidst i forrige århundrede blev anskaffet i stort tal til havfiskeri i Nordatlanten og dermed medvirkede til at gøre Færøerne til en fiskerination. Sluppen er bygget i 1884, og det er foreningens mål, at restaurering, udrustning og tilrigning skal være afsluttet, således at den på 100-årsdagen fremtræder i sin oprindelige skikkelse.

"Minebøssen" afsløres

Efter ankomsten om eftermiddagen modtog HVIDBJØRNEN en 23 mand stor delegation fra Byrådet og Foreningen "Johanna" med borgmester og foreningsformand i spidsen som gæster ved en beskeden reception i officersmessen. Derefter var der parade på helikopterdekken, og gaven, der var en hornmine omdannet til minebøsse, blev afsløret og under fuld honnør sat i land.

I sin ledsagende tale udtrykte Chefen for HVIDBJØRNEN følgende:

"Det er mig en stor glæde, at jeg i dag - på søværnets vegne - kan overrække foreningen "Johanna" i Våg en gave, der har til formål at give udtryk for søværnets støtte til de tanker, der ligger til grund for foreningens virke.

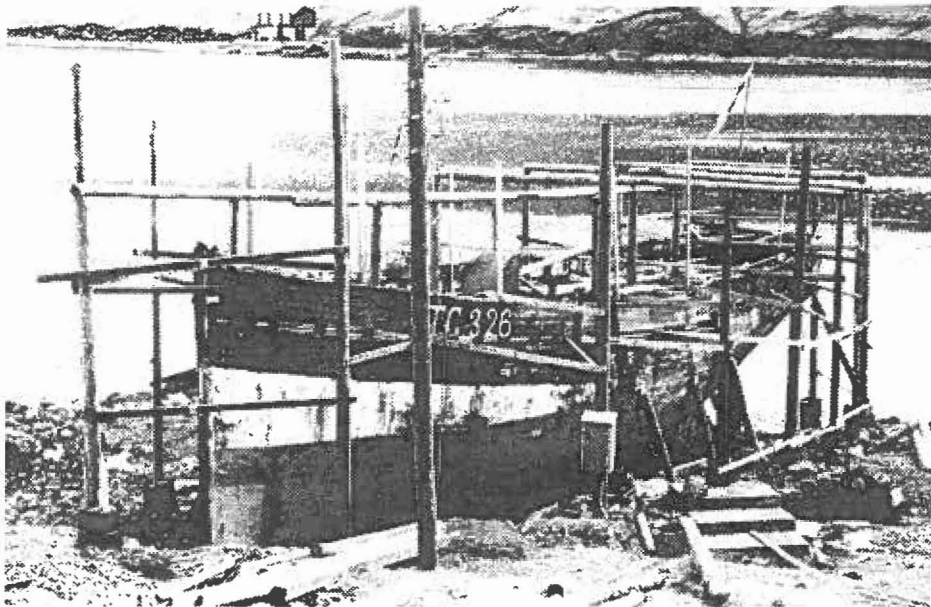
Igennem de snart 500 år, søværnet har eksisteret, har et af dets mål til alle tider været at tage aktivt del i skibsfartens fremme og betryggelse til gavn for samfundet, og hvad er da mere naturligt end - også på Færøerne - at vise tillid i forhold til lokale initiativer, der hylder samme principper.

Foreningens planer om at udruste sluppen JOHANNA til fornyet sejlads for at håndhæve gamle maritime traditioner er et smukt udtryk for den kærlighed til livet på havet, der altid har været et kendetegn - og altid har spillet en vigtig rolle - for færingeres færden til søs.

Søværnets gave symboliserer, at genstande, der måske i det ydre kan siges at symbolisere død og ødelæggelse, også - når de bliver passende modificeret - kan give udtryk for menneskelig varme og forståelse og dermed tjene yderst fredelige formål.

Jeg vil hermed bede lagtingsmand Ove Mikkelsen - som repræsentant og formand for foreningen "Johanna" - acceptere - og afsløre - gaven, der er en hornmine omdannet til "Minebøsse"."

Lagtingsmand Ove Mikkelsen takkede for minen med en omtale af sluppen JOHANNAs histore og overrakte derefter chefen et maleri af TG 326, sluppen JOHANNA, som tegn på foreningens taknemlighed.

Sluppen JOHANNA under restaurering

Minebøssen er ved Flådestation Frederikshavns mellemkomst modificeret og medgivet HVIDBJØRNEN og er den første af sin art på Færøerne. Den blev af alle stærkt beundret og smukt omtalt.

Efter den officielle overrækkelse af minen begav den færøske delegation og 10 officerer, befalingsmænd og konstabler sig

til byens hotel, hvor foreningen "Johanna" var vært ved en reception, og senere på aftenen var alle besætningsmedlemmer inviteret til bal i henholdsvis klubben og byens dansehal.

Besøget blev afviklet i en hyggelig og venskabelig atmosfære, og gode kontakter blev knyttet til Vågs beboere.

(HVBJ)

40 år i søværnets tjeneste

En af mange i søværnet kendt person fejrede den 13. april 40 års jubilæum.

Det var overkontorbetjent ved Marinens Bibliotek Poul Erik Jensen, der denne dag kunne runde de 40 år i søværnets tjeneste.

Han ansattes som math-elev i efteråret 1939 og sejlede under besættelsen med minestrygere af MS-klassen. Herunder kom han i foråret 1942 til skade med sin ene arm, hjemsendtes 30. november 1942 og blev 1. juli 1945 ansat ved Marinens Bibliotek. Under tjenesten her er overkontorbetjent Jensen blevet kendt af mange af bibliotekets militære og civile lånere, idet han udover sit normale arbejde med pakning og forsendelse af bøger også assisterer med emnesøgning, udvælgelse af litteratur, efterforskning af særegne udtryk, besvarelse af forespørgsler m.m.

Lederen af Marinens Bibliotek overrækker overkontorbetjent Jensen diplom og Forsvarschefens platte

Den 13. april havde bibliotekets ledelse samlet tidligere leder og medarbejdere ved biblioteket samt repræsentanter for Søe-Lieutenant-Selskabet, Søofficersforeningen, Farvandsvæsenet

og Søkvæsthuset for på en festlig måde at kunne overrække forsvarets diplom for 40 års tjeneste og Forsvarschefens personlige brev og platte til den glade jubilar.

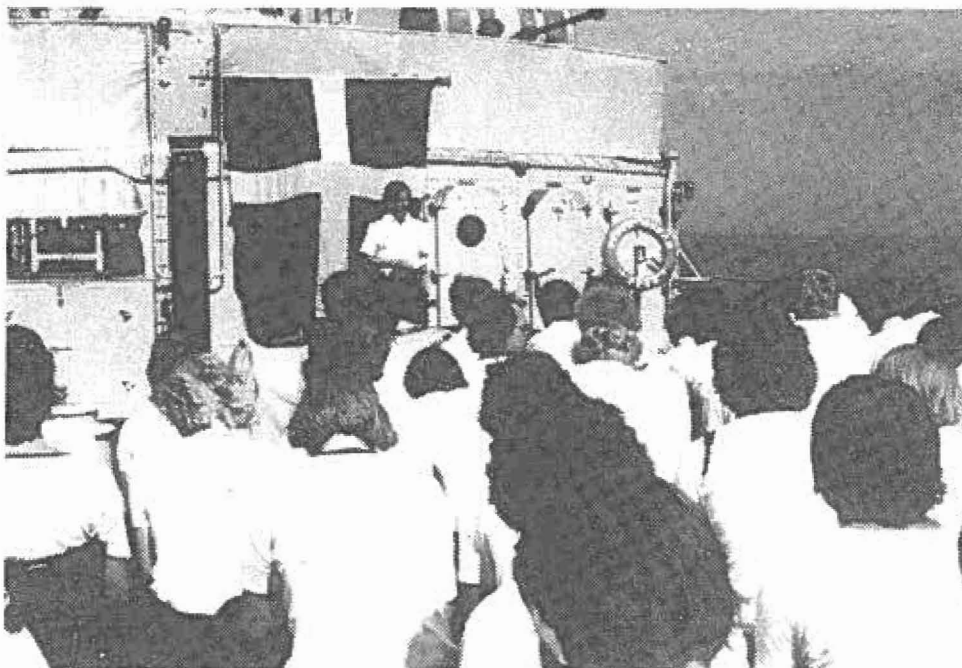
I sin tale fremhævede lederen af biblioteket overkontorbetjent Jensens meget stabile tjeneste i de mange år, hans loyalitet og trofasthed over for biblioteket, hans præcision og hans åbenbare gode helbred, som har vist sig derved, at han næsten aldrig har haft en sygedag.

Den tidligere mangeårige leder (1963-1977) af biblioteket, kommandørkaptajn J. Teisen, benyttede ligeledes lejligheden til at takke overkontorbetjenten for de mange år, de havde haft sammen.

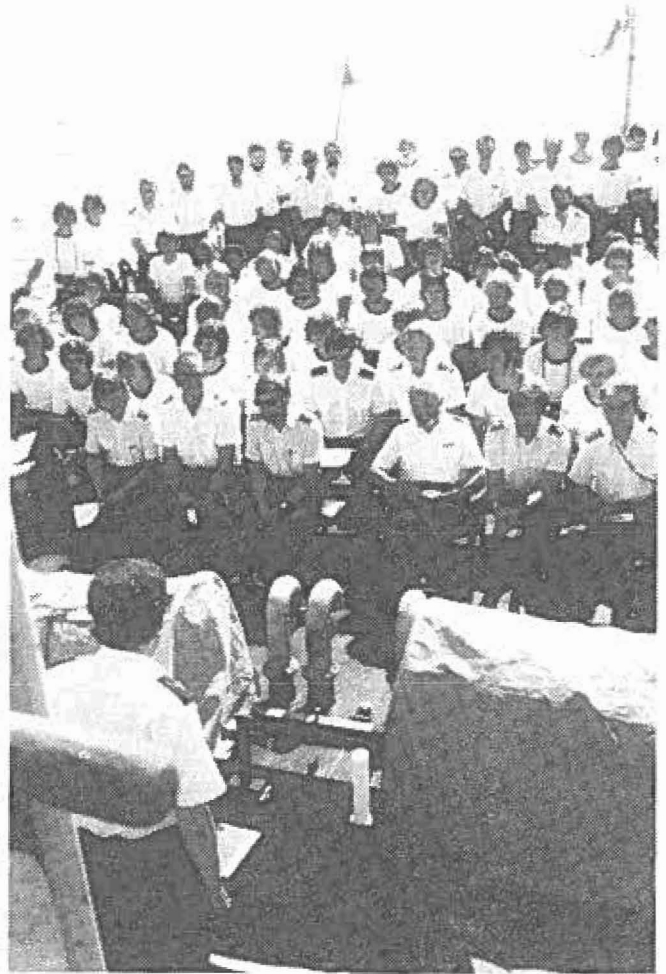
(MAB)

Glimt fra søværnets hverdag

De kirkelige handlinger indgår som et led i tjenesten, når flådens skibe står ud på længere togter eller øvelser.

Her forestår Holmens
Provst gudstjenesten om bord
i fregatten PEDER SKRAM un-
der dennes deltagelse i en
NATO-øvelse.

Indland kort

Franske flådeenheder gæster Århus på ru-
tinebesøg først i maj. Det drejer sig om for-
syningsskibet A 776 ISARD, der er på 495 tons
og har en samlet besætning på 20 mand, som be-
søger Århus fra 10.-12. maj.

Endvidere det oceanografiske forsknings-
og opmålingsskib D'ENTRECASTEAUX, der er på
2.400 tons og har en samlet besætning på 40 mand, som besøger
Århus fra 10.-14. maj.

Det i SØVÆRNS-ORIENTERING nr. 8/82 nævnte norske orlogs-
fartøj P 998 GEIR aflægger rutinebesøg i Frederikshavn fra 15.-
16. maj.

Hærens og Sjøforsvarets Stabsskole i Norge besøgte Danmark den 20. april i forbindelse med en studierundrejse til Danmark, Sverige, Tyskland, Storbritannien og Belgien. Der deltog i alt 53 officerer i rundrejsen.

Om formiddagen var der orientering om Danmarks forsvar i Forsvarskommandoen, hvorefter der var besøg ved 1. Sjællandske Brigade for hærens elever, medens Sjøforsvarets elever besøgte Flådestation København og Søværnets Materielkommando.

Chefen for Søværnet aflagde onsdag den 24. marts og mandag den 29. marts besøg ved det 7. fiskeriofficerskursus, der afvikledes i perioden 22. marts til 2. april.

Under besøget den 24. marts i Hirtshals aflagdes bl.a. besøg ved Skagerrak Fiskeeksport, og den 29. marts overværedes undervisning i fiskeribiologi på Søværnets Officersskole.

Chefen for Søværnet inspicerede Søværnets Våbenskoles Dykkerkursus torsdag den 15. april.

I forbindelse med inspektionen blev der givet orientering om bl.a. organisation, aktiviteter og træningskrav. Derefter besigtigedes i forbindelse med en rundvisning, fra orlogskutteren LÆSØ og dykkerfartøj, indledende dykkerundervisning af et antal civile elever på Tungdykkerkursus.

Chefen for Søværnet inspicerede onsdag den 21. april Søværnets Teknikskoles ABCD/SA-kursus (Havariskole) på Margretheholm.

I forbindelse med inspektionen orienteredes Chefen for Søværnet om skolen og uddannelse samt inspicerede pågående uddannelse i bl.a. læskrog, ABC- og brandskrog og værkstedsbygning samt øvelsespladser i terrænet.

Udland kort

Royal Navy News Release meddeler, at den britiske atomundervandsbåd HMS COURAGEOUS er vendt tilbage til sin base i Skotland den 2. april efter at have udsejlet en distance på 26.000 sømil og været væk hjemme fra i 302 dage.

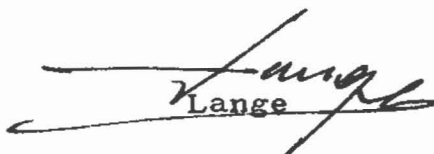
HMS COURAGEOUS har bl.a. afholdt prøver med de nyligt installerede Royal Navy Sub-HARPOON-missiler. 15 missiler blev aflyret fra forskellige dybder og under forskellige vejrforhold. Alle 15 missilskud var træffere.

Missilet, der har en rækkevidde på 50 miles, affyres fra undervandsbådens torpedorør på samme måde som en torpedo. Når kapslen, hvori missilet befinder sig, bryder havoverfladen, starter missilets booster-motor, der virker i få sekunder, hvorefter missilet flyver som almindeligt HARPOON-missil.

APN meddeler, at den sovjetiske polarflyvetjeneste har etableret en luftbro mellem en ø ud for Sibiriens nordkyst og den isflage, hvor den drivende station Nordpol-22 har sin lejr, en strækning på omkring 1000 km. Stationen passerede for kort tid siden hen over den geografiske Nordpol og følger nu en rute ned langs Greenwich-meridianen med retning mod Grønlandshavet. Station Nordpol-22 har slået alle tidligere rekorder. Den har nu været i drift i otte og et halvt år med skiftende besætninger og har leveret meget værdifuldt videnskabeligt materiale. Den bemandedes første gang i den modsatte ende af Polarhavet, mellem Asien og Amerika. I alt omkring 1500 forskere og andre specialister har overvintret og udført forskningsarbejde fra stationen. I disse dage er de 23 deltagere i den nuværende besætning og mere end 40 tons videnskabeligt udstyr ved at blive overført fra stationen til fastlandet.

APN meddeler, at et specialindrettet oliesporingsskib, VALENTIN SJASJIN, er kommet til Murmansk, hvorfra det skal indlede en serie prøveboringer i Barentshavets sydvestlige del, hvor forudgående geofysiske undersøgelser har indikeret betydelige forekomster af olie og gas i havbunden.

VALENTIN SJASJIN er bygget i Finland og udstyret specielt med henblik på prøveboringer i de arktiske have ned til dybder på 6.500 meter i havbund, hvor vanddybden er op til 3.000 meter. Yderligere to fartøjer af samme type skal færdiggøres af skibsværftet i Vyborg inden udgangen af 1983, og der skal ligeledes bygges specielle boreplatforme til brug under arktiske forhold.

Lange